Programmabegroting 2027

Inhoudsopgave

Inleiding 5

Leeswijzer 7

Beleidsbegroting 9
Programma 1 Sociale leefomgeving 11
Programma 2 Ondernemen 17
Programma 3 Ruimtelijke leefomgeving 23
Programma 4 Beheer openbare ruimte 29
Programma 5 Bestuur en dienstverlening 33
Onderdeel 11 Algemene dekkingsmiddelen 38
Onderdeel 12 Overhead 39
Onderdeel 13 Vennootschapsbelasting 40

Paragrafen 41
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 42
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 54
Paragraaf Financiering 66
Paragraaf Bedrijfsvoering 75
Paragraaf Verbonden Partijen 80
Paragraaf Lokale Heffingen 87
Paragraaf Grondbeleid 96
Paragraaf Openbaarheid 102

Financiële Begroting 105

Overzicht baten en lasten 107
Financiële begrotingsuitgangspunten 108
Ontwikkeling meerjarig begroting saldo 112

Bijlagen 121
Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma 122
Bijlage 2: Kerngegevens begroting 129
Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen 131
Bijlage 4: Specificatie stortingen en beschikkingen reserves en voorzieningen 133
Bijlage 5: Overzicht mutaties reserves en incidentele baten en lasten 138
Bijlage 6: Mutaties reserves met een structureel karakter 141
Bijlage 7: Activiteitenplan investeringen 142
Bijlage 8: Overhead (o.b.v. IV3-indeling) 148
Bijlage 9: Subsidies 150
Bijlage 10: Huren 151
Bijlage 11: Lijst van gebruikte afkortingen 152

Inleiding

Inleiding Begroting 2027

Hierbij presenteren wij u de begroting voor 2027, inclusief de meerjarenramingen voor 2027-2030. Met de vaststelling van deze begroting geeft de gemeenteraad richting aan de uitvoering van de ambities voor het komende jaar en stelt zij de middelen beschikbaar om deze ambities te realiseren.

De begroting 2027 staat in het teken van een gemeente die tegelijkertijd werkt aan maatschappelijke opgaven, ruimtelijke ontwikkelingen en een sterke dienstverlening, terwijl de voorbereiding op de bestuurlijke en ambtelijke fusie met Best per 1 januari 2028 een belangrijk deel van de bestuurlijke en organisatorische aandacht vraagt.

De fusie heeft ook impact op de inhoud van deze begroting. Nu wij onder preventief toezicht van de provincie staan is de financiële bewegingsvrijheid van de gemeente aanzienlijk ingeperkt. Deze begroting mag geen nieuw beleid bevatten. Daar waar net een nieuwe raad en college zijn gestart voelt dat soms als gasgeven met de rem erop. Dit ziet u ook terug in deze begroting, die vooral in het licht staat van doen wat we ons hebben voorgenomen en een aantal voorstellen 'nieuwe financiële uitgaven' die onoverkomelijk, onvoorzien, onuitstelbaar en in overeenstemming met gemeente Best zijn (zoals besluiten binnen gemeenschappelijke regelingen en de brainportregio).

Beleidsinhoudelijk Kader

De begroting is gebaseerd op de Toekomstvisie Oirschot, het coalitieakkoord *'Samen doen wat nodig is'* en de voorbereiding op de nieuwe gemeente Best-Oirschot. Daarnaast spelen regionale ontwikkelingen binnen Brainport, de woningbouwopgave, de energietransitie, klimaatadaptatie en maatschappelijke veranderingen een belangrijke rol bij de keuzes die in deze begroting zijn gemaakt.

De activiteiten binnen de programma's 1 tot en met 5 laten zien dat Oirschot blijft investeren in een sterke sociale basis, toekomstbestendige voorzieningen en een aantrekkelijke leefomgeving. Binnen het sociaal domein ligt de focus op participatie, ondersteuning van jeugd en senioren, de verdere ontwikkeling van de Wmo, integratie van nieuwkomers en de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een sterk ondernemers- en vestigingsklimaat door de uitvoering van het centrumplan, de ontwikkeling van bedrijventerreinen, versterking van recreatie en erfgoed en de uitvoering van het programma Vitaal Landelijk Gebied.

Ook in de fysieke leefomgeving worden belangrijke stappen gezet. De gemeente zet in op woningbouw, mobiliteitsprojecten, verduurzaming, klimaatadaptatie en het beheer van een veilige en kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte. Daarnaast vraagt de voorbereiding van de toekomstige gemeente Best-Oirschot aandacht voor organisatieontwikkeling, dienstverlening, informatievoorziening en bedrijfsvoering.

Financieel Perspectief

De gemeente Oirschot heeft een sluitend meerjarenperspectief voor elke jaarschijf. Uitgangspunt voor deze begroting is om zowel jaarschijf 2027 als jaarschijf 2028 sluitend te hebben, om daarmee te zorgen voor een goede start van de nieuwe gemeente Best-Oirschot. De noodzakelijke extra uitgaven

die voor de fusie worden gedaan worden betaald uit de algemene reserve, waarmee de reserves teruglopen maar in combinatie met het sluitende exploitatiesaldo wordt een solide financieel beeld getoond. In de voorliggende cijfers is nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire 2026 van de algemene uitkering. Over de financiële impact van de septembercirculaire informeren wij u zodra deze bekend is middels een raadsinformatiebrief.

Financieel perspectief · × € 1.000				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Baten (I)	75.123	69.087	70.456	72.950
Lasten (U)	78.276	69.429	70.305	72.558
Saldo van baten en lasten	-3.153	-341	151	392
Onttrekkingen aan de reserves (I)	9.519	677	241	240
Toevoegingen aan de reserves (U)	5.697	324	302	302
Saldo mutaties reserves	3.822	353	-61	-61
Resultaat begroting na reserves mutaties	**669**	**12**	**90**	**331**
Bij: per saldo incidentele lasten	1.473	26	–	–
Structureel begrotingssaldo	**2.142**	**38**	**90**	**331**

Risico's en uitdagingen

De ambities voor 2027 gaan gepaard met onzekerheden. Uit de geactualiseerde risicoanalyse blijkt dat met name risico's binnen het sociaal domein, woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling, stikstofproblematiek, netcongestie, fusiekosten, inflatie, cyberveiligheid en de stabiliteit van informatiesystemen nadrukkelijk aandacht vragen. Ook externe ontwikkelingen, zoals veranderingen in rijksbeleid, de opvang van vluchtelingen, de decentralisatie van beschermd wonen, uitvoering van mobiliteitsprojecten en toenemende eisen op het gebied van natuurherstel en duurzaamheid, kunnen invloed hebben op de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen.

Deze ontwikkelingen vragen om een zorgvuldige afweging van middelen, capaciteit en bestuurlijke keuzes.

Vooruitblik

Met deze begroting stelt het college een koers voor waarbij de uitvoering van bestaande en nieuwe ambities hand in hand gaat met een bewuste beheersing van risico's. Door te investeren in de sociale, economische en fysieke leefomgeving én tegelijkertijd oog te houden voor de financiële weerbaarheid, wordt gewerkt aan een toekomstbestendige gemeente en een goede uitgangspositie voor de nieuwe gemeente Best-Oirschot vanaf 2028.

Leeswijzer

De programmabegroting 2027 is de eerste begroting die dit college u aanbiedt. Met deze begroting legt het college van burgemeester en wethouders de voor 2027 geplande uitgaven en inkomsten ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De begroting dient ter ondersteuning van de kaderstellende rol van de raad. In deze rol ligt de nadruk op kaderstelling, sturing op hoofdlijnen, autorisatie en allocatie van middelen.

Specifiek voor deze begroting is het toezicht als gevolg van de Wet arhi (algemene regels herindeling). Dit maakt dat het college een terughoudende rol heeft moeten aannemen ten aanzien van nieuw beleid en nieuwe financiële uitgaven. Dat wordt verder geduid in het hoofdstuk 'ontwikkeling meerjarig saldo'. Binnen de bestaande middelen wordt ingezet op uitvoering van het nieuwe coalitieprogramma.

De opbouw van de programma's is ongewijzigd. De lay-out van de begroting is ook hetzelfde gebleven. De begroting is globaal ingedeeld in de:

- Beleidsbegroting
- Paragrafen
- Financiële begroting (bijlagen)

In het beleidsdeel van de begroting staan de teksten per programma en de bijbehorende budgetten. De indeling van de hoofdstukken gebeurt in lijn met de nummering van de programma's:

1. Sociale leefomgeving
2. Ondernemen
3. Ruimtelijke leefomgeving
4. Beheer openbare ruimte
5. Bestuur en dienstverlening

Daarnaast kennen we drie onderdelen:

11. Algemene dekkingsmiddelen
12. Overhead
13. Vennootschapsbelasting

Ieder programma heeft de volgende programma indeling:

- Omgeving en ontwikkelingen: de lokale context waarbinnen de ambities en activiteiten bezien moeten worden;
- Speerpunten met activiteiten: per programma vermelden we de speerpunten met activiteiten uit het coalitieakkoord;
- Verplichte beleidsindicatoren: vaste set beleidsindicatoren die de raad mogelijkheden biedt om te sturen.
- Financiën: onder het kopje 'Wat gaat het kosten?' zijn de kosten, de opbrengsten en het saldo/resultaat van het programma vermeld. Hier staan ook de nieuwe financiële uitgaven per programma. Deze worden toegelicht in het hoofdstuk 'Ontwikkeling meerjarig saldo'.

In de tabellen 'Wat gaat het kosten?' per programma, zijn opgenomen:

- De baten (I, inkomsten) als positieve getallen
- De lasten (U, uitgaven) als positieve getallen
- Het verschil tussen baten en lasten is het resultaat, waarbij een negatief getal een negatief resultaat betekent (meer lasten dan baten) en een positief getal een positief resultaat (meer baten dan lasten)

Op verzoek van de raad zijn de plussen en minnen in deze begroting 2027 dus precies andersom dan u gewend bent. Dat wordt ook doorgevoerd in de burap's van 2027. De tweede burap van 2026 wordt nog op de oude manier verwerkt, om de consistentie tussen P&C producten in één jaar gelijk te houden.

In tabellen waarin het jaar 2025 wordt getoond betreft het de realisatie van dat jaar. In het jaar 2026 staan de bedragen van de begroting inclusief begrotingswijzigingen tot en met het opstellen van deze begroting. Vanaf 2027 worden de begrotingskolommen getoond waarover uw raad een besluit neemt.

Beleidsbegroting

Programma 1
Sociale leefomgeving

Programma 1
Sociale leefomgeving

Inleiding Programma 1

De begroting voor 2027 bouwt voort op de strategische visie ‘Samen voor een sociaal Oirschot’ en geeft uitvoering aan de ambities uit het coalitieakkoord ‘Samen doen wat nodig is’. We blijven werken aan een samenleving waarin inwoners naar vermogen kunnen meedoen, zich gezond en veilig voelen en kunnen rekenen op passende ondersteuning wanneer dat nodig is. Daarbij staan eigen kracht, samenredzaamheid en betrokken gemeenschappen centraal.

De maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen jaren zetten door. Door woningbouw, vergrijzing en migratie groeit en verandert de bevolking, waardoor de vraag naar zorg, ondersteuning, ontmoeting en participatie toeneemt. Tegelijkertijd staan de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid van zorgprofessionals en de betaalbaarheid van voorzieningen onder druk. Daarom blijven we investeren in een sterke sociale basis en verschuiven we de focus van zorg naar gezondheid, welzijn en preventie. Ook blijven we in dit kader investeren in kunst en cultuur, bijvoorbeeld door het toevoegen van nieuwe kunst aan de openbare ruimte. Hoewel de zorgkosten stijgen door vergrijzing, complexere hulpvragen en een groeiend aantal inwoners met een uitkering, proberen we deze ontwikkeling door middel van preventieve maatregelen zoveel mogelijk te beperken. Deze kosten worden echter ook (deels) gecompenseerd vanuit het Rijk via het Gemeentefonds.

De vergrijzing en de toenemende zorgvraag en complexiteit daarvan vragen om extra aandacht voor preventie en het bevorderen van zelfstandigheid. We stimuleren en faciliteren inwoners, bedrijven en organisaties om zich actief in te zetten voor een dementievriendelijke samenleving en gemeente. We waarderen en ondersteunen mantelzorgers door regeldruk te verminderen en passende respijtzorg en waardering te bieden. Ook de mentale gezondheid van jongeren, een gezonde leefstijl en bestaanszekerheid blijven belangrijke aandachtspunten. Daarom zetten we in op vroeg signalering, integrale ondersteuning en een sterke samenwerking tussen zorg , welzijns- en veiligheidspartners, waarbij nabijheid en de verbinding tussen zorg en veiligheid centraal staan.

In 2027 blijven we inzetten op een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. We stimuleren participatie via werk, vrijwilligerswerk, sport, cultuur en ontmoeting. We ondersteunen nieuwkomers bij hun integratie en zetten in op gelijke kansen voor alle inwoners. Ook blijven we investeren in een sterke sociale basis en infrastructuur met toegankelijke voorzieningen, actieve verenigingen en betrokken inwoners. Zeker ook in het kader van de schaalsprong is het belangrijk dat onze voorzieningen ‘meegroeien’.

Daarnaast bereiden we ons verder voor op de toekomstige gemeente Best-Oirschot. We benutten kansen om kennis en expertise te bundelen, de kwaliteit van dienstverlening te versterken en onze voorzieningen toekomstbestendig te organiseren, met behoud van de kracht van onze dorpen en gemeenschappen.

De kans bestaat dat een aantal ontwikkelingen extra (financiële) inzet vragen. Voor een aantal daarvan maken we in deze begroting middelen vrij, zoals ‘t Opstapje, de wijk-GGD ‘er en inwoners-initiatieven. Daarnaast nemen we er een aantal op in de risico-paragraaf zoals regionale (wettelijke) ontwikkelingen: Beschermd wonen en Samen voor Jeugd. Dat geldt ook voor lokale ontwikkelingen zoals het Integraal Huisvestingplan (IHP) en een weerbare samenleving.

Vanuit het programma Sociale Leefomgeving zien wij de volgende aandachtspunten voor 2027 en verder. Deze aandachtspunten pakken we integraal op vanuit onze thema's:

Speerpunt 1. Participatie en Meedoen
Iedereen kan meedoen naar vermogen.

Activiteiten
1.1.1. Herijking koers WSD en harmoniseren samenwerking Best
We herijken de koers van de WSD en harmoniseren de samenwerking met Best om inwoners actief naar duurzaam werk te begeleiden en de aansluiting op de arbeidsmarkt te versterken.

1.1.2. Continueren 't Opstapje
We blijven slimme mobiliteit onder senioren bevorderen door het continueren van 't Opstapje in 2027.

1.1.3. Investeren in een gastvrije integratie van nieuwkomers
We investeren in een gastvrije integratie van nieuwkomers, met aandacht voor taal, sport, cultuur en deelname aan het arbeidsproces.

1.1.4. Wmo toekomstbestendiger door preventie en decentralisatie Beschermd wonen
We maken de Wmo toekomstbestendiger door zorg te verschuiven naar preventie op het gebied van gezondheid en welzijn en het daarmee houdbaar en betaalbaar te houden. We decentraliseren beschermd wonen en maatschappelijke opvang naar de regiogemeenten.

Speerpunt 2. Opvoeden en Opgroeien
Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.

Activiteiten
1.2.1. Jeugdzorg toekomstbestendiger door vorming GR en brede regionale inkoop
We maken de jeugdzorg toekomstbestendiger, onder meer door vanuit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg de regio Samen voor Jeugd om te vormen tot een gemeenschappelijke regeling (GR) en de regionale inkoop breed te organiseren.

1.2.2. Doorzetten preventie-aanpak Gezond Opgroeien (GO!)
We investeren in gezond en kansrijk opgroeien door preventie, mentale gezondheid en weerbaarheid te versterken. Samen met partners zorgen we voor een positieve en gezonde leefomgeving voor jeugdigen. Met onze preventieaanpak 'GO' blijven we inzetten op de vier domeinen (ouders, school, sportomgeving, openbare ruimte) en het inzichtelijk maken van de effecten.

1.2.3. Uitvoering IHP in combinatie met stedenbouwkundig plan De Klep
Met inachtneming van de besluitvorming in de raad, geven we uitvoering aan het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP), waarbij we voor de Beerzen uitgaan van het nog vast te stellen stedenbouwkundige plan voor De Klep.

Speerpunt 3. Gezondheid en Leefstijl
We zetten in op een gezonde samenleving.

Activiteiten
1.3.1. Inzet op gezonde leefstijl via GALA en AZWA
We hebben blijvende aandacht voor alcohol- en drugspreventie en stimuleren rookvrije en beweegvriendelijke omgevingen (o.a. via de aanpak 'GO'). We maken daarbij optimaal gebruik van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Aanpak Zorg en Welzijn in de Wijk (AZWA).

1.3.2. Voortzetting inzet Wijk-GGD'er
Vanwege de positieve resultaten in de afgelopen jaren, zetten we de inzet van de Wijk-GGD'er voort in samenwerking met gemeente Best. Deze richt zich vooral op mensen met onbegrepen en zorgwekkend gedrag, die (nog) niet goed in beeld zijn.

Speerpunt 4. Veiligheid en leefbaarheid
Een leefbare en veilige leefomgeving.

Activiteiten
1.4.1. Verkenning voortzetting asielopvang
We verkennen samen met het COA, de omgeving en andere partners de mogelijkheden en condities voor voortzetting van de tijdelijke asielopvang aan de Oerlesedijk.

1.4.2. Faciliteren leefbaarheidsnetwerken en inwonersinitiatieven, onder meer via projectsubsidies
We faciliteren leefbaarheidsnetwerken en inwonersinitiatieven, en begeleiden deze van initiatief tot concrete uitvoering. We onderzoeken in het kader van de fusie samen met Best de rol van wijk- en leefbaarheidsplatforms bij het versterken van sociale cohesie en identiteit. We blijven inzetten op projectsubsidies die een bijdrage leveren aan een beter en mooier Oirschot.

1.4.3. We gaan aan de slag met een weerbare samenleving
We gaan samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers aan de slag met het versterken van de weerbaarheid van onze samenleving tegen crises, rampen en andere grootschalige bedreigingen. Dit doen we om te beginnen door (samen met Best) een Plan van Aanpak op te stellen, waarin duidelijk wordt wat nodig zou zijn en wat de financiële gevolgen daarvan zouden zijn, zodat hierin keuzes gemaakt kunnen worden.

Speerpunt 5. Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Meer grip op het sociaal domein.

Activiteiten
1.5.1. Aandacht voor benodigde zorgvoorzieningen in het kader van de schaal- en kwaliteitssprong in de Brainport-regio.
De schaal- en kwaliteitssprong in de Brainport-regio vraagt om extra (personele) inzet en een integrale benadering. Het is immers van belang om bij de woningbouwopgave ook nadrukkelijk te anticiperen op de benodigde voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en (eerste lijns)zorg.

Verplichte beleidsindicatoren Programma 1

Hieronder vindt u een overzicht van de BBV verplichte beleidsindicatoren, ontleend aan de bron waarstaatjegemeente.nl.

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Veiligheid					
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12-18 jaar	13,0	10,0	2025	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,3	2,1	2025	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3,1	4,6	2025	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	1,2	2025	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,8	5,8	2025	CBS
Taakveld: Onderwijs					
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	17	6,7	2024	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	20	28	2024	DUO/Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,4	2,3	2024	DUO/Ingrado
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie					
Niet sporters	%	40	42,5	2024	Gezondheidsmonitor
Taakveld: Sociaal domein					
Banen	Aantal per 1.000 inwoners	1.140,4	850,2	2024	CBS/LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0	1	2024	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	%	3	6	2024	CBS
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroeps-bevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	74,9	73,2	2025	CBS
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	2	2024	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	107,5	281,2	2025	CBS
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	167,6	217,8	2025	CBS
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12,4	13,7	2025	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,4	1	2025	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	onbekend	0,4	2025	CBS
Wmo-cliënten met een maat-werkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	530	720	2025	CBS

Wat mag het kosten programma 1?

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	5.937	6.100	5.176	5.364	5.185	5.185
Lasten	28.288	31.188	30.109	29.939	29.403	30.434
Saldo exclusief reserves	**-22.351**	**-25.088**	**-24.934**	**-24.575**	**-24.218**	**-25.249**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	1.346	3.105	496	177	160	160
Toevoegingen	905	123	923	26	26	26
Saldo mutaties reserves	**441**	**2.982**	**-427**	**151**	**135**	**135**

Saldo inclusief reserves	**-21.910**	**-22.106**	**-25.360**	**-24.424**	**-24.083**	**-25.114**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Stelpost maatschappelijke dienstverlening in de begroting	S	–	–	–	549
Wijk GGD	S	55	55	55	55
W01 · Kapitaallast inrichting gymzaal Avontuurrijk	S	–	10	10	10
W03 · De Kemmer als toekomstbestendige sportaccommodatie, kapitaallasten vervanging sportvloeren	S	–	4	4	4
W04 · Extra krediet voor nieuwbouw	S	–	33	33	33
Avontuurrijk en De Linde, extra kapitaallast					
De Kemmer actualisatie exploitatiekosten	I	104	–	–	–
Subsidie Kunstloc Brabant	I	17	17	–	–
‘t Opstapje	I	25	–	–	–
Sloop d’n Deel	I	214	–	–	–
Budget WSD aanpassen conform inkomsten Algemene Uitkering	S	108	93	-2	-94
Extra budget leefbaarheidsinitiatieven	I	50	–	–	–
Totaal		**573**	**212**	**100**	**556**

Programma 2
Ondernemen

Programma 2 Ondernemen

Inleiding Programma 2

In 2027 richten we ons op een sterk ondernemersklimaat, voldoende ruimte voor bedrijvigheid en een aantrekkelijk centrum. We werken samen met ondernemers en regionale partners aan de economische ontwikkeling van Oirschot en benutten de kansen binnen de Brainportregio. Tegelijk bereiden we samen met Best de economische samenwerking binnen de nieuwe gemeente Best-Oirschot voor. Lopende ontwikkelingen, zoals het centrumplan, de bedrijventerreinen en De Scheper 2, zetten we in 2027 gericht voort.

Ook in 2027 blijven we investeren in het aantrekkelijk houden en maken van ons buitengebied. De basis blijft het behalen van de doelen uit het landschapskwaliteitsplan via de methodiek van het uitvoeringsprogramma Vitaal Landelijk Gebied. Naast de aanleg van nieuwe natuur, focussen we ons ook op de versterking van de recreatieve beleving. Uiteindelijk streven we naar een verbetering van de landschappelijke kwaliteiten.

Speerpunt 1. Strategische positionering en profilering

We werken aan de strategische positionering en profilering van Oirschot. We benutten de economische kracht van de Brainportregio en zorgen dat de belangen van Oirschot daarin goed vertegenwoordigd zijn. Ook werken we verder aan een aantrekkelijk en goed bereikbaar centrum. In aanloop naar de fusie brengen we samen met Best in beeld welke economische samenwerkingen en afspraken vanaf 2028 aandacht vragen.

Activiteiten

2.1.1. We benutten actief de kansen van de economische Brainportagenda

We brengen in 2027 de economische belangen van Oirschot actief in binnen de Brainportregio. We richten ons onder andere op ondernemerschap, arbeidsmarkt, vestigingsklimaat en ruimte voor bedrijvigheid. We volgen regionale ontwikkelingen die kansen bieden of gevolgen hebben voor Oirschotse ondernemers en brengen lokale belangen in bij regionale gesprekken en afspraken. We zetten hier actief op in door de gewenste (personele) capaciteit in te zetten in MRE en SGE verband, in de wetenschap dat dit zich ook terugverdient op langere termijn.

2.1.2. We starten met de uitvoering van de eerste straten uit het centrumplan

In 2027 starten we met de uitvoering van de eerste straten uit het centrumplan. Bij de verdere uitwerking en uitvoering stemmen we af met ondernemers, omwonenden en andere betrokken partijen. We houden aandacht voor bereikbaarheid en voldoende parkeermogelijkheden rond de markt. Waar dit binnen de uitvoering past, gaan we op zoek naar aanvullende quickwins die aansluiten op de definitieve inrichting van het centrum.

Speerpunt 2. Versterken ondernemerschap

We versterken het ondernemerschap in Oirschot. We zorgen voor voldoende ruimte en goede voorwaarden voor ondernemers om zich te ontwikkelen. We werken aan aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen en versterken de samenwerking tussen gemeente en ondernemers. In aanloop naar Best-Oirschot kijken we hoe ondernemers zich vanaf 2028 kunnen organiseren en hoe gezamenlijke ondernemersactiviteiten kunnen worden gefinancierd. Daarbij onderzoeken we welke rol een ondernemersfonds hierin kan spelen.

Activiteiten

2.2.1. We werken aan de revitalisering van Steenfort en De Stad en onderzoeken de mogelijkheden voor extra ruimte voor bedrijvigheid

In 2027 werken we verder aan de revitalisering van bedrijventerrein Steenfort in Middelbeers. Voor bedrijventerrein De Stad werken we aan een concrete aanpak om het terrein aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden voor ondernemers en werknemers. Daarnaast onderzoeken we, in overleg met de regio, de mogelijkheden om op middellange termijn extra m² bedrijventerrein binnen onze gemeente toe te voegen.

2.2.2. We werken aan de ontwikkeling en kaveluitgifte van De Scheper 2

In 2027 werken we aan de planologische voorbereiding van De Scheper 2 en verwerken we de aandachtspunten uit de provinciale zienswijze. We zorgen dat het omgevingsplan aansluit op de regionale afspraken voor bedrijventerreinen en de beoogde kaveluitgifte. Na afronding van deze procedure bereiden we de uitgifte van de nieuwe kavels voor. Daarbij houden we aandacht voor de behoefte van lokale ondernemers.

2.2.3. We werken aan een toekomstbestendige samenwerking met ondernemers

We werken in 2027 verder aan een sterk en toekomstbestendig centrummanagement, met heldere afspraken over taken, verantwoordelijkheden, activiteiten en financiering. Daarnaast brengen we samen met Best in beeld hoe ondernemers uit beide gemeenten zich vanaf 2028 kunnen organiseren en welke vorm van financiering daarbij past.

Speerpunt 3. **Versterken vitaal erfgoed en monumenten**

Erfgoed draagt sterk bij aan de identiteit, aantrekkingskracht en leefbaarheid van Oirschot. Na het winnen van de BNG Erfgoedprijs 2025 zetten we, samen met vrijwilligers en erfgoedorganisaties, in op de bundeling van krachten binnen Stichting Erfgoed Museum Oirschot (EMO) en het beter toegankelijk maken van monumenten om Oirschot als levend erfgoeddorp verder te versterken.

Activiteiten

2.3.1. Museum Oirschot

Het museum Oirschot heeft een spilfunctie voor het Materiele en Immateriële erfgoed. Er is een opdracht verstrekt aan Stichting Erfgoed Museum Oirschot waar het museum onder valt met daarnaast de overige stichtingen en verenigingen die zich ontfermen over het immaterieel erfgoed van gemeente Oirschot. Deze opdracht houdt in dat al deze organisaties nauw samenwerken en uiteindelijk opgaan in de Stichting Erfgoed Museum Oirschot zodat er een sterk en zichtbaar orgaan voor het (immaterieel) erfgoed ontstaat.

2.3.2. Stimuleren initiatieven van materieel en immaterieel erfgoed

We blijven investeren in het behoud én de beleefbaarheid van het Oirschotse erfgoed. Op initiatief van Stichting Behoud Erfgoed Oirschot werken we deze bestuursperiode aan de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten, waarmee we het monumentale karakter van onze gemeente verder versterken.

2.3.3. Versterken weekmarkt
De markt is een ontmoetingsplaats voor onze inwoners. We kijken op welke manier we de lokale weekmarkten in de verschillende kernen levendig kunnen houden. Dit doen we door te zorgen voor voldoende en wisselend aanbod. Lege plekken worden zo snel als mogelijk weer ingevuld en daar waar mogelijk worden ook nieuwe ondernemers aangetrokken.

Speerpunt 4. UVP Vitaal Landelijk Gebied
We blijven uitvoering geven aan een vitaal landelijk gebied. Het Landschapskwaliteitsplan (LKP) blijft de basis voor onze activiteiten in het buitengebied.

Activiteiten
2.4.1. We breiden de groene en recreatieve infrastructuur uit
We leggen nieuwe gravelpaden aan en we herstellen verouderde gravelpaden tot aantrekkelijke routes. We zetten in op de Groene corridor Beatrixkanaal-Longhorn. We zorgen voor aantrekkelijke fietspaden en wandelpaden in een groen buitengebied om de inwoners te stimuleren op de fiets te stappen en te gaan wandelen.

2.4.2. We breiden de groenblauwe dooradering verder uit
We voegen landschapselementen toe zoals bomen, poelen, hagen en heggen.
We herstellen en breiden zo veel mogelijk de cultuurhistorische laanstructuren uit waarbij we kiezen voor een gevarieerde vegetatie.
In combinatie met de aanleg van kruidenrijke graslanden kan de biodiversiteit herstellen.
Door samenwerking met andere stakeholders (Brabants landschap, Van Gogh nationaal park en het Waterschap) transformeren we het buitengebied tot een toekomstbestendig landschap.

2.4.3. We gaan verdroging tegen, stimuleren biodiversiteit en versterken de samenwerking
We maken onderdeel uit van verschillende samenwerkingen (GGA Kempenland West en GGA Kampina & Oisterwijkse vennen) waarin we plannen uitwerken om verdroging tegen te gaan, de kwaliteit van het water te bevorderen en de natuur en biodiversiteit te versterken.
Met agrarische ondernemers zijn we in gesprek om samen kansen verder uit te werken.
We participeren in subsidieprogramma's (Leaderprogramma's Kempenland-West en Het Groene Woud) die stichtingen, verenigingen of (georganiseerde) inwoners stimuleren om projecten in te dienen die de gemeente vitaler maken op sociaal, cultureel, recreatief gebied of de biodiversiteit.

Verplichte beleidsindicatoren Programma 2

Hieronder vindt u een overzicht van de BBV verplichte beleidsindicatoren, ontleend aan de bron waarstaatjegemeente.nl.

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Economie					
Functiemenging	%	61,9	54,5	2024	CBS BAG/LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	233	191,4	2024	LISA

Wat mag het kosten programma 2?

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	351	701	59	59	59	59
Lasten	2.553	3.433	2.018	1.279	1.336	1.370
Saldo exclusief reserves	**-2.202**	**-2.732**	**-1.959**	**-1.220**	**-1.277**	**-1.312**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	1.354	1.209	80	–	–	–
Toevoegingen	4.329	427	–	–	–	–
Saldo mutaties reserves	**-2.975**	**782**	**80**	**–**	**–**	**–**

Saldo inclusief reserves	**-5.178**	**-1.950**	**-1.879**	**-1.220**	**-1.277**	**-1.312**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Fondsbijdrage Metropoolregio Eindhoven, Korte Termijn Maatregelenpakket 2, ten laste van de algemene reserve	I	630	–	–	–
GLOW 2027	I	70	–	–	–
Subsidie Museum Oirschot	I	10	–	–	–
W05 · Revitalisering de Stad	S	–	12	12	12
Totaal		**710**	**12**	**12**	**12**

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Inleiding Programma 3

De woningbouwopgave blijft groot. De ambitie is om tussen 2020 en 2030 in totaal 1.250 woningen toe te voegen. Er is voldoende plancapaciteit om de resterende opgave te behalen. In 2027 ligt de focus op het verder concretiseren van deze plannen, met extra aandacht voor betaalbare woningen voor starters en senioren, waaronder kleinere nultredenwoningen. Tegelijkertijd blijven we onze werkwijze en processen vereenvoudigen om beter aan te sluiten bij de behoeften van inwoners en ondernemers.

Sinds de invoering van de Omgevingswet beschikt Oirschot over een tijdelijk omgevingsplan. Dit wordt stapsgewijs omgezet naar een definitief omgevingsplan, in afstemming met de gemeente Best. Daarnaast blijven we het proces rond ruimtelijke initiatieven verbeteren en continu monitoren.

Om woningbouw en economische ontwikkeling mogelijk te maken en tegelijkertijd bereikbaar, aantrekkelijk en gezond te blijven, investeren we in een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. Daarbij zetten we in op beter openbaar vervoer, meer fietsgebruik, duurzame mobiliteit en een goede samenhang tussen wegennetwerken. Brede welvaart staat hierbij centraal, met aandacht voor bereikbaarheid, leefbaarheid, gezondheid, verkeersveiligheid, duurzaamheid en toegankelijkheid.

Ook de energietransitie blijft een belangrijke opgave. Met het uitvoeringsprogramma 2023 2028 werken we aan energiebesparing, duurzame energieopwekking en ondersteuning van inwoners en bedrijven. Daarbij vormt netcongestie een belangrijke uitdaging. Samen met de netbeheerder en regionale partners zoeken we naar oplossingen om de voortgang van de energietransitie te waarborgen.

Speerpunt 1. Wonen/bouwen

We blijven uitvoering geven aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren. We werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw. Hierbij gaan we uit van de beleidsuitgangspunten in het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 en leveren waar nodig maatwerk.

Activiteiten

3.1.1. Prioriteit woningen voor jongeren en senioren

Door extra focus te leggen op de realisatie van woningen voor starters en senioren, richten we ons op de bouw van kleinere woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens. We stimuleren de bouw van kleinere woningen, bij voorkeur zogenaamde nultredenwoningen. Dit sluit aan bij één van de ambities uit het Volkshuisvestingsprogramma: 30% van alle nieuwe woningen is een nultredenwoning. Deze woningen zijn geschikt voor zowel de huisvesting van senioren als starters.

3.1.2. Stimuleren particuliere initiatieven en vereenvoudiging regelgeving

Ook kleine initiatieven dragen bij aan de woningbouwopgave en dus stimuleren we particuliere initiatieven op het gebied van wonen. Dit vraagt om simpele en duidelijke regels die voor onze inwoners eenvoudig te begrijpen zijn. Als gevolg van het in werking treden van de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv), wensen we bijvoorbeeld – daar waar mogelijk – ons bestaande beleid voor de realisatie van (pré-) mantelzorg- en meergeneratiewoningen te versoepelen. Ook nodigen we onze inwoners uit om door middel van Collectief Particulier

Opdrachtgeverschap (CPO) op eigen grond initiatieven voor woningbouw op te starten. Het bieden van mogelijkheden voor dergelijke initiatieven zorgt niet alleen voor extra woningen, maar heeft ook een positief effect op de zelfredzaamheid van onze inwoners. We streven hierbij continu naar eenvoudigere regels en processen voor onze inwoners en ontwikkelende partijen.

3.1.3. Uitvoering Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0

We zetten actief in op het verharden van plancapaciteit in alle kernen. Plancapaciteit is pas 'hard' als er sprake is van een vastgesteld omgevingsplan dat woningbouw mogelijk maakt. In de meeste gevallen zijn we bij het wijzigen van omgevingsplannen afhankelijk van de ontwikkelende partijen. We stimuleren de ontwikkelende partijen daarom actief om hun plannen verder te brengen. We sturen in 2027 op het verharden van plancapaciteit, waarmee we voor de periode 2027 – 2035 een bouwstroom van minimaal 1.250 woningen mogelijk maken. We onderzoeken daarbij waar we extra woningen toe kunnen voegen door te verdichten. Daarbij gaan we – in het kader van de noodzakelijke woningbouwversnelling – bij ontwikkelende partijen gericht sturen op voortgang in het planvormingsproces. Bij tekortkomingen van ontwikkelende partijen in het nakomen van gemaakte afspraken, geven we prioriteit aan andere woningbouwontwikkelingen.

Speerpunt 2. Volkshuisvesting

We sturen integraal op het vergroten van de aantrekkelijkheid van Oirschot als woongemeente.

Activiteiten

3.2.1. Goede mix van bewoners in al onze kernen

We streven naar een goede mix van bewoners in al onze kernen, waarbij we inzetten op een zo goed mogelijke spreiding bij de huisvesting van aandachtsgroepen. In het kader van de regionale opgave voor wat betreft de huisvesting van aandachtsgroepen, maken we in 2027 regionale verdeelafspraken. Aanvullend geldt dat onze lokale ambitie is om al onze inwoners zo veel als mogelijk zelfstandig mee te laten draaien in onze samenleving. Om verdringing als gevolg van schaarste te voorkomen, onderzoeken we of het inzetten van instrumenten om (nieuwe) woningvoorraad toe te bedelen aan eigen inwoners, mogelijk en wenselijk is.

Speerpunt 3. Mobiliteit

Wij geven uitvoering aan de ambities uit de gemeentelijke en regionale Mobiliteitsvisie door de lopende mobiliteitsprojecten voortvarend voort te zetten. Daarmee verbeteren wij de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid en werken wij aan een toekomstbestendig mobiliteitssysteem dat de groei en ontwikkeling van onze gemeente ondersteunt.

Activiteiten

3.3.1. We continueren de uitvoering van de reeds in gang gezette mobiliteitsprojecten

Eind 2027 zijn de projecten rotonde Kempenweg–Bestseweg, fietspad Kempenweg, verbindingsweg Kempenweg – Eindhovensedijk en de eerste tracédelen van de snelfietsroute F58 en doorfietsroute de Groene Corridor gerealiseerd of in een vergevorderd stadium van uitvoering.

3.3.2. Strategische mobiliteitsprojecten
In 2027 worden diverse strategische mobiliteitsverkenningen afgerond.
Zo onderzoeken we samen met het MRE de haalbaarheid en toegevoegde waarde van een Brainporthub nabij de aansluiting Oirschot op de A58. Ook onderzoeken wij samen met de gemeente Best het functioneren van de bestaande infrastructuur en de aanpassingen die nodig zijn om de woningbouwopgave en andere ruimtelijke ontwikkelingen tot 2040 mogelijk te maken. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de nut en noodzaak van de tweede fase van de Randweg Oirschot (verbinding Eindhovensedijk–Bestseweg). Beide verkenningen moeten resulteren in bestuurlijke besluitvorming.

3.3.3. Wij blijven actief betrokken bij regionale mobiliteitsopgaven die van belang zijn voor ontwikkeling van onze gemeente.
We blijven actief betrokken bij regionale mobiliteitsprojecten, waaronder de capaciteitsuitbreiding van de A58, de vervanging van de brug Oirschot in de A58, de MIRT-verkenning A2/N2, de Brainportlijn en de verbetering van de verkeersontsluiting van het noordwestelijke deel van Brainport. Daarbij toetsen we ontwikkelingen aan onze Mobiliteitsvisie en het principe van brede welvaart, met aandacht voor bereikbaarheid, leefbaarheid, gezondheid, verkeersveiligheid, duurzaamheid en toegankelijkheid.
Zo dragen regionale investeringen bij aan een toekomstbestendig Oirschot.

Speerpunt 4. Energie/Duurzaamheid
We blijven uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Energiebeleid 2023 - 2028

Activiteiten
3.4.1 Uitvoeringsprogramma Energiebeleid 2023 – 2028
In 2027 geven we verder uitvoering aan het uitvoeringsprogramma Energiebeleid om de ambitie van een energieneutrale gemeente in 2040 dichterbij te brengen. Belangrijke speerpunten hierbij zijn het verkennen van de mogelijkheden voor het oprichten van een lokale energiegemeenschap, waarmee kleinschalige duurzame energie-initiatieven op bestaande bebouwing worden gestimuleerd en een bijdrage wordt geleverd aan oplossingen voor netcongestie. Daarnaast ondersteunen we inwoners bij het verduurzamen van hun woning door middel van subsidieregelingen voor isolatiemaatregelen en zonnepanelen. Ook zetten we de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en de openbare verlichting voort, zodat het energieverbruik verder wordt verminderd en de gemeente haar voorbeeldrol binnen de energietransitie versterkt.

Verplichte beleidsindicatoren Programma 3

Hieronder vindt u een overzicht van de BBV verplichte beleidsindicatoren.

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (Vhrosv)					
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	10,8	8,4	2025	BAG/ABF

Wat mag het kosten programma 3?

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	9.459	11.889	14.891	8.211	9.418	9.481
Lasten	11.051	15.624	17.366	11.208	12.012	12.152
Saldo exclusief reserves	**-1.591**	**-3.734**	**-2.474**	**-2.997**	**-2.594**	**-2.671**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	6.581	1.960	1.422	–	–	–
Toevoegingen	5.412	300	564	104	81	81
Saldo mutaties reserves	**1.169**	**1.660**	**858**	**-104**	**-81**	**-81**

Saldo inclusief reserves	**-422**	**-2.075**	**-1.616**	**-3.100**	**-2.675**	**-2.752**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Toevoeging Energiegemeenschappen	I	50	50	–	–
Transitievisie warmteprogramma	I	100	–	–	–
Aanpak Verenigingen van Eigenaren	I	50	–	–	–
Totaal		**200**	**50**	**–**	**–**

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Inleiding Programma 4

De openbare ruimte vormt de basis van een aantrekkelijke, veilige en gezonde leefomgeving. Inwoners, ondernemers en bezoekers maken dagelijks gebruik van wegen, groenvoorzieningen, speelplekken, water- en rioleringsvoorzieningen, sportfaciliteiten en andere openbare voorzieningen. Het is daarom van belang dat deze voorzieningen niet alleen goed functioneren, maar ook aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en de verwachtingen van onze inwoners.

De komende jaren staat de gemeente voor verschillende uitdagingen. Klimaatverandering, veranderende wet- en regelgeving, toenemende eisen aan duurzaamheid en een groeiende behoefte aan participatie vragen om een toekomstgerichte aanpak van beheer en onderhoud. Tegelijkertijd blijft het noodzakelijk om zorgvuldig om te gaan met beschikbare middelen en te blijven investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte.

Binnen programma 4 richten wij ons op een openbare ruimte die veilig, toegankelijk, leefbaar, duurzaam en toekomstbestendig is. Daarbij zoeken wij voortdurend naar een goede balans tussen onderhoud, vervanging, innovatie en maatschappelijke meerwaarde. Door integraal te werken en keuzes te maken vanuit kwaliteit, risico's en efficiëntie zorgen wij ervoor dat onze voorzieningen ook in de toekomst bijdragen aan een prettig woon , werk- en leefklimaat.

Speerpunt 1. **Integraal maatschappelijk Beheerkader (IMBK)**
Ons uitgangspunt is dat het beheer en onderhoud van de openbare ruimte bijdraagt aan een veilige, prettige en gezonde leefomgeving

Activiteiten

4.1.1. Een klimaatbestendig en duurzaam beheer van de openbare ruimte
We sturen inrichting en onderhoud continu bij om de klimaatbestendigheid, biodiversiteit en duurzaamheid van de openbare ruimte te verbeteren. Dit doen we bijvoorbeeld door de maatregelen uit te voeren die zijn opgenomen in de onderhoudskalender. Daarnaast blijven we onderzoeken welke maatregelen hier nog meer aan kunnen bijdragen. Met de Impact Beheer Monitor leggen we maatregelen en resultaten vast.

4.1.2 Duurzame gebouwen en openbare verlichting
In 2027 ronden we de overstap naar LED-verlichting af en onderzoeken we waar extra verlichting nodig is voor de verkeers- en sociale veiligheid. Ook voeren we, binnen het beschikbare budget, verduurzamings-maatregelen aan gemeentelijk vastgoed uit.

4.1.3. Onze waterhuishouding is toekomstbestendig
In 2027 voeren we diverse rioleringsprojecten uit waaronder Kennedylaan, Lindenlaan, Gasthuisstraat/Nieuwstraat, bedrijventerrein De Stad/Notel, Kerkstraat Oostelbeers en Heistraat, waarbij hemelwater wordt afgekoppeld en lokaal geïnfiltreerd. Hiermee vergroten we de infiltratiecapaciteit, verminderen we de belasting van het riool en versterken we de klimaatbestendigheid van de openbare ruimte. Ons watersysteem wordt hierdoor gezonder en toekomstbestendiger.

4.1.4. We onderhouden wegen en fietspaden
In 2027 voeren we diverse onderhoudsprojecten aan wegen en fietspaden uit, waaronder de Bestseweg, Oude Bestseweg, Montfortlaan, Notel en Drieterskuil. Ook wordt het fietspad aan de Westelbeersedijk vervangen door een duurzaam betonfietspad. Daarnaast onderzoeken we hoe degeneratievergoedingen efficiënter kunnen worden ingezet bij het beheer van wegen en fietspaden.

Speerpunt 2. **Leefbaarheid**
Wij versterken de leefbaarheid door te investeren in een schone, veilige, groene en toegankelijke leefomgeving.

Activiteiten
4.2.1. Veilige speelterreinen voor onze jongste inwoners
Ondeugdelijke toestellen worden vervangen, waarbij in overleg met de omgeving een passend alternatief kan worden gekozen. Om de stijgende kosten van nieuwe speeltoestellen te kunnen borgen is een extra bedrag begroot.

4.2.2. Bewonersinitiatieven
Bewonersinitiatieven voor hondenlosloop-terreinen worden onderzocht. Bij een positieve beoordeling faciliteren we de aanleg volgens het gemeentelijk beleid voor hondenlosloop-gebieden en hondenspeelweiden.

4.2.3. Visvijver 't Lisje
In samenwerking met de hengelsportvereniging vervangen we de beschoeiing van visvijver 't Lisje, zodat de functionaliteit, veiligheid en gebruikskwaliteit van de voorziening behouden blijven. Hiervoor is een extra bedrag begroot.

Speerpunt 3. **Dienstverlening beheer en onderhoud**
Wij zorgen voor een snelle, zorgvuldige en klantgerichte afhandeling van meldingen en klachten.

Activiteiten
4.3.1. Grip op meldingen in de openbare ruimte
Dankzij betere communicatie en een effectievere afhandeling van meldingen is het aantal openstaande meldingen sterk afgenomen. In 2027 zetten we deze lijn voort door de onderhoudskalender en informatievoorziening verder te verbeteren, de dienstverlening te evalueren en de kennis van het ICC actueel te houden.

Verplichte beleidsindicatoren Programma 4

Hieronder vindt u een overzicht van de BBV verplichte beleidsindicatoren.

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volksgezondheid en milieu					
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	52	148	2024	RVO - Regionale Klimaatmonitor
Hernieuwbare elektriciteit	%	50,6	42,5	2024	RVO - Regionale Klimaatmonitor

Wat mag het kosten programma 4?

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	3.151	3.737	4.218	4.520	4.850	5.214
Lasten	7.915	9.711	10.276	11.271	12.162	12.838
Saldo exclusief reserves	**-4.764**	**-5.975**	**-6.058**	**-6.750**	**-7.312**	**-7.623**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	198	1.153	51	78	77	77
Toevoegingen	328	1.246	194	194	194	194
Saldo mutaties reserves	**-130**	**-93**	**-143**	**-117**	**-117**	**-117**

Saldo inclusief reserves	**-4.894**	**-6.068**	**-6.201**	**-6.867**	**-7.429**	**-7.741**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Aanvullende dotatie voorziening onderhoud wegen	S	–	697	697	697
W02 · Vervanging fietspad Westelbeersedijk	S	21	21	21	21
Aanvullende dotatie voorziening speeltoestellen	S	78	78	78	78
Beschoeiing Visvijver 't Lisje	I	100	–	–	–
Totaal		**199**	**796**	**796**	**796**

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Inleiding Programma 5

2027 wordt een belangrijk en richtinggevend jaar voor de gemeente Oirschot.
De voorbereidingen voor de bestuurlijke en ambtelijke fusie met Best vragen om een stevige inzet van de organisatie en vormen een rode draad door de gehele begroting. Tegelijkertijd blijven we werken aan een betrokken en veerkrachtige samenleving, waarin inwoners actief kunnen meedenken en meedoen aan de ontwikkeling van hun leefomgeving.

Naast de voorbereidingen op de nieuwe gemeente Best-Oirschot investeren we in het versterken van inwonersparticipatie, integriteit en weerbaarheid van de organisatie. Hierbij hebben zowel de fysieke als digitale veiligheid continu onze aandacht. Ook blijven we inzetten op een solide financieel beleid, waarbij we de lokale lasten voor inwoners en ondernemers zo beperkt mogelijk houden.

Met deze speerpunten werken we aan een toekomstbestendige organisatie die klaar is voor de uitdagingen van morgen, terwijl we tegelijkertijd de kwaliteit van onze dienstverlening en de verbinding met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners behouden en versterken.

Speerpunt 1. **Voorbereiding fusie**
De gehele organisatie bereidt gezamenlijk de fusie met de gemeente Best voor.
In elk programma worden hiervoor activiteiten uitgevoerd.

Activiteiten
5.1.1. Voorbereiding fusie
Na besluitvorming over het herindelingsadvies in maart 2026 is het fusie- en veranderspoor in werking getreden om per 1 januari 2028 tot de bestuurlijke fusie en nieuwe gevormde ambtelijke organisatie te komen. De start van de gemeente Best-Oirschot. In 2026 is een projectorganisatie opgezet en vandaaruit werken we in 2027 aan de opbouw van de nieuwe gemeente. Dit speerpunt is omvangrijk en loopt als rode draad door de begroting heen. Een belangrijk aandachtspunt is de voorbereiding en organisatie van twee verkiezingen: de herindelingsverkiezingen en de verkiezingen voor Provinciale Staten en de waterschappen.

Speerpunt 2. **Inwonersparticipatie en communicatie**
Vanaf 2027 wordt gewerkt met de nieuwe participatieverordening

Activiteiten
5.2.1. Inwonersparticipatie en communicatie
In het najaar van 2026 wordt de verordening participatie en uitdaagrecht behandeld door de gemeenteraad. Het uitdaagrecht geeft inwoners en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid om de gemeente uit te dagen een taak van de gemeente over te nemen als zij denken die slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen uitvoeren. Na vaststelling door de gemeenteraad implementeren we het uitdaagrecht. Doel is dat inwoners en maatschappelijke organisaties bekend zijn met de mogelijkheid de gemeente uit te dagen, de website is ingericht om aanvragen in te dienen en dat de gemeentelijke organisatie

op de hoogte is van het proces. Dit moet uiterlijk het eerste kwartaal van 2027 gereed zijn. Ook wordt aandacht besteed aan de uitvoering van het onderdeel participatie uit de verordening. Dit met als doel om participatie beter in te bedden in de organisatie. Daarvoor wordt o.a. de training Omgevingsbewust werken georganiseerd.

Samen met Best stellen we middelen beschikbaar (in de fusiebegroting) om burgerinitiatieven die inspelen op de fusie te faciliteren. Zo kunnen inwoners ook zelf bijdragen aan het vormgeven van de nieuwe gemeente en het versterken van de lokale betrokkenheid.

Speerpunt 3. **Integriteit en weerbaarheid**
Een weerbare gemeente zorgt ervoor dat inwoners en ondernemers zich veilig voelen, dat publieke middelen beschermd blijven en dat integriteit en vertrouwen in lokale instituties behouden blijven.

Activiteiten
5.3.1 Digitale en fysieke veiligheid
Ten aanzien van weerbaarheid worden hier vanuit programma 1 activiteiten op gezet. Vanuit programma 5 wordt er aandacht besteed aan de veiligheid van onze publiekshal en anderzijds wordt er continu gewerkt aan het tegengaan van cybercriminaliteit. Er is in de gemeente een continu programma waarbij medewerkers worden getraind in herkennen van cybercriminaliteit, wat ook in 2027 wordt doorgezet. Daarnaast wordt in relatie tot de opbouw van de nieuwe ICT-organisatie aandacht besteed aan cyberveiligheid. Een goede positionering van onze CISO en privacy officer wordt in samenspraak met Best al in 2026 en 2027 gezamenlijk ingevuld.

Speerpunt 4. **Lastendruk**
Wij willen financieel gezond blijven en de lastendruk voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk houden.

Activiteiten
5.4.1. Lastendruk inwoners en ondernemers
Wij willen de lokale lastendruk voor inwoners en ondernemers beperkt houden door bij de onroerendezaakbelasting (OZB) uitsluitend een inflatiecorrectie toe te passen. De riool- en afvalstoffenheffing zijn kostendekkend en houden wij zo laag mogelijk.

Verplichte beleidsindicatoren Programma 5

Hieronder vindt u een overzicht van de BBV verplichte beleidsindicatoren, ontleend aan de bron waarstaatjegemeente.nl.

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Bestuur en dienstverlening					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,70	10,80	2027	Eigen begroting 2027 / cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2027
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,84	10,20	2026	Eigen begroting 2026 / cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2025
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	522	516	2027	Eigen begroting 2027 / CBS 2026
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	3,2%	17,5%	2027	Eigen begroting 2027 / cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2025
Overhead	% van totale lasten	14,3%	10,7%	2027	Eigen begroting 2027 / CBS 2026
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (Vhrosv)					
Gemiddelde WOZ-waarde alle woningen	x €1.000	586	487	2025	CBS
Demografische druk	%	81,6	70,7	2027	Eigen begroting 2027 / CBS 2025
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	1.035	1.001	2026	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	1.210	1.095	2026	COELO

Wat mag het kosten programma 5?

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	480	489	581	499	339	300
Lasten	3.961	4.228	7.432	4.478	3.882	3.941
Saldo exclusief reserves	**-3.482**	**-3.739**	**-6.851**	**-3.979**	**-3.543**	**-3.640**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	3.093	1.043	6.888	110	–	–
Toevoegingen	2.020	699	3.499	–	–	–
Saldo mutaties reserves	**1.073**	**344**	**3.389**	**110**	**–**	**–**

Saldo inclusief reserves	**-2.409**	**-3.396**	**-3.462**	**-3.869**	**-3.543**	**-3.640**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Uitvoeringsbudget fusie Best - Oirschot	I	3.971	1.039	464	464
Rijksbijdrage fusie Best - Oirschot	I	-582	-929	-464	-464
Totaal		**3.389**	**110**	**–**	**–**

Onderdeel 11
Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten programma 11?
Onderdeel 11 bevat de algemene dekkingsmiddelen: de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de lokale heffingen en de opbrengst van deelnemingen. Het zijn de middelen zonder vooraf bepaald bestedingsdoel.

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	47.437	47.100	50.168	50.403	50.575	52.679
Lasten	579	658	590	597	629	682
Saldo exclusief reserves	**46.859**	**46.442**	**49.578**	**49.806**	**49.945**	**51.997**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	–	35	517	–	–	–
Toevoegingen	–	–	517	–	–	–
Saldo mutaties reserves	**–**	**35**	**–**	**–**	**–**	**–**

Saldo inclusief reserves	**46.859**	**46.477**	**49.578**	**49.806**	**49.945**	**51.997**

Aanvullende financiële mutaties
Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Compensatie onroerendezaakbelasting maatschappelijke partijen	I	35	–	–	–
Totaal		**35**	**–**	**–**	**–**

Onderdeel 12
Overhead

Wat mag het kosten programma 12?

Onderdeel 12 bevat de overhead: de kosten van sturing en ondersteuning van het primaire proces. Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	614	31	31	31	31	31
Lasten	12.621	11.419	10.485	10.658	10.882	11.140
Saldo exclusief reserves	**-12.007**	**-11.388**	**-10.454**	**-10.627**	**-10.851**	**-11.109**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	899	510	61	311	–	–
Toevoegingen	816	–	–	–	–	–
Saldo mutaties reserves	**82**	**510**	**61**	**311**	**–**	**–**

Saldo inclusief reserves	**-11.925**	**-10.878**	**-10.393**	**-10.316**	**-10.851**	**-11.109**

Aanvullende financiële mutaties

Gesplitst naar incidenteel en structureel. Het totaal is de netto last voor dit programma: de lasten min de baten die er rechtstreeks tegenover staan. De dekking uit de reserves staat in de tabel hierboven, op de regel saldo mutaties reserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	S I	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Inwonersinitiatieven extra formatie	I	50	–	–	–
Beveiliging avondopenstelling publiekshal	S	20	20	20	20
Totaal		**70**	**20**	**20**	**20**

De ontwikkeling van de salarislasten

De cao-stijging zit hierin verwerkt. Deze reeks staat buiten het totaal van de aanvullende mutaties hierboven; zij komt uit de primitieve begroting.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
CAO ontwikkeling salarissen	134	575	967	1.384
Totaal	**134**	**575**	**967**	**1.384**

Onderdeel 13
Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten programma 13?
Onderdeel 13 bevat de vennootschapsbelasting. Het is feitelijk een leeg onderdeel waarin een structurele onttrekking voor het project Wooninc staat; de belastingplichtige transacties zijn vrijwel alle grondzaken en worden gedekt uit de reserve grondexploitatie.

Baten en lasten staan beide positief; het saldo is de baten min de lasten, conform artikel 17 van het Besluit begroting en verantwoording. Een positief saldo is voordelig, een negatief saldo nadelig.

Bedragen x € 1.000

Exclusief mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	–	–	–	–	–	–
Lasten	–	–	–	–	–	–
Saldo exclusief reserves	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen	–	3	3	3	3	3
Toevoegingen	–	–	–	–	–	–
Saldo mutaties reserves	**–**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Saldo inclusief reserves	**–**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie die van invloed kunnen zijn op de financiële huishouding, maar nog niet financieel zijn vertaald. Het is een verplichte paragraaf op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de daarop van toepassing zijnde toelichting. Achtereenvolgens gaan we in op:

- Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel over het gevormde vermogen.
- Kengetallen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente en daaruit voortvloeiende risico's.

Conclusie

Het weerstandsvermogen drukken we uit in een ratio: de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit, dat wil zeggen negentig procent van de geïnventariseerde risico's - de gekozen zekerheid. Die ratio komt per 31 december 2027 uit op 1,33. Dat betekent dat ons weerstandsvermogen voldoende is en dat wij voldoen aan de norm van 1,2 die de raad heeft vastgesteld.

Het beleid voor weerstandscapaciteit en risico's

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota 'Risicomanagement en Weerstandsvermogen', vastgesteld op 18 december 2012. Op 28 juni 2022 is bij de vaststelling van de 'nota reserves en voorzieningen 2022' de ratio van het weerstandsvermogen in 1e instantie bepaald op 1,4. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 heeft de raad besloten tot bijstellen van de weerstandsratio naar 1,2 voor de jaarrekening 2024 en volgende P&C producten. In 2026 wordt de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd en wordt de ratio opnieuw bepaald.

Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen bestaan geen wettelijke normen. Om de ratio te duiden maken we gebruik van waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente.

Gegeven de weerstandsratio van 1,33 betekent dit dat ons weerstandsvermogen op dit moment voldoende is, waardering C.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Een inventarisatie van de risico's

In deze paragraaf staan de risico's zoals tijdens het opmaken van de begroting 2027 zijn geïnventariseerd en geactualiseerd. De risico's in deze paragraaf zijn niet op een andere wijze afgedekt. Bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering of het opnemen van een bedrag of voorziening in de jaarrekening, dan wel verwerkt in de onderliggende begroting 2027. We houden hierbij rekening met de kans dat de onderkende risico's zich voordoen én de financiële impact wanneer dit daadwerkelijk gebeurt. Deze analyse is per risico gemaakt.

Bedragen x € 1.000

Progr. risico	Risico	Beschrijving risico	Kans %	Bruto risico	Netto risico
Programma 1: Sociale leefomgeving					
1.1	Fluctuatie kosten Jeugdhulp, Wmo voorzieningen en Participatiewet	De kosten van de voorzieningen Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet betreffen open-einde regelingen. Dat betekent dat de kosten aanzienlijk kunnen verschillen van jaar tot jaar. Indien structureel de kosten toenemen moet dit worden verwerkt in de begroting. Incidentele tegenvallers vormen een risico dat ten laste van de betreffende risicoreserve kan worden afgewikkeld.	75%	500	375
1.2	Dekking reserve Sociaal Domein	Tegenover risico 1.1 staan de risicoreserves Sociaal Domein en BUIG die in mindering gebracht worden op de risico's. Op dit moment is er voldoende dekking binnen de reserve beschikbaar voor het opvangen van incidentele tegenvallers.			-147
1.3	Integraal huisvestingsplan	Schoolbesturen kunnen jaarlijks een aanvraag doen voor huisvestingsvoorzieningen. Het komt voor dat de aanvragen betrekking hebben op aanpassingen, vervangingen etc. die niet zijn opgenomen in het integraal huisvestingsplan (IHP). Eind 2026 komt de actualisatie van het IHP in de gemeenteraad. Op dat moment is een actueler beeld beschikbaar of er sprake is van een risico of van concreet noodzakelijke investeringen. Het bruto-risico is bepaald op investeringskosten, niet op kapitaallasten (€ 76.000 per jaar).	25%	3.000	750
1.4	Opvang vluchtelingen	De financiering van de Oekraïne-opvang gaat veranderen. In hoeverre de nieuwe regeling voldoende is om de kosten te dekken is nog niet duidelijk. Ook speelt hierbij dat voor reguliere asielopvang het risico bestaat dat de inkomsten ontoereikend zijn om de uitvoeringskosten te dekken.	50%	50	25

Progr. risico	Risico	Beschrijving risico	Kans %	Bruto risico	Netto risico
1.5	Weerbare samenleving	Geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en de kwetsbaarheid van vitale voorzieningen vragen om versterking van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Het kabinet heeft eind 2024 aangegeven dat de samenleving zich moet gaan inzetten op het vergroten van de weerbaarheid van de maatschappij. Dit geldt ook voor Oirschot. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dit precies gaat betekenen en of er middelen komen vanuit het Rijk.	50%	250	125
1.6	GR Samen voor de Jeugd	Samen voor Jeugd moet worden omgevormd tot een Gemeenschappelijke Regeling. Het is nog niet bekend of en tot hoeveel meerkosten dit gaat leiden.	50%	50	25
1.7	Decentralisatie Beschermd wonen	Beschermd wonen wordt gedecentraliseerd van Eindhoven naar de regiogemeenten, dus ook naar Oirschot. Het is nog niet bekend of en tot hoeveel meerkosten dit gaat leiden en of het budget vanuit het Rijk toereikend is.	75%	100	75
Programma 2: Ondernemen					
2.1	Centrumplan	Vertraging van uitvoering van het Centrumplan leidt tot extra onderzoeken/extra kosten ten opzichte van het investeringskrediet.	50%	500	250
2.2	Kick back Scheper	In een grondaankoop is overeengekomen dat als de bestemming wijzigt en daardoor de marktwaarde stijgt een kickbackfee moet worden betaald.	0%	427	0
Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving					
3.1	Vertraging woningbouw / bedrijventerrein	Vertraging realisatie woningbouwplannen/bedrijventerrein door procedures. Hierdoor is er risico op oplopende kosten en achterblijvende/wegvallende inkomsten (denk aan OZB en het gemeentefonds).	50%	150	75
3.2	Stikstof-jurisprudentie – netcongestie	Netcongestie/stikstof jurisprudentie levert aanzienlijke risico's op voor realisatie van plannen en investeringen. Zowel in doorlooptijd als in extra kosten kunnen nadelige effecten optreden. Ook kan het zijn dat geraamde opbrengsten achterblijven op de planning (zoals verkopen van grond, kostenverhaal, financiële bijdragen, leges en belastingen. Door recente uitspraken van de Raad van State (januari 2026) met betrekking tot stikstofproblematiek neemt de kans op het risico verder toe. Gemeenten en provincies zijn nog in afwachting van het Rijksbeleid rondom stikstof.	35%	5.000	1.750
3.3	Mobiliteits-projecten	Vertraging van uitvoering van het mobiliteitsplan leidt tot extra onderzoeken/extra kosten ten opzichte van de investeringskredieten.	50%	250	125
3.4	Beëindigings-regelingen veehouderijen	Risico doet zich voor als veel agrarische ondernemers intentie hebben om tot beëindiging over te gaan, maar dat uiteindelijk niet doen. Hierdoor wordt veel tijd besteed die niet in rekening wordt gebracht via leges of is gedekt door de rijksbijdrage.	25%	100	25
3.5	Vertraging ambitie als gevolg van herindeling	Risico op temporisering van de ambitie i.v.m. de beschikbare uitvoeringskracht vanwege de aankomende herindeling. Ook de consequenties van de Arhi procedure kan hierbij een rol spelen.	50%	150	75

Progr. risico	Risico	Beschrijving risico	Kans %	Bruto risico	Netto risico
3.6	Planschades	Er zijn nog diverse planschades die moeten worden afgehandeld. Een deel van de planschades en bijkomende kosten kunnen worden doorberekend aan projectontwikkelaars of worden opgevangen binnen de grondexploitatie. Dit risico betreft dat deel van de kosten die dreigen ten laste van de exploitatie te komen.	50%	116	58
3.7	Garantstellingen	In 2012 is het WBO verkocht aan Laurentius in Breda. In 2013 heeft Laurentius in 2013 haar Oirschotse bezittingen verkocht aan de corporatie Wooninc. Voor de financiering van het aandeel van niet sociale huurwoningen betrokken bij de verkoop, heeft Wooninc. een gemeentegarantie gekregen. Het risico bestaat dat Wooninc. op enig moment niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen, waardoor de betrokken bank de gemeente aanspreekt op garantstelling. Jaarlijks wordt op basis van de jaarstukken van Wooninc. het risicobedrag bepaald.	5%	6.630	332
3.8	Dekking reserve grondexploitatie/ ruimtelijke ontwikkelingen	Tegenover risico's 3.5-3.7 staat de risicoreserve Grondexploitatie/ ruimtelijke ontwikkeling die in mindering gebracht wordt op de risico's. Op dit moment is er voldoende dekking binnen de reserve beschikbaar voor het opvangen van incidentele tegenvallers.			-465
3.9	Bestuurs-overeenkomsten	In het najaar van 2026 worden/zijn een tweetal bestuursovereenkomsten gesloten, één inzake een verkoop van gronden aan de gemeente Eindhoven ten behoeve van de wegenstructuur BIC-Noord en één inzake de noordwestelijke ontsluiting van de Brainportregio. Hier komen aanzienlijke inkomsten uit voort, die in deze begroting nog niet zijn verwerkt en feitelijk dus positieve risico's vormen. We maken dit positief risico niet financieel, aangezien dat niet is toegestaan, maar willen dit niet onvermeld laten.			
Programma 4: Beheer openbare ruimte					
4.1	Bodemsanering	De risico's die voor de gemeente voortvloeien uit bodemverontreiniging, zijn moeilijk vooraf in te schatten. Voor saneringsobjecten in het kader van de Wet Bodembescherming wordt de omvang van het risico sterk bepaald door factoren als eigendomssituatie en oorzaak van de bodemverontreiniging. Zoveel mogelijk worden saneringskosten opgenomen in de grondexploitaties. Daarnaast kunnen sommige kosten verhaald worden op eigenaars (bijv. bij een asbestbrand). Overige locaties zijn niet uitgesloten. Daarbij kan er sprake zijn dat saneringskosten volledig voor rekening komen voor de gemeente. Risico neemt toe bij actieve aankoop van gronden. Tegelijkertijd leggen we de saneringskosten bij de verkopende partij (en doen we onderzoek naar de grond).	25%	100	25
4.2	Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)	De beleids- en beheerplannen van het ruimtelijk beheer zijn geactualiseerd en opgenomen in een Integraal Maatschappelijk Beheerkader. Dit geldt ook voor het OVVP. Aandachtspunt is hoe de maatschappelijk opgaven gekoppeld worden aan de instandhouding van de beheerobjecten. De raad heeft al een besluit genomen over het gewenste kwaliteitsniveau.	25%	400	100

Progr. risico	Risico	Beschrijving risico	Kans %	Bruto risico	Netto risico
4.3	Natuurherstelwet	De belangrijkste financiële risico's voor gemeenten zijn hogere kosten voor groenbeheer, biodiversiteitsmaatregelen, ecologische onderzoeken en extra ambtelijke capaciteit om aan de natuurhersteldoelen te voldoen. Daarnaast kunnen woningbouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten duurder worden of vertraging oplopen doordat meer ruimte voor groen, natuurinclusieve maatregelen en aanvullende onderzoeken nodig zijn.	25%	200	50
Programma 5: Bestuur en dienstverlening					
5.1	Verbonden partijen algemeen	Bij tegenvallende exploitaties kan aanspraak worden gemaakt op extra gemeentelijke middelen. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden één op één verwerkt in de begroting van de gemeente. Verbonden partijen dienen te opereren binnen de vastgestelde begrotingen en als er tekorten ontstaan, dan dekken ze dat uit hun reserves. Voor zover de reserves van de GR-en ontoereikend zijn om hun risico's af te dekken, nemen we ons aandeel van de risico's mee.	25%	500	125
5.2	Cybercriminaliteit	Onbevoegden kunnen zich mogelijk toegang verschaffen tot onze systemen, waardoor we niet kunnen werken, mogelijk data verliezen, data op straat komt, inwoners benadeeld worden enz. Het risico betreft kosten die gemoeid zijn met het verhelpen van deze situatie.	15%	1.000	150
5.3	Calamiteit/ Pandemie	Onze gemeente loopt dagelijks het risico op een grootschalige crisis/ calamiteit. De COVID-19 crisis is hierin uiteraard het meest actuele voorbeeld. Niemand kan precies voorspellen hoe de volgende crisis/ calamiteit er precies uitziet. Denk aan een grote brand op een van onze industrieterreinen, of een grote kettingbotsing met meerdere slachtoffers op de A58. Er is altijd een risico dat de gemeente (gedeeltelijk) aansprakelijk is voor het ontstaan en het verloop van een crisis/calamiteit. In dat geval zal de reguliere financiële dekking voor afhandeling van de calamiteit niet altijd volledig zijn.	10%	500	50
5.4	Inflatie	Voor sommige taakvelden is de inflatie hoger dan de prijscompensatie die we ontvangen vanuit het Rijk. Voor deze extra kosten is dus geen dekking in de begroting. Ook de impact van de dreigende energiecrisis (als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten) valt hieronder	50%	500	250
5.5	Voormalig gemeentehuis-	Sinds begin januari 2026 heeft het gemeentehuiscomplex geen bestemming meer als gemeentehuis. De planontwikkeling van de complex locatie is in 2026 opgestart. Er bestaat een risico dat de marktwaarde lager ligt dan de boekwaarde.	25%	1.388	347
5.6	Stabiliteit systemen	Wij constateren dat de huidige systemen vaak niet up to date zijn en daarom is een hack een grote kans. En met de huidige wereld is het risico steeds groter.	25%	1.000	250
	Totaal				**4.801**

De risicokaart

Kans Financieel gevolg	10 - 15% zeer klein	25% klein	50% gemiddeld	75% Groot	90% zeer groot
x > € 1.000.000	3	4			
€ 500.000 < x> € 1.000.000	1	1	2	1	
€ 250.000 < x> € 500.000		1	2		
€ 100.000 < x> € 250.000		3	3	1	
€ 50.000 < x> € 100.000			2		
x < € 50.000					

De kaart laat zien dat het om 24 verbijzonderde risico's gaat waarvoor de kans en het mogelijke financieel gevolg is ingeschat.
Aandachtspunt bij de verbijzonderde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Hierdoor neemt de kans dat een risico optreedt af en worden de gevolgen van een risico verkleind.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente om (ondanks de werking van risicomanagement) financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, waarvoor geen andere dekking aanwezig is en zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen. We berekenen de beschikbare weerstandscapaciteit als de som van alle elementen uit de gemeentelijke financiën die we daadwerkelijk kunnen inzetten om niet-begrote kosten te dekken. Eén van de meest bekende posten is de algemene reserve. Maar er zijn meer mogelijkheden, zoals stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en een eventueel voordelig begrotingsresultaat.

De benodigde weerstandscapaciteit moet in ieder geval hoger zijn dan de in artikel 12 van de Financiële verhoudingswet bepaalde minimumnorm. Die norm is twee procent van de uitkering uit het gemeentefonds, voor 2027 een uitkering van € 39,7 miljoen en daarmee een norm van € 794.000. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 5,7 miljoen en voldoet daarmee ruimschoots aan deze eis.

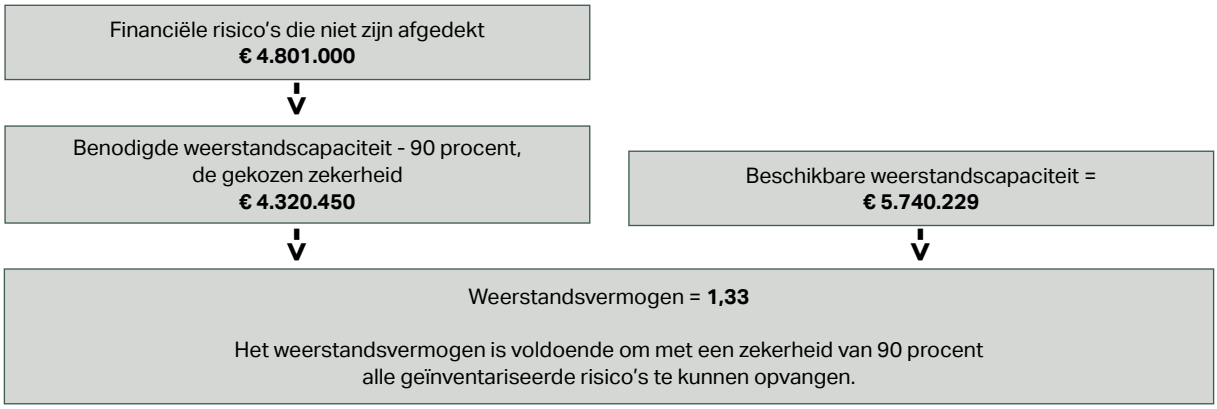
Deze ondergrens is nodig omdat zich altijd tegenvallers kunnen voordoen. Daarnaast moet de weerstandscapaciteit voldoende zijn om de verbijzonderde risico's groot € 4,8 miljoen op te kunnen vangen.

De volgende tabel geeft inzicht in de opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit voor onze gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2027	bedrag (x € 1.000)
Algemene reserve	940
Reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing	4.800
Bestemmingsreserves	n.v.t.
Stille reserves, voor zover binnen een jaar verkoopbaar	n.v.t.
Onbenutte belastingcapaciteit	n.v.t.
Beschikbare weerstandscapaciteit	**5.740**
Risico-inventarisatie	4.801
Benodigde weerstandscapaciteit - 90 procent, de gekozen zekerheid	4.320
Weerstandsratio	**1,33**
Ruimte boven de benodigde capaciteit	1.419
De norm van de raad	1,20

Oordeel over het vermogen

Bij het bepalen van een norm (ratio weerstandsvermogen) is het wenselijk te zoeken naar een evenwicht tussen financiële soliditeit en het streven om niet onnodig geld 'op de plank te laten liggen'. Een belangrijk criterium hierbij is de kwalitatieve beoordeling van het risicomanagement. Naast inzicht in de risico's en de financiële omvang is de inbedding van het risicomanagement in de organisatie belangrijk. De raad heeft besloten dat het weerstandsvermogen een minimale ratio moet hebben van 1,2. Er is geen maximumratio ingesteld. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (de gekwantificeerde risico's). Bij de berekening van het weerstandsvermogen gaan we ervan uit dat niet alle risico's zich tegelijk in één jaar voordoen. In onze benadering is uitgegaan van een zekerheidspercentage van 90% dat alle risico's zich tegelijk en in hetzelfde jaar manifesteren (oftewel, dat 100% van de benodigde weerstandscapaciteit in dat jaar benodigd zou zijn). Daarom hebben we de totale benodigde weerstandscapaciteit (= individuele kans * impact van alle geïdentificeerde financiële risico's) vermenigvuldigd met 90%.

In onderstaande tabel ziet u de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2018 tot en met 2027. De reeks is niet zonder meer over de jaren heen vergelijkbaar; er zijn twee momenten waarop de berekening is gewijzigd. De eerste wijziging zit in de teller. Tot en met de begroting 2024 telden de bestemmingsreserves mee in de beschikbare weerstandscapaciteit, daarna niet meer. De jaarrekening 2024 is de eerste die zonder die reserves rekent; dat verklaart het verschil tussen de begroting 2024 van 18,2 en de jaarrekening 2024 van 1,21. De begroting 2026 licht de reden toe: bestemmingsreserves zijn pas inzetbaar als weerstandscapaciteit wanneer de raad ze als zodanig bestemt, en dat heeft gevolgen voor de doelen waarvoor zij nu zijn bestemd. De tweede wijziging zit in de formule en betreft alleen de begroting 2026. Daar is de benodigde weerstandscapaciteit vermenigvuldigd met de normratio van 1,2, terwijl de uitkomst vervolgens tegen diezelfde norm werd afgezet. De jaarrekening 2025 hanteert de rekenwijze die ook in deze begroting wordt gebruikt: de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde, zonder normfactor in de noemer.

P&C Jaarschijf	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Begroting	**16,1**	**15,8**	**10,1**	**14,5**	**7,3**	**9,4**	**18,2**	**3,09**	**1,6**	**1,33**
Jaarrekening	15,0	10,9	9,1	12,6	37,2	45,1	1,21	1,92	n.v.t.	n.v.t.

Het netto risicobedrag daalt van € 5,8 miljoen bij de jaarrekening 2025 naar € 4,8 miljoen in deze begroting. Die daling komt vrijwel geheel uit één post: het risico op stikstofjurisprudentie en netcongestie gaat van € 2,6 miljoen naar € 1,8 miljoen, doordat het bruto risico is verlaagd van € 7,5 miljoen naar € 5 miljoen bij een gelijkblijvende kans van 35 procent.

Daarnaast is de dekking uit de risicoreserves per saldo € 237.000 hoger. De reserve Sociaal Domein dekt € 147.000 waar dat bij de jaarrekening nog € 375.000 was, maar daar staat een nieuwe dekkingspost uit de reserve grondexploitatie en ruimtelijke ontwikkeling van € 465.000 tegenover.

Vijf risico's zijn vervallen: de nazorg van de stortplaats, de sociale woningbouw via de corporatie, een tweede post verbonden partijen, het inkooprisico rond de fusie en een landelijke regeling. Samen € 657.000.

Daarvoor in de plaats zijn vijf nieuwe risico's opgenomen: de weerbare samenleving, de gemeenschappelijke regeling Samen voor de Jeugd, de decentralisatie van beschermd wonen, de vertraging van de ambitie door de herindeling en de Natuurherstelwet. Samen € 350.000.

De grote posten blijven ongewijzigd: de garantstelling aan Wooninc met € 332.000, het voormalige gemeentehuiscomplex met € 347.000, de fluctuatie in het sociaal domein met € 375.000 en het integraal huisvestingsplan onderwijs met € 750.000.

Twee risico's zijn benoemd zonder waardering. De kickbackfee bij Scheper staat op een kans van nul. En de bestuursovereenkomsten over de wegenstructuur BIC-Noord en de noordwestelijke ontsluiting van de Brainportregio vormen een positief risico dat niet financieel is gemaakt, maar wel is vermeld.

De daling van het risicobedrag werkt op zichzelf gunstig uit op de ratio. Dat de ratio toch daalt van 1,92 naar 1,33 komt door de andere kant van de breuk: de beschikbare weerstandscapaciteit neemt af doordat de storting in de fusiereserve de algemene reserve verlaat. Die middelen zijn bestemd voor de fusie met Best en staan daarmee niet meer vrij ter dekking van risico's.

De ratio blijft met 1,33 in de categorie voldoende. In de jaren daarna loopt zij op naar 1,41 in 2028, 1,38 in 2029 en 1,41 in 2030.

Alle genoemde risico's worden het komende jaar intern nauwgezet gevolgd. Daar waar nodig treffen we passende beheersmaatregelen om risico's te beperken en te elimineren. Hierover rapporteren we in de bestuursrapportage. In 2027 onderzoeken we samen met de raad hoe het weerstandsvermogen zich verhoudt tot de ambities van de gemeente en tot de fusie met Best.

Verplichte kengetallen op grond van het BBV

In onderstaande tabel staan de wettelijk verplichte kengetallen en de ontwikkeling ervan vanaf de rekening 2025 tot en met begroting 2027-2030. Met deze reeks maken we de trend inzichtelijk.

Het nut van deze kengetallen wordt versterkt als we die afzetten tegen normen. Pas dan kunnen we beoordelen in hoeverre deze getallen voldoen aan de verwachtingen. Deze liggen vast in het GTK (Gemeenschappelijk Toezichtkader) van de provincie. Zie de volgende tabel.

Kengetallen 2025-2030	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	46,1%	78,6%	99,5%	126,2%	122,5%	123,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	45,1%	77,6%	98,6%	125,2%	121,5%	122,7%
Solvabiliteitsratio	37,0%	29,2%	22,4%	21,3%	20,9%	20,5%
Grondexploitatie	3,3%	4,6%	11,7%	8,7%	8,0%	7,2%
Structurele exploitatieruimte	4,4%	1,1%	2,9%	0,1%	0,1%	0,5%
Belastingcapaciteit	104,5%	89,3%	96,4%	96,4%	96,4%	96,4%

Gemeenschappelijk Toezichtkader provincie	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote van de gemeente Oirschot komt voor 2027 uit op een kengetal van 99,5 procent. Afgezet tegen het GTK van de provincie valt dat in de middencategorie, tussen negentig en honderddertig procent. In de jaren daarna loopt de quote verder op, tot 123,7 procent in 2030; zij blijft daarmee binnen die categorie, maar de ruimte tot de bovengrens wordt kleiner. In de schuld is ook de bandbreedte financiering van het investeringsprogramma begrepen. Die is niet rentedragend, maar zij ontstaat doordat de ontwikkeling van de activa en die van de financiering in het model uiteenlopen en hoort daarom in het kengetal thuis.

Bedragen x € 1.000

1. Netto schuldquote	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Vaste schulden	28.660	52.799	72.523	84.931	84.077	87.955
B. Vlottende schuld	16.626	14.626	14.626	14.626	14.626	14.626
C. Overlopende passiva	8.996	8.996	8.996	8.996	8.996	8.996
Totale bruto schuld	**54.282**	**76.421**	**96.145**	**108.553**	**107.699**	**111.577**
D. Financiële vaste activa	-714	-714	-714	-714	-714	-714
E. Uitzettingen en overlopende activa	-20.152	-20.152	-20.152	-20.152	-20.152	-20.152
F. Liquide middelen	-135	-500	-500	-500	-500	-500
Totale netto schuld	**33.281**	**55.055**	**74.779**	**87.187**	**86.333**	**90.211**
G. Totale baten exclusief mutaties reserves	72.187	70.072	75.123	69.087	70.456	72.950
Netto schuldquote	**46,1%**	**78,6%**	**99,5%**	**126,2%**	**122,5%**	**123,7%**
Netto schuldquote gecorrigeerd	**45,1%**	**77,6%**	**98,6%**	**125,2%**	**121,5%**	**122,7%**

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De gecorrigeerde quote brengt de leningen die de gemeente aan derden heeft verstrekt in mindering op de schuld. Die leningen zijn doorgeleend en drukken niet op de eigen exploitatie; door ze eruit te halen is te zien welk deel van de schuld werkelijk voor eigen rekening komt. Het verschil met de ongecorrigeerde quote is daarmee gelijk aan de omvang van die leningen. Voor 2027 komt de gecorrigeerde quote uit op 98,6 procent tegenover 99,5 procent ongecorrigeerd; wat ook in de middencategorie valt.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft aan welk deel van het bezit met eigen vermogen is gefinancierd; een solvabiliteit van honderd procent zou betekenen dat de gemeente geen schulden heeft. Met een getal van 22,4 procent voor 2027 passen we in het GTK van de provincie in de kolom neutraal.

Bedragen x € 1.000

Solvabiliteitsratio	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Eigen vermogen	37.688	34.056	30.387	30.660	30.582	30.742
B. Totaal passiva	101.894	116.561	135.536	143.963	146.369	149.765
Solvabiliteitsratio	**37,0%**	**29,2%**	**22,4%**	**21,3%**	**20,9%**	**20,5%**

3. Kengetal grondexploitatie

De boekwaarde van de gronden in exploitatie afgezet tegen de totale baten geeft het kengetal 4,6 procent voor 2026 en 11,7 procent voor 2027. Afgezet tegen het waarderingscijfer van het toezichtkader is dat de minst risicovolle categorie.

Bedragen x € 1.000

Grondexploitatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Bouwgrond in exploitatie	2.406	3.208	8.785	6.013	5.635	5.268
B. Totale baten exclusief mutaties reserves	72.187	70.072	75.123	69.087	70.456	72.950
Grondexploitatie	**3,3%**	**4,6%**	**11,7%**	**8,7%**	**8,0%**	**7,2%**

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de begroting 2027 komt het kengetal uit op 2,9 procent. Dat is het structurele begrotingssaldo van € 2,1 miljoen tegenover de begrote baten van € 75,1 miljoen. Een positief percentage is volgens het GTK het minst risicovol; in alle jaarschijven van deze begroting is het kengetal positief.

Bedragen x € 1.000

Structurele exploitatieruimte	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Totale lasten exclusief mutaties reserves	-68.003	-76.676	-78.276	-69.431	-70.273	-72.499
B. Totale baten exclusief mutaties reserves	72.187	70.072	75.123	69.087	70.456	72.950
C. Saldo van baten en lasten	4.184	-6.604	-3.153	-344	183	451
D. Saldo van de mutaties in de reserves	-321	7.201	3.822	356	-93	-120
E. Geraamd resultaat	3.863	597	669	12	90	331
F. Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-711	150	1.473	26	–	–
Structurele begrotingssaldo	**3.152**	**747**	**2.142**	**38**	**90**	**331**
G. Totale baten exclusief mutaties reserves	72.187	70.072	75.123	69.087	70.456	72.950
Structurele exploitatieruimte	**4,4%**	**1,1%**	**2,9%**	**0,1%**	**0,1%**	**0,5%**

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit zet de woonlasten van een meerpersoonshuishouden af tegen het landelijk gemiddelde. Met een percentage van 96,4 procent is de belastingdruk in Oirschot lager dan dat gemiddelde.

Bedragen in euro

Gemeentelijke belastingcapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	510	541	553	553	553	553
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	242	169	211	211	211	211
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	286	230	240	240	240	240
D. Af: eventuele heffingskorting voor een gezin	0	0	0	0	0	0
Totale woonlasten voor een gezin	**1.038**	**940**	**1.004**	**1.004**	**1.004**	**1.004**
E. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in laatst bekende begrotingsjaar	994	1.053	1.053	1.053	1.053	1.053
Woonlasten tegenover het landelijke gemiddelde	**104,5%**	**89,3%**	**96,4%**	**96,4%**	**96,4%**	**96,4%**

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
Elke dag maken inwoners, ondernemers en bezoekers van Oirschot gebruik van de openbare ruimte. Zij doen dit ieder op hun eigen manier en met uiteenlopende doelen: om te wonen, werken, recreëren, ontmoeten, sporten of zich te verplaatsen. De openbare ruimte vervult daarmee een grote verscheidenheid aan functies en vormt een belangrijke basis voor een leefbare, veilige en aantrekkelijke gemeente.

Goed beheer en onderhoud van deze openbare ruimte zijn essentieel. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk en draagt zorg voor een duurzame inrichting en instandhouding van de openbare ruimte. De keuzes die worden gemaakt op het gebied van beheer, onderhoud, investeringen en vervangingen hebben direct invloed op de kwaliteit van de leefomgeving en daarmee op het welzijn van inwoners en bezoekers.

De kaders voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het Integraal Maatschappelijk Beheerkader 2.0 (IMBK 2.0). Dit kader bouwt voort op de solide basis die in de voorgaande jaren is gelegd en geeft richting aan het beheer van de gemeentelijke assets. Tegelijkertijd staan wij voor opgaven die verder reiken dan de reguliere beheerperiode. Ontwikkelingen zoals klimaatverandering, de energietransitie, biodiversiteitsherstel en een veranderende openbare ruimte vragen om een toekomstbestendige visie. In de beleidsharmonisatie binnen de nieuwe gemeente Best-Oirschot is dit één van de belangrijkste aandachtspunten. Klimaatadaptatie blijft daarbij een belangrijk onderwerp. De openbare ruimte moet beter bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals langere perioden van droogte en hitte, maar ook hevigere regenval en wateroverlast. Dit vraagt om slimme investeringen, een klimaatbestendige inrichting en een andere manier van beheren. Hoewel deze transitie tijd en middelen vraagt, is zij noodzakelijk om ook in de toekomst een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving te kunnen bieden.

Om uitvoering te geven aan deze ambitie zijn in de afgelopen jaren diverse beleidskaders vastgesteld, waaronder het Vastgoedbeleid en het Integraal Maatschappelijk Beheerkader 2.0. Met het vaststellen van het IMBK 2.0 heeft de gemeenteraad gekozen voor een kwaliteitsniveau wat terug te lezen is in het IMBK 2.0. Op basis van het scenario en de bekende areaalgegevens, zijn de beheerbudgetten 2027-2030 bepaald. Om te komen tot concrete uitwerking van het IMBK in projecten is in 2026 het Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma (IMMP) geactualiseerd. In het IMMP (het uitvoeringskader van het IMBK) worden projecten opgenomen in de meerjaren-begroting 2027-2030. Deze worden jaarlijks geactualiseerd.

Areaalgegevens op orde

Goede areaalgegevens zijn het fundament van het beheer van de openbare ruimte. Hierbij maken wij gebruik van zogeheten rekenmotoren. Hiermee kunnen we zelf, met actuele kostenkengetallen, financiële doorrekeningen uitvoeren. Dit geldt zowel voor klein als groot onderhoud. Op basis van deze doorrekeningen ontstaat actueel inzicht in de beheerkosten.

Kernpunten

- ‘Huis op orde’: van alle assets zijn areaalgegevens, kwaliteit en onderhoudsbehoeften in beeld voor de komende planperiode. Ook borgen we dat deze informatie op orde blijft middels extra formatie. De benodigde vervangingsinvesteringen brengen we voor alle beheeronderdelen in 2027 in beeld, inclusief de risico’s (extra kosten) als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen.
- Actuele rekenmotoren in eigen beheer: iedere beheerder is in staat om zijn eigen areaal door te rekenen en kosten voor klein en groot onderhoud te bepalen.
- Beheer op orde: rationeel beheer, met onderhoud en vervanging op basis van vaktechnische normen/richtlijnen.
- Consequenties inrichting: past bij functionele inrichting, met robuust en sober standaard materiaalgebruik in de fysieke leefomgeving. Er is ruimte voor afwijkende of bijzondere materialen, met een representatieve uitstraling, sierwaarde of design in de (historische) centra.
- Bestuurlijke ambities: gedifferentieerde beeldkwaliteit geeft invulling aan de identiteit van de centra en doorgaande wegen. Sluit aan op de functionaliteit en beleving van inwoners en bezoekers en gedeeltelijk op bestuurlijke ambities.
- Financieel op orde: realistisch en voldoet aan de eisen van de toezichthouder.
- Geen kapitaalvernietiging. Robuuste begroting, biedt ruimte om invulling te geven aan de belangrijkste beleidskaders en opgaven, met enige ruimte voor tegenvallers en incidenten.

Beeldkwaliteit

We hebben een gedifferentieerd beheer: met beeldkwaliteit A in het historische centrum van Oirschot en de centra van de dorpen. Voor hoofdwegen geldt zowel technisch als netheid/schoon kwaliteitsniveau B. Voor woongebieden, bedrijventerreinen en natuur & buitengebied zijn gedifferentieerde kwaliteitsniveaus opgenomen, zie tabel hieronder. Met deze beeldkwaliteit volgen we de landelijke systematiek van het CROW.

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijven-terreinen	Natuur & buitengebied
Technisch	A	B	C	C	C
Netheid / schoon	A	B	B	B	B

Dataregistratie

We leggen onze areaalgegevens vast in een beheersysteem dat is ondergebracht in de Kempensamenwerking bij het Shared Servicecenter (SSC). Dit is onze basis waar we van uitgaan bij het voorbereiden van het Integraal Maatschappelijk Meerjarenprogramma (IMMP), alsook het inzetten van de rekenmotoren en het opstellen van bestekken en onderhoudscontracten. Het vastleggen van data gebeurt op basis van de landelijk geldende standaarden. We voegen de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.

Mutatieprocessen zijn een continu proces. Als er mutaties plaatsvinden worden deze door SSC verwerkt. Via structureel overleg zorgen we samen met SSC De Kempen voor verdere verbetering van het mutatieproces.

Areaalaccres en prijsindexatie

Ieder jaar vinden er wijzigingen plaats aan het beheerareaal als gevolg van projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Denk aan nieuwe locaties voor wonen en bedrijven met hun openbare ruimte, uitbreidingen van de (recreatieve) infrastructuur boven- en ondergronds en functieveranderingen van bestaande locaties.

Budgetaanpassingen zijn ieder jaar nodig. Deze worden jaarlijks in beeld gebracht en meegenomen met de koersnota en meerjarenbegroting. We verhogen de budgetten op basis van toegevoegde woningen of m² oppervlakte. De resultaten van de doorrekeningen met de nieuwe rekenmotoren nemen we hierin ook mee.

Het IMBK geeft kaders voor het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:
- Wegen;
- Meubilair;
- Riolering en water;
- Civiele kunstwerken;
- Openbare verlichting;
- Verkeersregelinstallaties;
- Groen;
- Schoon;
- Spelen / bewegen;
- Verkeer en vervoer;
- Sportaccommodaties;
- Gemeentelijk vastgoed.

Op de volgende pagina's gaan we in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten. Per soort kapitaalgoed is beschreven:
- Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd.
- Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van onderhoud.
- De actuele staat van onderhoud.
- De in de begroting opgenomen budgetten.

Wegen

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK).
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   Begin 2026 is het wegenareaal volledig geïnspecteerd. Op basis hiervan is een geactualiseerd programma wegen opgesteld waarvoor ook middelen beschikbaar zijn gesteld. Uitvoering hiervan vindt plaats op basis van een planning (IMMP) waarbij rekening wordt gehouden met de beschikbare financiële middelen.

De meeste hoofdwegen hebben een goede beeldkwaliteit, waardoor de doorstroming en veiligheid voor de meeste weggebruikers geborgd zijn. Duidelijk zichtbaar is dat de kwaliteit van de wegen buiten de bebouwde kom (buitengebied en natuurgebieden) het laagste is. Dit betreft vooral asfaltwegen. Door extra onderhoud en gerichte investeringen in wegen en fietspaden neemt de beeldkwaliteit binnen én buiten de bebouwde kom toe ten opzichte van 2026.
Dit wordt gerealiseerd door alle wegen en fietspaden die volgens de inspectie een beeldkwaliteit C of D hebben, op te nemen in het onderhoudsprogramma. Waar mogelijk worden onderhoudsmaatregelen uitgevoerd om de kwaliteit te verbeteren. Indien de technische levensduur van een weg of fietspad is bereikt, wordt volledige vervanging overwogen. Hierdoor neemt het aandeel wegen en fietspaden met een onvoldoende beeldkwaliteit af en verbetert de algehele kwaliteit van het areaal.

Kwaliteitsniveau wegen

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Sociale, culturele en maatschappelijke voorzieningen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijventerreinen	Natuur & buitengebied
Technisch	A	B	B	C	C	C
Heel / veilig	A	B	B	C	C	C
Verzorgend	A	B	B	B	B	B
Netheid / schoon	A	B	B	B	B	B

Beschikbare budgetten wegen

Bedragen x € 1.000

Wegen	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	434	434	434	434
Storting volgens de primitieve begroting	785	785	785	785
Storting uit de aanvullende financiële mutaties - Wegen	-	697	697	697
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	**785**	**1.482**	**1.482**	**1.482**
Kapitaallasten	932	1.225	1.235	1.252
Totaal exploitatie	**2.151**	**3.141**	**3.151**	**3.168**
Reeds gevoteerde kredieten	1.295	1.950	-	-
Separaat besluit: ophoging rehabilitaties 2027	3.761	-	-	-
Te voteren: Revitalisering De Stad/Steenfort (wegen)	500	-	-	-
Te voteren: Vervanging fietspad Westelbeersedijk	846	-	-	-
Totaal investeringen	**6.402**	**1.950**	**-**	**-**

Gelijktijdig met deze begroting is een afzonderlijk raadsvoorstel 'Investeringen wegen' door de raad aangenomen over de ophoging van de rehabilitatiekredieten. Dat betreft de 'Reeds gevoteerde kredieten' en het 'Separaat besluit: ophoging rehabilitaties 2027'.
De regels daaronder zijn twee kredieten die bij de vaststelling van deze begroting worden gevoteerd. Zie hiervoor bijlage 7: Activiteitenplan investeringen.

De ophoging betreft twee rehabilitatiekredieten wegen, in twee jaarschijven. In de tabel staat de tranche 2027 van 3.760.984 euro. Daarnaast gaat het raadsvoorstel over een ophoging van 3.238.939 euro op het krediet voor 2026; die jaarschijf valt buiten het bereik van deze tabel. De ophoging dekt de gestarte projecten voor verbetering van diverse wegen. Van beide kredieten is de reguliere jaartranche al gevoteerd en staat die in de regel reeds gevoteerde kredieten.

Meubilair

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   De omvang en de technische staat zijn bekend. In de rapportage van de inventarisatie voor beheerdata, basis op orde, komt de werkelijke omvang van het straatmeubilair naar voren. Nadat de omvang bekend is wordt de onderhoudsbehoefte bepaald. Hierna is een uitvoeringsplan gemaakt en zijn deze vertaald in de assetsheets.

Beschikbare budgetten meubilair

Bedragen x € 1.000

meubilair	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	49	49	49	49
Af: baten op dit kapitaalgoed	-2	-2	-2	-2
Kapitaallasten	31	37	42	46
Totaal exploitatie	**78**	**84**	**89**	**94**
Reeds gevoteerde kredieten	71	71	71	71
Totaal investeringen	**71**	**71**	**71**	**71**

Schoon

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), vastgesteld door de raad in 2025.
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   Het programma Schoon omvat het vegen van verhardingen, het bestrijden van onkruid, het legen van afvalbakken, het opruimen van zwerfvuil en het reinigen van kolken. Het is in het IMBK als eigen programma opgenomen. Het budget bedraagt 891.000 euro per jaar; daarin is de vergoeding van 118.000 euro uit de afvalstoffenheffing al in mindering gebracht.

Beschikbare budgetten schoon

Bedragen x € 1.000

Schoon	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	891	891	891	891
Totaal exploitatie	**891**	**891**	**891**	**891**

Riolering en water

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK).
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario. Vanwege de veranderingen in het klimaat moet het basisscenario voor riolering en water gezien worden inclusief noodzakelijke maatregelen voor klimaatadaptatie en waterberging.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   In 2023 heeft een grootschalige inspectie van de vrijvervalriolering plaatsgevonden.
   De resultaten hiervan zijn in de actualisatie van het IMMP meegenomen. Qua functioneren

voldoet de gemeente aan de eisen die het waterschap stelt. De riolering en de openbare ruimte zijn nu nog niet in staat om de extreme neerslag, als gevolg van klimaatverandering, afdoende te verwerken. De afgelopen jaren zijn alle stelsels opnieuw doorgerekend en de hoeveelheid en plaatsen waar water op straat komt in beeld gebracht. Aan de hand daarvan is een maatregelenplan opgesteld dat ook onderdeel vormt van het programma Water en Riolering en daarmee uitvoering geeft aan het IMBK.

Beschikbare budgetten riolering en water

Bedragen x € 1.000

Riolering en water	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	1.021	1.058	1.260	1.293
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	321	454	498	835
Kapitaallasten	857	953	983	977
Totaal exploitatie	**2.199**	**2.465**	**2.741**	**3.105**
Reeds gevoteerde kredieten	2.430	1.245	1.348	1.348
Totaal investeringen	**2.430**	**1.245**	**1.348**	**1.348**

Civiele kunstwerken

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK).
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   In 2023 is een nieuwe inspectie op de inmiddels 41 civiele kunstwerken uitgevoerd. Op basis hiervan is in 2025 een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) opgesteld. In 2026 is gestart met het uitvoeren van het meerjaren onderhoudsplan. De uitvoering vindt ook in 2027 plaats.

Beschikbare budgetten civiele kunstwerken

Bedragen x € 1.000

Civiele kunstwerken	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	177	177	177	177
Totaal exploitatie	**177**	**177**	**177**	**177**

Groen

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

3. **Actuele staat van onderhoud**
   Na het vaststellen van het IMBK zijn we gestart met het opstellen van een uitvoeringsprogramma groen. In 2027 wordt hieraan ook uitvoering gegeven. Hiermee voldoen we aan de wettelijke zorgplicht. In 2025 is de boomverordening vernieuwd, waardoor deze weer actueel is, ook voor 2027. Thema's als duurzaamheid en klimaat zijn hierin meegenomen.

Beschikbare budgetten groen

Bedragen x € 1.000

Groen	2027	2028	2029	2030
Structureel onderhoud	1.077	1.077	1.077	1.077
Incident. posten volgens bijlage 5 - Beschoeiing Visvijver 't Lisje	100	-	-	-
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	1.177	1.077	1.077	1.077
Af: baten op dit kapitaalgoed	-42	-42	-42	-42
Kapitaallasten	170	196	205	216
Totaal exploitatie	**1.305**	**1.231**	**1.240**	**1.251**
Reeds gevoteerde kredieten	420	420	420	420
Totaal investeringen	**420**	**420**	**420**	**420**

Openbare verlichting

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   De aantallen, denk hierbij aan masten en armaturen, zijn in beeld, evenals de kwaliteit hiervan. Deze zijn opgevoerd in ons beheersysteem welke op orde is. Actualisatie van het uitvoeringsprogramma openbare verlichting wordt in 2027 afgerond. Hiermee worden de benodigde investeringen voor de komende jaren in beeld gebracht.

Verledden van de openbare verlichting gaat ook in 2027 verder. Het doel hierbij is om alle openbare verlichting binnen de gemeente uiteindelijk te voorzien van LED-verlichting. In 2027 worden nog een aantal speciale projecten uitgevoerd:

- Verledden van Winkelcentrum de loop;
- Verledden van de Eikenbussel;
- Verledden van aanstraalverlichting diverse kerken;
- Verledden en herinrichten verlichting Straten.

Beschikbare budgetten openbare verlichting

Bedragen x € 1.000

Openbare verlichting	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	436	436	436	436
Af: baten op dit kapitaalgoed	-	-	-	-
Kapitaallasten	149	181	203	219
Totaal exploitatie	**585**	**617**	**639**	**655**
Reeds gevoteerde kredieten	534	534	-	-
Totaal investeringen	**534**	**534**	**-**	**-**

De budgetten voor de kapitaalgoederen zijn herzien op basis van het rekenmodel van het integraal meerjarenprogramma beheer kapitaalgoederen. Die herziening was bij de begroting 2026 eenmalig verwerkt en is nu structureel gemaakt voor 2027 en verder. Daarbij verschuift budget tussen de kapitaalgoederen: het groen levert 131.000 euro in, het schoonhouden 43.000 en het meubilair 13.000, terwijl de civiele kunstwerken er 118.000 bij krijgen. Het bedrag dat per saldo overbleef, 144.720 euro, is opgevangen binnen het budget voor de openbare verlichting. Per saldo verandert het geraamde resultaat daardoor niet.

Spelen

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   Alle toestellen voldoen aan de veiligheidseisen. Vanuit de wettelijke aansprakelijkheid wordt ieder toestel jaarlijks aan een inspectie onderworpen. Gebreken die naar voren komen worden verholpen. Tussentijds voert het Servicebedrijf visuele controles uit. De ondergronden worden gereinigd en onderhouden zodat ze voldoen aan de veiligheidseisen.
   Bij vervanging van speeltoestellen vindt participatie met omwonenden plaats.

Beschikbare budgetten spelen

Bedragen x € 1.000

Spelen	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	118	118	118	118
Storting volgens de primitieve begroting	22	22	22	22
Storting uit de aanvullende financiële mutaties - Speeltoestellen	78	78	78	78
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	**100**	**100**	**100**	**100**
Totaal exploitatie	**218**	**218**	**218**	**218**

Verkeer en Vervoer

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), met daaronder het mobiliteitsplan.
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   Het dagelijks onderhoud vertaalt zich naar het onderhoud van borden en markeringen.
   Eind 2026 wordt onderzocht of een deel van het huidige areaal gesaneerd kan worden. Dit wordt vastgesteld in een uitvoeringsprogramma waarmee in 2027 gestart wordt met de uitvoering.

Beschikbare budgetten verkeer en vervoer

Bedragen x € 1.000

Verkeer en vervoer - inclusief verkeersregelinstallaties	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	139	139	139	139
Af: baten op dit kapitaalgoed	-79	-79	-79	-79
Kapitaallasten	94	118	125	129
Totaal exploitatie	**154**	**178**	**185**	**189**
Reeds gevoteerde kredieten	535	535	-	-
Totaal investeringen	**535**	**535**	**-**	**-**

Gebouwen en Sportaccommodaties

1. **Het beleidskader**
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), met daaronder kadernota Vastgoed.
2. **Vastgesteld kwaliteitsniveau**
   Het kwaliteitsniveau voor alle gebouwen is conditieniveau 3. In 2019 is voor de velden en de parkinrichting van de buitensportaccommodaties onderhoudsniveau C (CROW) en voor de gebouwen van de buitensportaccommodaties conditieniveau 3 bepaald als standaard onderhoudsniveau. Er is een duurzame meerjarenonderhoudsprognose opgesteld. Het IMBK geeft aan wat het kwaliteitsniveau moet zijn.
3. **Actuele staat van onderhoud**
   De staat van onderhoud is voor alle gebouwen goed. In 2026 is gestart met het opstellen en uitvoeren van een onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen. In 2027 vindt de verdere uitvoering plaats waarbij het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen een belangrijk onderdeel is.

Beschikbare budgetten gebouwen en sportaccommodaties

Bedragen x € 1.000

Gebouwen en sport	2027	2028	2029	2030
Gemeentelijk vastgoed				
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	6	6	6	6
Totaal exploitatie	**6**	**6**	**6**	**6**
Sportaccommodaties				
Structureel onderhoud	170	170	170	170
Incidentele posten volgens bijlage 5 - De Kemmer actualisatie exploitatiekosten	104	-	-	-
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	274	170	170	170
Af: baten op dit kapitaalgoed	-131	-131	-131	-131
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	55	55	55	55
Kapitaallasten	227	235	228	179
Totaal exploitatie	**425**	**328**	**322**	**273**
Reeds gevoteerde kredieten	87	-	-	-
Te voteren: De Kemmer als toekomstbestendige sportaccommodatie	100	-	-	-
Totaal investeringen	**187**	**-**	**-**	**-**
Sportvelden				
Het onderhoud wordt bekostigd uit Reserve groot onderhoud sportvelden	zie bijlage 4			
Beheer algemeen				
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	165	165	165	165
Kapitaallasten	52	50	49	49
Totaal exploitatie	**217**	**215**	**214**	**214**
Reeds gevoteerde kredieten	65	-	-	-
Totaal investeringen	**65**	**-**	**-**	**-**

De onderhoudsvoorzieningen zijn toereikend

Artikel 44 lid 1c van het Besluit begroting en verantwoording bepaalt dat een voorziening voor groot onderhoud moet berusten op een actueel beheerplan, en het toezichtkader van de provincie toetst of de voorziening toereikend is gedurende de looptijd van dat plan. Aan die eis wordt voldaan: geen enkel cluster staat in enige jaarschijf van deze begroting negatief.

De bestedingen zijn begroot volgens vastgestelde plannen. Voor de gebouwen en de sportaccommodaties is dat het onderhoudsplan Condor 2026-2035; voor de wegen het uitvoeringsprogramma wegen 2026-2030.

Bedragen x € 1.000

Stand per 31 december	2027	2028	2029	2030	Oordeel
Cluster onderhoud gebouwen	2.061	1.577	1.816	1.068	toereikend
Cluster onderhoud wegen	32	298	428	10	toereikend
Voorziening speeltoestellen	266	366	466	566	toereikend
Reserve groot onderhoud sportvelden	672	698	724	750	eigen vermogen, geen toets

Het verloop per voorziening staat in bijlage 4 bij deze begroting, per jaarschijf en per grootboek.

Het cluster onderhoud gebouwen bestaat uit de voorzieningen voor het onderhoud van de sportaccommodaties, het multifunctionele gebouw in Middelbeers, de openbare gebouwen en de diverse bezittingen. De laatste twee lopen in 2026 leeg naar de voorziening voor de openbare gebouwen.

Het cluster onderhoud wegen bestaat uit de algemene voorziening voor het onderhoud van de wegen en de twee voorzieningen voor het groot onderhoud van de Neereindseweg en de Hillestraat.

Paragraaf Financiering

Inleiding
Onder financiering verstaan we: de manier waarop we voorzien in de benodigde gelden om lopende uitgaven te kunnen doen of om investeringen te betalen. We onderscheiden daarbij financiering met kort geld en met lang geld. Bij kort geld is sprake van daggeldleningen, kasgeldleningen en rekening-courant. Lang geld betreft – voor onze gemeente – vrijwel uitsluitend vaste geldleningen. Daarnaast speelt de vermogenspositie van onze gemeente een centrale rol: we hebben een uitstekende vermogenspositie met voldoende saldo aan reserves en voorzieningen. In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens en het risicobeheer inzichtelijk gemaakt van de gemeentelijke financieringsportefeuille. Hiervoor gebruiken we het instrument van treasurybeleid.

Bij treasury gaat het om de financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijk voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. Dit alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voor- schriften van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Bij treasury gaat het dus om het sturen, het beheersen, het verantwoorden en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Ons treasurybeleid is vastgelegd in het Treasurystatuut gemeente Oirschot 2026, dat uw raad op 10 maart 2026 heeft vastgesteld met terugwerkende kracht per 1 januari 2026. Het vervangt het statuut uit 2015, dat na tien jaar niet meer voldeed aan de eisen die aan een goed beheer van de gemeentelijke middelen worden gesteld en dat achterliep op gewijzigde wet- en regelgeving.
Bij die herziening is de treasuryfunctie gesplitst in een statuut, waarin uw raad de kaders stelt, en een uitvoeringsbesluit, dat het college op 27 januari 2026 heeft vastgesteld en waarin de dagelijkse praktijk is geregeld.

Financieringsbeleid

Het financieringsbeleid is erop gericht om zo lang mogelijk de uitgaven met 'kort geld' te financieren en pas vaste leningen aan te trekken wanneer dat, gelet op onze liquiditeitenplanning, noodzakelijk is. Het streven is om de benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken. Door een meerjarige liquiditeitenplanning brengen we dit zo goed mogelijk in beeld.

Komende jaren gaan wij, in het belang van de Oirschotse samenleving, behoorlijk investeren.
Die uitgaven leiden tot een oplopende financieringsbehoefte. Uit de meerjarige liquiditeitenplanning blijkt dat wij in 2027 voor € 22,8 miljoen aan langlopende financiering aantrekken, in 2028 € 15,3 miljoen, in 2029 € 2,0 miljoen en in 2030 € 6,6 miljoen. De totale vaste schuld loopt daardoor op van € 42,8 miljoen eind 2026 naar € 78,0 miljoen eind 2030. Dat vertaalt zich in een netto schuldquote die oploopt van 99,5 procent in 2027 naar 123,7 procent in 2030; daarmee blijft de gemeente in de middencategorie van het toezichtkader, maar de ruimte wordt kleiner.

Bedragen x € 1.000

Liquiditeitenplanning		2027	2028	2029	2030
Beginsaldi	**A**	**500**	**500**	**500**	**500**
Betalingen					
Salarissen en sociale lasten		15.830	16.319	16.655	17.318
Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen		14.150	13.350	13.130	13.023
Overige goederen en diensten		12.510	11.867	12.596	14.154
Inkomensoverdrachten - overige overheden		4.319	4.328	3.321	3.057
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		2.634	2.510	2.430	2.430
Inkomensoverdrachten - provincies		2.512	2.503	2.503	2.503
Rente		1.586	2.200	2.442	2.499
Ingeleend personeel		835	669	673	677
Overige lastencategorieën		645	505	505	505
Grondexploitatie - uitgaven		4.168	1.321	990	979
Investeringen		16.352	14.181	6.264	7.494
Betalingen uit voorzieningen		2.937	4.350	2.259	2.259
Geldleningen - aflossing bestaande portefeuille		3.129	2.890	2.856	2.717
Geldleningen - aflossing nieuwe tranches		0	570	927	1.035
Totaal betalingen	**B**	**81.606**	**77.563**	**67.552**	**70.652**
Ontvangsten					
Inkomensoverdrachten - Rijk		40.697	40.167	40.516	42.372
Belastingen op producenten		10.540	10.866	11.166	11.488
Leges en andere rechten		3.945	3.929	3.824	3.844
Belastingen op huishoudens		2.522	2.771	3.044	3.343
Huren		831	831	831	831
Pachten		135	135	135	135
Dividenden en winsten		36	36	36	36
Overige batencategorieën		37	37	25	25
Grondexploitatie - ontvangsten		50	4.542	3.650	3.650
Financiering		22.821	15.267	1.970	6.563
Totaal ontvangsten	**C**	**81.606**	**77.563**	**67.552**	**70.652**
Saldo / tekort (A - B + C)		**500**	**500**	**500**	**500**

Rentebeleid

Korte termijn
Wij maken maximaal gebruik van de ruimte die de kasgeldlimiet ons biedt om financieringstekorten op te vangen met kortlopende kasgeldleningen. Voor 2027 bedraagt die limiet € 6,7 miljoen. Kort geld is doorgaans goedkoper dan lang geld, en zolang de limiet niet gedurende drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden is dat een verantwoorde keuze.

Lange termijn
De rente op langlopende geldleningen is de afgelopen jaren gestegen en beweegt zich rond de vier procent. Wij rekenen in deze begroting met een rentecurve die uitgaat van vier procent in 2026 en 2027, 3,50 procent in 2028 en 3,75 procent in 2029, en daarna weer vier procent. Elke tranche houdt het tarief van het jaar waarin zij wordt opgenomen. Op basis van de liquiditeitenplanning verwachten wij in 2027 voor € 22,8 miljoen aan langlopende financiering aan te trekken. Het statuut schrijft voor dat wij daarbij offertes opvragen bij ten minste twee instellingen, waaronder de huisbankier.

Rentetoerekening aan investeringen
Sinds de nieuwe voorschriften per 1 januari 2017 is het voor gemeenten verplicht om het saldo van de betaalde en ontvangen rente toe te rekenen aan de investeringen. Deze toerekening gebeurt door het bepalen van een gemiddeld rentepercentage, ook wel renteomslag-percentage genoemd.

Risicobeheer
We onderscheiden verschillende vormen van risico's: onder andere renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's en garantstellingen. De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) noemt een aantal verplichte elementen dat het risico beperkt. De uitwerking voor de gemeente Oirschot van die verplichte elementen is uitgewerkt in het door uw raad vastgestelde Treasurystatuut.

Renterisicobeheer/kasgeldlimiet en renterisiconorm
Bij de kasgeldlimiet gaat het om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een door het ministerie vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Dit betekent dat de gemeente tot maximaal de hoogte van de kasgeldlimiet kortlopende schulden mag hebben. Als deze limiet drie kwartalen achter elkaar wordt overschreden, moeten we een vaste geldlening aantrekken. In de hiernavolgende tabel is de kasgeldlimiet voor de gemeente Oirschot weergegeven. De netto vlottende schuld is in alle jaren negatief: wij hebben meer kortlopende middelen dan kortlopende schulden. De ruimte onder de limiet is daardoor groter dan de limiet zelf, namelijk de limiet plus dat overschot. Er is dus geen enkel jaar waarin wij tegen de grens aan lopen.

Bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vlottende schuld	16.626	14.626	14.626	14.626	14.626	14.626
Af: liquide middelen en uitzettingen korter dan een jaar	-20.286	-20.651	-20.652	-20.652	-20.652	-20.652
Netto vlottende schuld	**-3.660**	**-6.025**	**-6.025**	**-6.025**	**-6.025**	**-6.025**
Begrotingstotaal	68.003	76.676	78.276	69.431	70.273	72.499
Toegestane kasgeldlimiet, 8,5 procent	**5.780**	**6.517**	**6.653**	**5.902**	**5.973**	**6.162**
Ruimte onder de kadgeldlimiet	**9.440**	**12.542**	**12.678**	**11.927**	**11.998**	**12.187**

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille, zodat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering wordt beperkt. De norm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan twintig procent van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de renterisiconorm voor de periode 2025 tot en met 2030.

Bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aflossing bestaande portefeuille	2.328	2.530	3.129	2.890	2.856	2.717
Renteherzieningen	0	0	0	0	0	0
Bij: aflossing op de nieuwe tranches	0	0	0	570	927	1.035
Renterisico totaal	**2.328**	**2.530**	**3.129**	**3.461**	**3.782**	**3.752**
Toegestane renterisiconorm, 20 procent	13.601	15.335	15.655	13.886	14.055	14.500
Ruimte onder de renterisiconorm	**11.273**	**12.805**	**12.526**	**10.425**	**10.273**	**10.748**

Renteschema

De commissie BBV heeft geadviseerd om het renteschema uit haar rentenotitie op te nemen in de financieringsparagraaf. Onderstaand overzicht geeft onder andere inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

Bedragen x € 1.000

Renteschema	2027	2028	2029	2030
Externe rentelasten over de lange en korte financiering	1.812	2.306	2.507	2.558
Externe rentebaten	-50	-50	-50	-50
Saldo externe rentelasten	**1.762**	**2.256**	**2.457**	**2.508**
Aan de taakvelden toe te rekenen rente	**1.762**	**2.256**	**2.457**	**2.508**
Werkelijk aan de taakvelden toegerekend via de omslag	1.762	2.256	2.457	2.508
Renteresultaat - de onverdeelde rente	**–**	**–**	**–**	**–**
Omslagrente	1,824%	1,951%	1,981%	1,984%
Waarvan via die omslag toegerekend aan de grondexploitaties	218	447	127	130
Bandbreedte volgens de notitie Rente, 25 procent	441	564	614	627
Toets - het renteresultaat blijft binnen de bandbreedte	**ja**	**ja**	**ja**	**ja**

Kredietrisicobeheer

Bij de verstrekte geldleningen loopt de gemeente kredietrisico. Dat risico beheersen wij vooral door terughoudend te zijn met het verstrekken van nieuwe leningen; daarnaast neemt de hoofdsom gedurende de looptijd af en daarmee ook het risico. Per 1 januari 2027 staat er € 618.000 uit aan overige langlopende leningen en leningen aan deelnemingen. De aflossing van € 100.000 per jaar is gebaseerd op ervaringscijfers.

Bedragen x € 1.000

Verstrekte geldleningen	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	618	518	418	318
Reguliere aflossingen	-100	-100	-100	-100
Stand per 31 december	**518**	**418**	**318**	**218**

Garantstellingen

De gemeente staat garant voor vijf geldleningen met een totaalbedrag per 1 januari 2027 van € 6,6 miljoen, waarvan twee leningen op naam van Wooninc. staan voor € 6,3 miljoen. Verder fungeert de gemeente als achtervang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor twee leningen ten name van Wooninc. voor een totaalbedrag van € 26 miljoen. Dat bedrag is in 2026 gedaald van € 41 miljoen doordat een fixe lening van € 15 miljoen op 2 januari 2026 is afgelost. De afgelopen jaren zijn alle leningen stipt afgelost en wij hebben geen aanwijzingen dat daarin verandering komt.

Naast bovengenoemde garantstellingen is ook de starterlening opnieuw ingevoerd.
Op 24 september 2024 is door de raad besloten akkoord te gaan met een garantstelling voor startersleningen voor een totaal van € 2.5 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Gewaarborgde geldleningen	Jaarrekening 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	48.376	47.990	32.598	32.197	31.788	31.371
Aflossingen in het jaar	-385	-15.393	-401	-409	-417	-424
Stand per 31 december	**47.990**	**32.598**	**32.197**	**31.788**	**31.371**	**30.947**
Waarvan door de gemeente gewaarborgd	**47.990**	**32.598**	**32.197**	**31.788**	**31.371**	**30.947**

Leningenportefeuille

Naast inzicht in de verstrekte geldleningen, is het ook van groot belang om inzicht te hebben in onder meer de grootte van de opgenomen leningen. Hieronder in tabel de opgenomen geldleningen: De eerste drie regels van de tabel tonen de bestaande portefeuille; die is exclusief de leningen die volgens de liquiditeitenplanning nog moeten worden aangetrokken. Die staan als aparte regel eronder.

Bedragen x € 1.000

Opgenomen geldleningen	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari - bestaande portefeuille	42.815	39.718	36.859	34.035
Reguliere aflossingen	-3.129	-2.890	-2.856	-2.717
Stand per 31 december - bestaand	**39.718**	**36.859**	**34.035**	**31.350**
Aan te trekken financiering, cumulatief	22.821	38.088	40.058	46.621
Totale vast schuld per 31 december	**62.539**	**74.947**	**74.093**	**77.971**

Deze drie bedragen horen bij elkaar. De liquiditeitenplanning laat zien hoeveel financiering er in een jaar nodig is: voor 2027 is dat € 22,8 miljoen. Die opname komt in de tabel hierboven terug als aan te trekken financiering, opgeteld bij de bestaande portefeuille. De uitkomst - de totale vaste schuld per 31 december - is het bedrag dat in de prognosebalans onder de vaste passiva staat. Wie de drie tabellen naast elkaar legt, vindt in elk hetzelfde bedrag terug.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer vindt al vele jaren plaats via de NV BNG bank. Daarnaast heeft onze gemeente ook nog een betaalrekening bij de Rabobank. Die rekening gebruiken inwoners sporadisch om betalingen aan de gemeente te verrichten. Daarnaast wordt die rekening gebruikt om contant geld, dat ontvangen is bij de publieksbalie, af te storten.

Schatkistbankieren

Publieke instellingen houden hun liquide middelen boven het drempelbedrag aan bij het ministerie van Financiën. Het drempelbedrag is twee procent van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen; voor 2027 komt dat neer op € 1,4 miljoen. Op grond van artikel 6 van het treasurystatuut romen wij saldi boven € 350.000 bij de huisbankier automatisch af naar de rekening-courant bij de schatkist. Wij blijven daarmee ruim onder de drempel.

EMU Saldo

Het EMU-saldo, ofwel het nationale begrotingstekort, mag niet groter zijn dan drie procent van het bruto binnenlands product. Voor de decentrale overheden samen is in bestuurlijk overleg een norm afgesproken van een half procent van het bbp voor de periode 2024 tot en met 2026; die norm is niet verder verdeeld over gemeenten, provincies en waterschappen. Voor 2027 en verder was bij het opstellen van deze begroting nog geen nieuwe norm vastgesteld.
In de hierna opgenomen tabel is de berekening van het EMU-saldo voor de periode 2025 tot en met 2030 opgenomen. Het EMU-saldo is in alle jaarschijven negatief, met uitschieters van € 19,0 miljoen in 2026 en € 18,4 miljoen in 2027; dat is het gevolg van het investeringsprogramma. Een negatief EMU-saldo is geen overtreding van een norm: het telt mee in de landelijke referentiewaarde die het Rijk over alle decentrale overheden verdeelt.

Bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Geraamd resultaat		597	669	12	90	331
Bij: afschrijvingen		3.514	2.955	2.982	3.481	3.731
Af: investeringen in vaste activa		-17.015	-16.352	-14.181	-6.264	-7.494
Af: mutatie voorraden grondexploitaties		-803	-5.576	2.772	377	367
Bij of af: mutatie voorzieningen		-889	-667	-2.062	871	-328
Bij of af: mutaties in het eigen vermogen buiten het resultaat om		-6.189	-4.338	261	-168	-171
EMU-saldo volgens de eerste berekening		-20.784	-23.310	-10.216	-1.613	-3.564
De tweede berekening - via de mutaties in de financiële positie						
Mutatie liquide middelen		365	–	–	–	–
Mutatie uitzettingen en overlopende activa		–	–	–	–	–
Mutatie financiële vaste activa		–	–	–	–	–
Af: mutatie opgenomen en aan te trekken leningen		-14.155	-19.721	-12.410	854	-3.878
Af: mutatie bandbreedte financiering en nog niet toegerekende financiering		-8.994	-3.589	2.194	-2.466	315
Af: mutatie vlottende schuld		4.251	–	–	–	–
Af: mutatie overlopende passiva		-2.250	–	–	–	–
EMU-saldo volgens de tweede berekening		-20.784	-23.310	-10.216	-1.613	-3.564
Verschil		–	–	–	–	–

Prognosebalans

Bedragen x € 1.000

Prognosebalans per 31 december	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Activa						
Immateriële vaste activa	227	227	227	227	227	227
Materiële vaste activa	78.261	91.762	105.159	116.358	119.141	122.904
Financiële vaste activa	714	714	714	714	714	714
Totaal vaste activa	79.202	92.702	106.100	117.299	120.082	123.845
Voorraden - bouwgronden in exploitatie	2.406	3.208	8.785	6.013	5.635	5.268
Uitzettingen en overlopende activa	20.152	20.152	20.152	20.152	20.152	20.152
Liquide middelen	135	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	22.692	23.859	29.436	26.664	26.287	25.920
Totaal activa	**101.894**	**116.561**	**135.536**	**143.963**	**146.369**	**149.765**
Passiva						
Reserves	35.812	34.056	30.387	30.660	30.582	30.742
Resultaat boekjaar	3.836	597	669	12	90	331
Voorzieningen	7.963	7.074	6.407	4.345	5.216	4.888
Vaste schuld - bestaande geldleningen	28.660	42.815	39.718	36.859	34.035	31.350
Vaste schuld - aan te trekken financiering	0	0	22.818	38.087	40.057	46.621
Bandbreedte financiering investeringsprogramma	0	9.984	9.984	9.984	9.984	9.984
Nog niet toegerekende financiering	0	-1.587	1.931	394	2.782	2.226
Totaal vaste passiva	76.271	92.939	111.913	120.340	122.746	126.142
Vlottende schuld	18.877	14.626	14.626	14.626	14.626	14.626
Overlopende passiva	6.746	8.996	8.996	8.996	8.996	8.996
Totaal vlottende passiva	25.623	23.623	23.623	23.623	23.623	23.623
Totaal passiva	**101.894**	**116.561**	**135.536**	**143.963**	**146.369**	**149.765**
Controle	0	0	0	0	0	0
Aansluitingen						
Reserves volgens bijlage 3	35.812	34.056	30.387	30.660	30.582	30.742
Verschil met de prognosebalans	0	0	0	0	0	0

De wettelijke vereisten en waar zij zijn belegd

Vereiste	Grondslag	Waar in deze paragraaf
Beleidsvoornemens rond het risicobeheer van de financieringsportefeuille	artikel 13 BBV	Financieringsbeleid, Rentebeleid en Risicobeheer
Kasgeldlimiet - maximaal 8,5 procent van het begrotingstotaal	Wet fido, artikel 4	Renterisicobeheer, met de meerjarige toets
Renterisiconorm - maximaal 20 procent van het begrotingstotaal	Wet fido, artikel 6	Renterisiconorm, met de meerjarige toets
Drempelbedrag schatkistbankieren - 2 procent, minimaal € 1 miljoen	Wet fido, artikel 2 lid 3	Schatkistbankieren
Renteschema met de toerekening aan de taakvelden	notitie Rente, commissie BBV	Renteschema
Verstrekte geldleningen en gewaarborgde geldleningen	artikel 13 BBV	Kredietrisicobeheer en Garantstellingen
EMU-saldo, langs twee onafhankelijke berekeningen	artikel 19c en 22d BBV	EMU-saldo
Geprognosticeerde meerjarenbalans	artikel 20 en 22 BBV	Prognosebalans
Meerjarige liquiditeitenplanning	GTK 2026	Financieringsbeleid, met de tabel liquiditeitenplanning
De ontwikkeling van langlopende leningen	Treasurystatuut 2026, artikel 7a	Leningenportefeuille
Berekening van de geldstromen	Treasurystatuut 2026, artikel 7b	Liquiditeitenplanning
De opbouw van de leningenportefeuille	Treasurystatuut 2026, artikel 7c	Leningenportefeuille
De toets op de renterisiconorm en de kasgeldlimiet	Treasurystatuut 2026, artikel 7d	Renterisicobeheer en Renterisiconorm
De samenhang met het onderdeel treasury uit programma 5	Treasurystatuut 2026, artikel 7e	Relatiebeheer en Rentebeleid

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding
De bedrijfsvoering van de gemeente Oirschot staat in 2027 in belangrijke mate in het teken van de voorbereiding op de herindeling met de gemeente Best per 1 januari 2028. De organisatie werkt in dit laatste volledige jaar als zelfstandige gemeente toe naar een zorgvuldige en beheerste overgang naar de nieuwe gemeente Best-Oirschot. Tegelijkertijd blijft het van belang dat de reguliere dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners onverminderd doorgaat.

De voorbereiding op de fusie vraagt een grote inspanning van de gehele organisatie. Ook op vrijwel alle bedrijfsvoeringsdisciplines wordt gewerkt aan harmonisatie van beleid, processen, systemen en werkwijzen. Daarbij is er nadrukkelijk aandacht voor de medewerkers die deze verandering mogelijk maken. Het behoud van kennis, het ondersteunen van medewerkers in veranderingstrajecten en het blijven investeren in ontwikkeling en vitaliteit zijn randvoorwaarden voor een succesvolle fusie.

In 2027 ligt de focus op het verder versterken van een toekomstbestendige organisatie. Dit doen we door te investeren in onze medewerkers, een betrouwbare en veilige informatievoorziening, een solide financieel beheer, hoogwaardige juridische ondersteuning en een effectieve interne beheersing. Door deze onderdelen in samenhang te ontwikkelen, zorgen we ervoor dat de nieuwe gemeente Best-Oirschot op 1 januari 2028 kan starten vanuit een stabiele, goed georganiseerde en wendbare basis.

Personele inzet - kerngegevens

In onderstaande tabel worden de personele kerngegevens weergegeven. In 2026 is flink ingezet op de invulling van de openstaande vacatures. Voor het jaar 2027 geldt dat er vaker gekozen zal worden voor vervangende inhuur wanneer iemand vertrekt, met name wanneer het aantal benodigde medewerkers met die specifieke expertise in de nieuwe gemeente laag is. Denk hierbij aan rollen waarvoor we slechts 1 persoon nodig hebben in de nieuwe gemeente; bij verloop wordt er dan bij één van de twee gemeenten ingehuurd om daarmee geen overbezetting te creëren in de nieuwe gemeente. Het verzuimpercentage is in 2026 hoger dan in 2025, met name door enkele langdurige verzuimcasussen. Het streven is om in 2027 weer een dalende trend in te zetten.

Kengetal	Realisatie 2025	Prognose 2026	Begroot 2027
Formatie in fte	147	150	149
Bezetting in aantal fte (excl. externen)	125	149	135
Totale loonsom (x €1.000)	€ 11.112	€ 12.295	€ 14.313
Kosten externe inhuur (x €1.000)	€ 3.051	€ 2.185	€ 470
Gemiddelde leeftijd (jaar)	47	47	47
Percentage deeltijd (%)	45%	44%	44%
Ziekteverzuim (%)	5,79%	7,00%	
Gemiddelde verzuimduur (dagen)	20,65		
Opleidingsbudget per fte (€)	€ 2.041	€ 2.000	€ 2.013

Human Resource Management

Ook voor HR staat 2027 volledig in het teken van de voorbereiding op de fusie. Het traject richting de nieuwe gemeente Best-Oirschot biedt kansen voor ontwikkeling, samenwerking en vernieuwing, maar brengt tegelijkertijd onzekerheden en veranderingen met zich mee voor medewerkers en organisatie. Het HR-beleid richt zich daarom zowel op de ondersteuning van de fusieorganisatie als op de continuïteit en ontwikkeling van de reguliere organisatie.

De fusie heeft bovendien direct invloed op de werkzaamheden van team HR. Naast de reguliere taken vraagt de voorbereiding op de nieuwe gemeente extra inzet op onderwerpen als harmonisatie van arbeidsvoorwaarden, personeelsbeleid, organisatieontwikkeling en begeleiding van medewerkers. Hierdoor ligt de nadruk in 2027 minder op de ontwikkeling van nieuw beleid en meer op de uitvoering van bestaande taken en de ondersteuning van het fusieproces. Wijzigingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving blijven uiteraard verwerkt worden in het HR-beleid.

Het aantrekken, behouden en ontwikkelen van medewerkers blijft een belangrijk aandachtspunt. Een goed toegeruste organisatie is essentieel om zowel de huidige dienstverlening op niveau te houden als de overgang naar de nieuwe gemeente succesvol te realiseren.

Concreet werken we in 2027 aan de volgende speerpunten:

- **Aantrekkelijk werkgeverschap**
  We willen, ook in de aanloop naar de fusie, een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven voor huidige en toekomstige medewerkers. Samen met leidinggevenden investeren we in aandacht, betrokkenheid en verbinding. Door actief te werken aan een positieve organisatiecultuur en onze kernwaarde ‘verbinding’ centraal te stellen, versterken we het gevoel van samen op weg naar Best-Oirschot.
- **Opleiding en ontwikkeling**
  We blijven investeren in de ontwikkeling van medewerkers, teams en organisatie. Dit doen we onder andere door organisatie-brede opleidingsprogramma’s, zoals het traject ‘Fit voor de fusie’, en door de ontwikkelbehoeften van medewerkers actief te bespreken en te faciliteren.
- **Arbeidsomstandigheden en vitaliteit**
  De veranderingen die gepaard gaan met de fusie vragen blijvende aandacht voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Daarbij gaat het zowel om de fysieke als de mentale belastbaarheid van medewerkers. Samen met het managementteam en de arbodienst monitoren we de ontwikkelingen en sturen we waar nodig bij. Daarbij streven we naar tevreden medewerkers en een ziekteverzuim dat aansluit bij de norm van het A&O-fonds (5,5% tot 5,7%).
- **Cao en arbeidsvoorwaarden**
  Op 1 april 2027 loopt de huidige Cao Gemeenten af. Nieuwe cao-afspraken worden tijdig vertaald naar de lokale praktijk en waar nodig verder uitgewerkt binnen de organisatie.

Financiën

Na een periode waarin de personele bezetting binnen team Financiën is versterkt en de afhankelijkheid van externe inhuur substantieel is verminderd, staat 2027 in het teken van stabilisatie en doorontwikkeling. Het verder inwerken van nieuwe medewerkers en het borgen van kennis en kwaliteit hebben daarbij prioriteit.

Tegelijkertijd levert het team een belangrijke bijdrage aan de voorbereiding van de nieuwe gemeente Best-Oirschot. In 2027 wordt gewerkt aan de harmonisatie van financiële processen en verordeningen, de uitvoering van werkzaamheden rondom het preventief toezicht en de inrichting van een nieuwe financiële omgeving voor de fusiegemeente.

Een betrouwbare en actuele financiële administratie vormt een belangrijke basis voor een soepele overgang naar de nieuwe organisatie. Daarom blijft de aandacht gericht op de kwaliteit, volledigheid en toegankelijkheid van financiële gegevens en informatie.

Juridische zaken

Team Juridische Zaken ondersteunt bestuur, management en organisatie op een breed juridisch terrein. Het team verzorgt onder meer de uitvoering van wettelijke handhavingstaken, behandelt bezwaar- en beroepsprocedures, adviseert over juridische vraagstukken en ondersteunt bij de afhandeling van Woo-verzoeken. Daarnaast draagt het team bij aan de juridische kwaliteitszorg binnen de organisatie.

In de voorbereiding op de fusie vervult Juridische Zaken een belangrijke rol. Het team ondersteunt de harmonisatie van beleid, regelgeving en verordeningen en adviseert bestuur, management en projectorganisaties over juridische vraagstukken die samenhangen met de vorming van de nieuwe gemeente.

Door vroegtijdig juridische risico's te signaleren en te adviseren over passende oplossingen draagt het team bij aan een zorgvuldige, rechtmatige en beheersbare overgang naar Best-Oirschot.

Communicatie & Participatie

Communicatie speelt een belangrijke rol in de voorbereiding op de nieuwe gemeente Best-Oirschot. In 2027 richten de werkzaamheden zich op twee samenhangende sporen.

Het eerste spoor betreft de interne en externe communicatie over het fusietraject. Hierbij informeren we medewerkers, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bestuurders over de voortgang van het proces, belangrijke besluitmomenten, behaalde mijlpalen en zichtbare veranderingen. Daarnaast is er ruimte voor vragen, zorgen en betrokkenheid, zodat belanghebbenden actief worden meegenomen in de ontwikkelingen.

Het tweede spoor richt zich op de communicatie van de nieuwe gemeente. Hierbij wordt gewerkt aan onderwerpen zoals positionering, communicatievisie, kernverhaal, huisstijl en communicatiemiddelen. Deze voorbereidingen dragen bij aan een herkenbare identiteit en een consistente uitstraling van de nieuwe gemeente vanaf de start op 1 januari 2028.

Beide sporen hebben als doel om inwoners, medewerkers en partners tijdig te informeren, te betrekken en vertrouwen te geven in de nieuwe organisatie.

Informatievoorziening & automatisering

Een toekomstbestendige, veilige en betrouwbare informatievoorziening is een belangrijke randvoorwaarde voor zowel de huidige dienstverlening als de vorming van de nieuwe gemeente Best-Oirschot. In 2027 richten de werkzaamheden zich op vier centrale thema's.

- **Dienstbaar**
  We zorgen voor een veilige, betrouwbare en gebruiksvriendelijke digitale dienstverlening. Het functioneel beheer van applicaties, het oplossen van verstoringen en het waarborgen van de continuïteit van de informatievoorziening vormen daarbij de basis van onze dienstverlening aan organisatie, bestuur en inwoners.
- **Toekomstvast**
  De voorbereiding op de fusie vraagt om verregaande harmonisatie van processen, gegevens en applicaties. In 2027 werken we verder aan het actualiseren van de informatiearchitectuur en het migreren van applicaties en informatie naar cloudomgevingen. Deze migraties zijn noodzakelijk om de informatievoorziening van beide organisaties op een gelijkwaardig niveau te brengen en gereed te maken voor de fusiedatum.
- **Cyberweerbaarheid**
  Digitale veiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. We versterken onze informatiebeveiliging, privacybescherming en digitale weerbaarheid, zodat we blijven voldoen aan wet- en regelgeving en beschermen wat voor inwoners, bestuur en organisatie van waarde is.

Archief

Het informatiebeheer richt zich naast de reguliere werkzaamheden nadrukkelijk op de voorbereiding van de archief- en documentbeheeromgeving van de nieuwe gemeente. In 2027 bereiden we de applicaties verder voor op de fusie, inclusief de nieuwe gebruikersomgeving en cloudfunctionaliteit. Daarnaast werken we aan de overdracht van het statisch archief (2010 2019) aan het RHCe en zetten we de werkzaamheden rondom het beheer en de vernietiging van het semi-statisch archief voort. Ook leveren we een bijdrage aan de implementatie van de Archiefwet 2026. Dit doen we onder andere door het opstellen van het selectiebesluit 2027 en het vaststellen van aanvullend beleid, zodat vanaf 1 januari 2028 een nieuw archief voor Best-Oirschot kan worden opgebouwd.

Interne beheersing

Met de uitbreiding van de capaciteit voor de verbijzonderde interne controle (VIC) in 2026 is een belangrijke stap gezet in de verdere versterking van de interne beheersing binnen de organisatie. Hierdoor is meer ruimte ontstaan om naast de uitvoering van controles nadrukkelijk aandacht te besteden aan proceskwaliteit, risicobeheersing en de werking van interne beheersmaatregelen.

In 2027 zetten we deze ontwikkeling voort. De focus ligt op het ondersteunen van de organisatie bij het beheersen van risico's, het verbeteren van processen en het versterken van de rechtmatigheidsverantwoording. Daarbij blijft ook aandacht bestaan voor de verdere professionalisering van de VIC-functie zelf, met als doel een uniforme, effectieve en toekomstbestendige werkwijze.

De VIC vervult hierbij de rol van onafhankelijke derde lijn en levert een bijdrage aan continue verbetering van de organisatie door inzicht te bieden in risico's, processen en beheersmaatregelen. In het kader van de fusie wordt in 2027 bovendien gewerkt aan een gezamenlijke Visie op Control voor de nieuwe gemeente Best-Oirschot, zoals opgenomen in het projectplan Financiën, Planning & Control. Hiermee leggen we een belangrijke basis voor een solide sturings- en beheersingsmodel binnen de nieuwe organisatie.

Paragraaf Verbonden Partijen

Financiële uitgangspunten

- De vier grote verbonden partijen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO hebben op eenduidige wijze de gegevens voor de begroting 2026 aangeleverd.
- Het begrote resultaat is per verbonden partij verschillend. In de meeste situaties is sprake van een nihil resultaat. De bijdragen van de deelnemende gemeenten vormen de sluitpost om te komen tot genoemd resultaat.

Bijdragen aan Verbonden Partijen

1.1 Metropoolregio Eindhoven		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	De ambitie van de MRE is: een sterke regio met behoud van het kenmerkende innovatieve Brainportprofiel en een stabiele sociale basis en vitale leefomgeving voor al onze inwoners. De Regionale Agenda 2027–2030 vormt het gezamenlijke kader voor de samenwerking van de 21 gemeenten binnen de Metropoolregio Eindhoven (MRE) in de (nieuwe) bestuursperiode. Deze agenda geeft richting aan de wijze waarop onze gemeenten regionale opgaven agenderen, prioriteren en realiseren. De Regionale Agenda geldt vier jaar en zal in het voorjaar 2027 door het AB MRE worden vastgesteld	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - Economie programma 2 - Mobiliteit programma 4 - Energietransitie programma 3 - Transitie Landelijk Gebied programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	De Metropoolregio Eindhoven behelst een strategische overall visie voor de regio ten behoeve van de ontwikkeling van het vestigingsklimaat op de vier (nieuwe) hoofdthema's.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen	€ 21.564	€ 20.248
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen	€ 63.226 waarvan € 5.071 voorzieningen	€ 63.995 waarvan € 5.062 voorzieningen
Resultaat	Begroting lasten € 27.944 en baten € 26.628. Resultaat € 1.316.	
Financieel belang	Totale bijdrage voor 2027 is € 355.401. Dit bedrag wordt besteed voor de onderdelen: Regionale opgaven, Brainport Development, Stimuleringsfonds en Regionaal Historisch Centrum.	

1.2 GGD Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Doelstelling / Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg.

Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. Leermakers	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	- Het namens Oirschot uitvoeren van onderdelen van de Wet Publieke Gezondheid, waaronder jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring en milieukundige advisering (zoals intensieve veehouderij in relatie tot gezondheid). - Medewerking geven aan de totstandkoming van een nieuw gezondheidsbeleid dat verankerd is in het transformatieplan sociaal domein. Hierbij kijken we naar de bredere rol die de GGD kan spelen binnen het sociale domein in het versterken van de eigen kracht van mensen en welzijn. - Uitvoeren van preventieve activiteiten uit ons gezondheidsbeleid (rondom speerpunten zoals overgewicht en sociale weerbaarheid). De GGD heeft een rol in de uitvoering van diverse preventieactiviteiten gericht op gezond en veilig opgroeien van jongeren (alcohol, drugs, overgewicht).	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen	€ 5.590	€ 5.800
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 26.220 waarvan € 2.895 voorzieningen	€ 32.781 waarvan € 4.270 voorzieningen
Resultaat	Totale lasten en baten 2026: € 102.045 Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2027 is € 887.764. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage en Pubercontact.	

1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling	1. Ontwikkelen van een samenwerkingsverband van politie, brandweer, GHOR (GGD) RAV, 21 regiogemeenten en Defensie, gericht op basis brandweerzorg en rampenbestrijding/ crisisbeheersing. 2. Uitvoering van de Wet veiligheidsregio's: a. inventariseren risico's branden, rampen en crises; b. adviseren bevoegd gezag over risico's branden, rampen en crises in aangewezen gevallen en via beleid bepaalde gelegenheden; c. adviseren college van B&W; d. voorbereiden bestrijding branden en organiseren rampenbestrijding/crisisbeheersing; e. voorzien meldkamerfunctie; f. aanschaf/beheer gemeenschappelijk materieel; h. inrichten/beheren informatievoorziening. 3. Bestrijding infectieziekten (A-ziekten). 4. Uitvoeren Regionale Ambulance Voorziening (RAV).	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Taken op het terrein van brandweerzorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisis-beheersing.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen	€ 353	€ 353
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 41.022 waarvan € 4.640 voorzieningen	€ 47.045 waarvan € 4.809 voorzieningen

Resultaat	Totale lasten en baten € 86.334. Resultaat € 0.
Financieel belang	Totale bijdrage over 2027 is € 1.590.243. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage, Gemeentelijke rampenbestrijding, Bijdrage bevolkingszorg en Piketregeling bevolkingszorg.

1.4 WSD		
Vestigingsplaats	Boxtel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet.	
Deelnemers	9 gemeenten tussen 's-Hertogenbosch - Tilburg – Eindhoven	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. Leermakers	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Begeleiden van mensen met een met een afstand tot de arbeidsmarkt die hulp nodig hebben bij het vinden en behouden van werk.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen (algemene reserve)	€ 10.700	€ 10.700
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 2.256 (voorzieningen)	€ 2.306 (voorzieningen)
Resultaat	Begroot resultaat 2027 € 2.870	
Financieel belang	Uit eigen middelen betalen we € 16.000 voor algemene bestuurskosten. Daarnaast storten we van de ontvangen rijksbijdrage voor participatie € 2.490 door aan de WSD.	

1.5 GR Samenwerking Kempengemeenten		
Vestigingsplaats	Reusel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking, door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen, Het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die de bestuurskracht van de individuele gemeenten zullen beïnvloeden. De taakvelden MD, SSC en VTH maken deel uit van de GRSK. Als gevolg van de fusie met de gemeente Best zal de gemeente Oirschot per 1 1 2028 volledig uittreden uit de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten. De werkzaamheden op het gebied van bovenstaande taakvelden zullen dan zelfstandig in de nieuwe fusiegemeente worden uitgevoerd.	
Deelnemers	Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel - de Mierden	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar, C. Leermakers en J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - MD programma 1 Sociale leefomgeving - SSC programma 12 Overhead - VTH programma 3 Ruimtelijke leefomgeving	
Bijdrage opgave	Efficiënte en minder kwetsbare bedrijfsvoering bij Sociale Zaken; ICT; Vergunningen Toezicht en Handhaving.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen	Nihil	Nihil
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	Nihil	Nihil

Resutaat	Totale lasten 2027: € 31.435 Resultaat € 0.
Financieel belang	Totale bijdrage over 2027 is € 4.629.740 De bijdrage wordt besteed aan: SSC, VTH, WMO-jeugd en staf van de GRSK.

1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	ODZOB voert voor de aangesloten gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), incl. verwante activiteiten, zoals specialistisch advies en beleid, indien deelnemers dat vragen.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	Oirschot neemt zowel VTH-basistaken (verplicht) af als verzoektaken. ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van ons milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving, het intrekken van lege vergunningen en de duurzame ontwikkeling van de intensieve veehouderij.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2027	31 12 2027
Eigen vermogen	€ 4.678	€ 4.492
Vreemd vermogen	€ 3.952	€ 3.952
inclusief voorzieningen		
	waarvan € 182 voorzieningen	waarvan € 182 voorzieningen
Resultaat	Totale lasten en baten 2026 € 34.382. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2027 is € 794.795. De bijdrage wordt besteed aan de volgende onderdelen: Landelijke basistaken, Verzoektaken, Collectieve taken en ROK milieutoezicht.	

2.1 Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant		
Vestigingsplaats	Oirschot	
Doelstelling / Openbaar belang	Voor deelnemende gemeenten het gezamenlijke inkoop- en aanbestedingsbeleid uitvoeren, begeleiden en adviseren. Daarnaast zorgt Bizob voor voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied.	
Deelnemers	Bizob heeft aangesloten organisaties (24 gemeenten en 12 aan deze gemeenten gelieerde organisaties in de regio Zuidoost Brabant).	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma overhead	
Bijdrage opgave Oirschot	Bizob verzorgt methoden voor inkopen en aanbestedingen om naleving van wet- en regelgeving te borgen en BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop.	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2025	31 12 2025
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 1.944	€ 2.579
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 1.831	€ 2.050
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt € 1.737.000	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2026 van € 227.052	

2.2 Regionaal Netwerk het Groene Woud		
Vestigingsplaats	Liempde	
Doelstelling / Openbaar belang	Realiseren visie en uitvoeringsprogramma van de Streekraad Het Groene Woud & de Meijerij	
Deelnemers	Stichting Streekhuis Het Groene Woud: dertien gemeenten, provincie, twee waterschappen, drie terreinbeheerders, ZLTO, Stichting Streekfonds Het Groene Woud en Coöperatie Het Groene Woud.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Versterking van het landschap door te investeren in het landschap, stimulering groene economie en het bieden van ruimte aan ondernemers. Realisatie en (co)financiering van projecten uit het programma Vitaal Landelijk Gebied in het Groene Woud.	
	1 1 2024	31 12 2024
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ - 200.750	€ 194.754
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 2.165.805	€ 1.998.792
Resultaat	Resultaat 2024 € 5.996.	
Financieel belang	Onze jaarlijkse bijdrage is € 10.000 vanaf 2021. Daarnaast betalen we een jaarlijkse bijdrage van € 8.517 voor de jaren 2025 t/m 2028 voor het Van Gogh Nationaal Park. Van Gogh Nationaal Park is formeel opgericht per 31 december 2020.	

2.3 NV Bank Nederlandse gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doelstelling / Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Zij draagt door financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten voor de gemeente en haar inwoners.	
Deelnemers	De aandelen zijn in handen van het Rijk, gemeenten en provincies. Het rijk heeft 50 procent van de aandelen en de overige 50 procent is voor de gemeenten en provincies. Oirschot bezit 8.775 aandelen.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
	1 1 2025	31 12 2025
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 4.777 miljoen	€ 4.863 miljoen
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 123.173 miljoen	€ 110.708 miljoen
Resultaat	Over 2025 is een winst van € 172 miljoen gemaakt.	
Financieel belang	De gemeente bezit 8.775 aandelen. In de begroting 2027 gaan we, uit voorzichtigheids-principe, uit van een dividenduitkering van € 1.41 per aandeel. BNG doet traditiegetrouw geen enkele voorspelling over toekomstig resultaat.	

2.4 Brabant Water NV		
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Doelstelling / Openbaar belang	Brabant Water levert water uit de beste bronnen. Ze doen er alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen. Daarom zorgen ze goed voor de waterwingebieden. Brabant Water levert producten en diensten op een hoog niveau aan. Klantgericht, kostenbewust, met moderne techniek en actieve zorg voor de omgeving. In samenspel met anderen levert Brabant Water een herkenbare bijdrage aan de maatschappelijk waarde van water in al zijn facetten. Brabant Water ziet zijn medewerkers als belangrijke ambassadeurs in een wereld om water.	
Deelnemers	Provincie Noord-Brabant bezit 30% van de aandelen en de overige 70% is in handen van de gemeenten. In totaal zijn 10 miljoen aandelen x 0,10 EUR uitgegeven waarop 27,79595 % is volgestort.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2025	31 12 2025
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 716.350	€ 767.239
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 694.860 waarvan € 319.381 voorzieningen	€ 713.961 waarvan €309.211 voorzieningen
Resultaat	Over 2025 is een positief resultaat van € 50.889 behaald.	
Financieel belang	De gemeente bezit 15.440 aandelen x € 0,10 = € 1.544,- Brabant Water keert geen dividend uit, de winst wordt gebruikt voor versterking van het eigen vermogen.	

2.5 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.		
Vestigingsplaats	Heeze	
Doelstelling / Openbaar belang	De Bosgroep is een onafhankelijke organisatie van en voor eigenaren van bos- en natuurgebieden. De Bosgroep adviseert en ondersteunt de leden bij het duurzaam ontwikkelen, beheren in stand houden van bos en natuur. De Bosgroep stimuleert samenwerking tussen leden en organiseert activiteiten om kennis te delen met eigenaren, beheerders en andere betrokken partijen.	
Deelnemers	Particuliere landgoed eigenaren en gemeenten	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Duurzaam bos- en natuurbeheer	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2025	31 12 2025
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 1.575	€ 1.805
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 13.452	€ 12.215
Resultaat	Over 2025 is per saldo een winst van € 229.000 behaald. Begroting 2027 verschijnt in december 2026.	
Financieel belang	De Bosgroep voert voor ons werkzaamheden uit waarover jaarlijks een apart jaarverslag wordt vervaardigd.	

2.6 Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost		
Vestigingsplaats	Helmond	
Doelstelling / Openbaar belang	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is er voor complexe probleemsituaties waar dwang, vaak gecombineerd met zorg, gewenst is. Indien nodig neemt het Veiligheidshuis de regie tijdelijk op zich, maar het Veiligheidshuis kan ook aansluiten bij een lokaal casusoverleg.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant en er wordt samengewerkt met zorg- en veiligheidspartners.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving.	
	1 1 2026	31 12 2026
Eigen vermogen	€ 610.000	€ 570.000
Vreemd vermogen	Niet van toepassing. Het Veiligheidshuis heeft geen voorzieningen en geen langlopende geldleningen	
Resultaat	Begrote lasten over 2027 zijn € 1.226.000, . Begrote baten 2027 zijn € 1.226.000,- Over 2027 wordt een resultaat verwacht van € 0,00.	
Financieel belang	In de begroting 2027 is een bijdrage van € 7.126 opgenomen.	

2.7 Connectie Brainport		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	Bedrijven verbinden met de beste oplossing voor hun connectiviteitsvraagstukken.	
Deelnemers	19 deelnemers, waaronder gemeenten en voornamelijk overige maatschappelijke organisaties	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma 2	
(Bedragen x € 1.000)	1 1 2024	31 12 2024
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 5.902	€ 5.182
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 2.748	€ 2.827
Resultaat	Over 2024 is een winst van € 720 behaald.	
Financieel belang	Vanaf december 2022 heeft gemeente Oirschot 58.000 aandelen in het bezit.	

Paragraaf Lokale Heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- Geraamde opbrengsten;
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- De lokale lastendruk;
- Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten, tarieven en leges. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven er worden gehanteerd.

Opbrengsten

Onderstaande tabel geeft over de jaren 2024 t/m 2030 een beeld van de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten zoals die nu in de jaarrekening (t/m 2025) en daarna de begroting (vanaf 2026) zijn verwerkt.

Tabel 1. Opbrengsten belastingen en rechten 2024 t/m 2030

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onroerende zaakbelastingen	8.041	8.684	8.915	9.694	9.974	10.223	10.489
Rioolheffing	1.793	1.930	2.393	3.013	3.314	3.646	4.010
Afvalstoffenheffing	1.574	1.959	2.122	2.183	2.246	2.302	2.362
Diverse leges	1.721	2.684	1.507	1.798	1.716	1.553	1.514
Forensenbelasting	9	42	49	50	51	52	52
Toeristenbelasting	442	532	482	608	608	608	608
Reclamebelasting	40	44	40	46	46	46	46
Totaal	**13.620**	**15.875**	**15.508**	**17.392**	**17.955**	**18.430**	**19.081**
% stijging / daling t.o.v. vorig jaar		16,6%	2,3%	10,0%	3,3%	2,7%	3,5%

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Ons college heeft voor de ontwikkeling van de lokale lasten de volgende financieel - technische uitgangspunten gehanteerd:

a. De algemene index/ prijsstijging is voor 2027 op 2,50%; voor 2028 2,9% en 2029 op 2,50%. Deze percentages worden bij de meeste belastingen en rechten gehanteerd. Waar wordt afgeweken is dat expliciet vermeldt.
b. Bij de bepaling van de OZB tarieven is rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ waarden en de gewenste ontwikkeling van de OZB opbrengst. B De procentuele waardestijging gedurende 2026 is voor de woningen bepaald op 3,4%, voor de niet-woningen op 2,2%.
c. Voor wat betreft de afvalstoffenheffing wordt gestreefd naar 100% kostendekking.
d. Om kostendekkend te worden dienen we de tarieven van de rioolheffing met 20% te verhogen ten opzichte van 2026. Hiermee wordt de in de begroting van 2026 vastgestelde lijn gevolgd.
e. De toeristenbelasting wordt qua tariefstelling voor het jaar 2027 verhoogd tot € 2,60. Er worden vanaf 2027 3 tarieven gehanteerd. Het algemene tarief bedraagt € 2,60. Het tarief voor het verblijf in mobiele onderkomens en stacaravans bedraagt € 2,10 en het tarief voor verblijf in een groepsaccommodatie bedraagt € 1,90.
f. De forensenbelasting wordt jaarlijks verhoogd met de algemene index, bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties voor de woningen van 3,4%.
g. De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd.
h. Om in 2027 kostendekkend te zijn, worden de leges, met uitzondering van de wettelijk vastgestelde tarieven, geïndexeerd met het inflatiepercentage.
i. De tarieven die opgenomen zijn in de Tarievenverordening zijn voor 2027 verhoogd met de algemene index genoemd onder a. De tarieven worden afgerond op € 0,05.
j. De tarieven van de marktgelden zijn uit de Tarievenverordening gehaald en in een aparte verordening opgenomen. Deze tarieven zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage verhoogd.
k. De tarieven van de precariobelasting zijn eveneens uit de tarievenverordening gehaald en in een aparte verordening opgenomen. Ook deze tarieven zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage verhoogd.

Voorlopige tarieven en opbrengsten/ behandeling belastingverordeningen

Bij de tarieven die in deze paragraaf worden genoemd is sprake van voorlopige tarieven. In november leggen wij alle belastingverordeningen aan uw raad voor ter besluitvorming.
Dan worden ook de definitieve tarieven voorgelegd, die in een aantal situaties kunnen afwijken van de voorlopige tarieven die genoemd zijn in deze paragraaf. Datzelfde geldt voor de raming van de opbrengsten. De financiële gevolgen daarvan nemen we dan mee in een begrotingswijziging.

Onroerende zaak belastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerendezaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn drie onroerendezaakbelastingen namelijk de eigenarenbelasting voor respectievelijk woningen en niet-woningen de gebruikersbelasting voor niet-woningen.
Bij de bepaling van de OZB tarieven is rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ waarden en de gewenste ontwikkeling van de OZB opbrengst. Op basis van informatie van de Waarderingskamer wordt de landelijke marktontwikkeling tussen 1 januari 2025 en 1 januari 2026 bij

woningen geschat op 6,5%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 2,75%. Voor gemeente Oirschot wordt de waardeontwikkeling geschat op 3,4% voor woningen en 2,2% voor niet woningen. In de berekening voor de OZB-tarieven gaan we uit van een totale WOZ-waarde:

- Woningen € 4.964.314.796
- Niet woningen eigenaren € 816.842.645
- Niet woningen gebruikers € 747.280.215

Tabel 2. Tarieven onroerende - zaakbelastingen 2025 en 2026 en 2027

Soort belasting	Tarief 2025	Tarief 2026	Tarief 2027
Eigenaren woningen	0,1079%	0,0990%	0,0980%
Eigenaren niet-woningen	0,3211%	0,3226%	0,3402%
Gebruikers niet-woningen	0,2582%	0,2595%	0,2745%

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en verwerking. Bij de uitvoering werken we nauw samen met de andere Kempengemeenten. We hanteren als uitgangspunten ‘de vervuiler betaalt’ en ‘afval is een grondstof die waarde heeft’. De afvalstoffenheffing wordt uitsluitend in rekening gebracht bij de gebruikers van woningen waar periodiek huishoudelijk afval opgehaald wordt. Bedrijven moeten zelf een contract afsluiten, de gemeente is niet belast met het ophalen/afvoeren van bedrijfsafval.

Voor de afvalstoffenheffing wordt gestreefd naar 100% kostendekking. De kosten vormen de basis voor de berekening van de tarieven. Mocht bij de jaarrekening blijken dat de kosten hoger zijn geweest kan dit middels de voorziening worden opgevangen.

Tabel 3. Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid Afval	Bedragen x € 1.000
Rioolheffing	
Kosten afval	€ 2.252
Inkomsten afval excl. afvalstoffenheffing	€ 534
Netto kosten taakveld afval	**€ 1.718**
Toe te rekenen kosten:	€ 451
Totaal toe te rekenen	**€ 451**
Totale kosten afval	**€ 2.169**
Opbrengst afval	**€ 2.169**
Te doteren aan voorziening	€ 0
Dekkingspercentage	100%

De afvalstoffenheffing kent een vast recht dat voor ieder adres hetzelfde is met daarnaast variabele tarieven per 'groene' (GFT) respectievelijk 'grijze' (restafval) container. Zie tabel 4.

Tabel 4. Tarieven afvalstoffenheffing

Waterverbruik	Tarief 2025	Tarief 2026	Tarief 2027
Vast recht per jaar	**€ 131,33**	**€ 135,87**	**€ 140,00**
Variabel per lediging			
gft 25 liter	€ 0,42	€ 0,49	€ 0,49
gft 140 liter	€ 2,35	€ 2,75	€ 2,75
gft 240 liter	€ 4,00	€ 4,70	€ 4,70
restafval 40 liter	€ 4,71	€ 5,00	€ 5,17
restafval 60 liter	€ 7,20	€ 7,50	€ 7,75
restafval 140 liter	€ 17,00	€ 17,50	€ 18,10
restafval 240 liter	€ 28,50	€ 30,00	€ 31,00
Verzamelcontainers			
Eenpersoonshuishouden	€ 117,73	€ 185,00	€ 200,00
Meerpersoonshuishouden	€ 186,88	€ 275,00	€ 300,00

Rioolheffing

Rioolbelasting is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het Watersysteem (hemelwater en grondwater).
Voorheen werd het tarief voor meerdere jaren vastgesteld. Nadeel hiervan was, dat wanneer de kosten sterker stijgen dan voorzien, er tekorten ontstaan die middels de voorziening moeten worden aangevuld. In 2026 hebben we daarom de tarieven met 25% verhoogd, dit leidde nog niet tot 100% kostendekking en is het tekort uit de voorziening aangevuld. Voor 2027 wordt het tarief met 20% verhoogd om de verlangde 100% kostendekking te waarborgen.
Voor de rioolheffing zijn de gebruikers van zowel woningen als bedrijfspanden belastingplichtig. De gemeente Oirschot kent geen rioolbelasting voor eigenaren, alle lasten van de riolering worden doorberekend aan de gebruiker op basis van het waterverbruik. De meeste huishoudens vallen in de tariefgroep 1 (waterverbruik tot 101m^3).

Tabel 5. Kostendekkendheid Rioolheffing

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Bedragen x € 1.000
Kosten riolering	€ 2.170
Inkomsten riolering exclusief rioolheffing	€ 25
Netto kosten taakveld riolering	**€ 2.195**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	€ 193
Omzetbelasting	€ 354
Totaal toe te rekenen	€ 547
Totale kosten riolering	**€ 2.692**
Opbrengst rioolheffing	**€ 3.013**
Te doteren aan voorziening	€ 321
Dekkingspercentage	112%

Het bedrag van de aanslag wordt gebaseerd op het waterverbruik. Achtergrond van deze keuze is het principe ‘de vervuiler betaalt’. Vanuit efficiency - oogpunt is gekozen voor een viertal categorieën.

Tabel 6. Tarieven rioolheffing

Waterverbruik	Tarief 2025	Tarief 2026	Tarief 2027
tot 101 m^3	€ 168,96	€ 211,20	€ 253,44
101m3 251 m^3	€ 251,52	€ 314,40	€ 377,28
251m3 501m^3	€ 500,52	€ 625,68	€ 750,82
501m^3 of meer	€ 1.009,92	€ 1.262,40	€ 1.514,88

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven van personen, organisaties of bedrijven die de mogelijkheid bieden tot overnachting aan natuurlijke personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Oirschot. Deze hebben wettelijk de mogelijkheid om die belasting door te berekenen aan hun huurders. Oirschot kent geen toeristenbelasting voor dagtoerisme (zoals de Efteling).
Het tarief is een vast bedrag per persoon per overnachting. Vanaf 2026 kennen we in Oirschot drie tarieven, afhankelijk van het type locatie waar overnacht wordt.
Voor 2027 is het tarief voor overige accommodaties verhoogd naar € 2,60.

Tarief toeristenbelasting per persoon per nacht

Overnachting	Tarief 2025	Tarief 2026	Tarief 2027
Groepsaccommodatie	€ 1,80	€ 1,90	€ 1,90
Camping / camperplaats	€ 1,90	€ 2,10	€ 2,10
Overige accommodaties	€ 2,20	€ 2,55	€ 2,60

Forensenbelasting

Deze belasting wordt in rekening gebracht bij eigenaren van woningen die niet in Oirschot wonen maar daar wel voor zichzelf (en hun gezin) minimaal 90 dagen per jaar een woning ter beschikking hebben. Vrij vertaald: betreft tweede woningen die niet (bijna) permanent verhuurd zijn en geen hoofdverblijf zijn. In belastingjaar 2025 is ongeveer voor € 42.000,00 aan aanslagen opgelegd. Omdat belastingplichtigen van deze tweede woning hun hoofdverblijf maken is het vaak niet mogelijk om de opgelegde aanslag te innen. Aangezien er niet gehandhaafd wordt lopen de opbrengsten jaar op jaar terug. Alsnog handhaven staat haaks op de jarenlange gedoogpraktijk van de gemeente.

Het tarief wordt - evenals bij de OZB - uitgedrukt in een percentage. De aanslag komt tot stand door vermenigvuldiging van dat percentage met de WOZ-waarde. Het tarief voor 2027 is 0,2959% (vorig jaar 0,2726%). Voor woningen verwachten we een gemiddelde waardestijging van 3,4%.

Reclamebelasting

Deze belasting kennen we sinds 2013 en voert de gemeente uit ten behoeve van de gezamenlijke ondernemers. De opbrengst betalen we - onder aftrek van een bedrag voor perceptiekosten - door aan hen. Belastingplichtig zijn de gebruikers van panden in het centrum van Oirschot die een zichtbare reclame-uiting hebben. Het betreffend gebied is afgebakend op een kaart welk onderdeel uitmaakt van de vastgestelde belastingverordening.

Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde met een minimum en een maximumbedrag van de aanslag. Voor 2027 gelden dezelfde tarieven als voorgaande jaren: 1,45% van de WOZ-waarde, met een minimumbedrag van € 375,- en een maximumbedrag van € 775, .

Secretarieleges/leges omgevingsvergunning

Leges worden in rekening gebracht bij degene die een dienst vraagt aan de gemeente c.q. een aanvraag voor een vergunning indient bij de gemeente. Uitgangspunt is voor de totale leges een dekking van 100%. De meeste tarieven, met uitzondering van de wettelijk vastgestelde tarieven, worden ten opzichte van 2026 verhoogd met het inflatiepercentage. In de verordening wordt verwezen naar de, voor dat tarief, betreffende wet- of regelgeving of dat het tarief van het Rijk wordt gevolgd, zodat het niet meer nodig is om op een later tijdstip deze tarieven door het college lager te laten bijstellen.

Tarieven wegens dienstverlening aan derden

Deze tarieven worden in rekening gebracht als de gemeente een dienst verleend die niet opgenomen kunnen worden de legesverordening. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld het gebruik van gemeentelijke materialen, het gebruik van de loskade of herstelwerkzaamheden. Deze tarieven zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage verhoogd.

Marktgelden

Deze worden in rekening gebracht voor het innemen van een standplaats op de weekmarkt. Deze tarieven waren voorheen opgenomen in de tarievenverordening. Om aansluiting te zoeken met de gemeente best is besloten deze tarieven in een aparte verordening op te nemen. De tarieven zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage verhoogd.

Precariobelasting

Deze tarieven worden in rekening gebracht voor het gebruiken van op, boven of onder de voor de algemene dienst bestemde gemeenterond. Hierbij is onder andere te denken aan terrassen, luifels en reclameborden. Ook deze tarieven waren voorheen opgenomen in de tarievenverordening. Om aansluiting te zoeken met de gemeente best is ook hier besloten de tarieven in een aparte verordening op te nemen. De tarieven zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage verhoogd.

Lokale lastendruk

Bij het berekenen van de lastendruk wordt uitgegaan van de drie belastingen die de meeste burgers betalen. Dat zijn de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Tot slot maken we nog een verdeling tussen eigenaren en gebruikers. Dit alles leidt tot vier categorieën waarvoor de lastendruk is berekend. Onderstaande tabellen bevat de resultaten van de verschillende berekeningen.

Uitgangspunten:

- OZB: de te verwachte gemiddelde WOZ-waarde voor woningen bedraagt, volgens berekening van ons taxatiebureau, voor belastingjaar 2027 € 586.963 (waarde peildatum 1/1/26);
- Afvalstoffenheffing: Vast recht op jaarbasis 2027 € 140,00 en 2026 € 135,87. Daarnaast is in deze berekening rekening gehouden met variabele tarieven, het aantal ledigingen is gebaseerd op ervaringscijfers:
  6 ledigingen GFT 140 liter container, tarief per lediging 2027 € 2,75 en 2026 € 2,75
  5 ledigingen rest afval 140 liter container, tarief per lediging 2027 € 18,10; 2026 € 17,50
- Rioolheffing : Alle huishoudens (waterverbruik beneden 101 m3 , tarief op jaarbasis) voor het jaar 2027 € 253,44 en voor 2026 € 211,20.

Tabel 8. Lokale lastendruk 2027 met vergelijking naar 2026

Belasting 2027	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 574,28	€ 574,28	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 247,00	€ 247,00	€ 247,00	€ 247,00
Rioolheffing	€ 253,44	€ 253,44	€ 253,44	€ 253,44
Totaal	**€ 1.074,72**	**€ 1.074,72**	**€ 500,44**	**€ 500,44**

Belasting 2026	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 553,51	€ 553,51	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 239,87	€ 239,87	€ 239,87	€ 239,87
Rioolheffing	€ 211,20	€ 211,20	€ 211,20	€ 211,20
Totaal	**€ 1.004,58**	**€ 1.004,58**	**€ 451,07**	**€ 451,07**

Tabel 9. Verschillen in euro's en percentages gemiddelde lastendruk 2027 en vergelijk met 2026

Verschillen	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 20,77	€ 20,77	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 7,13	€ 7,13	€ 7,13	€ 7,13
Rioolheffing	€ 42,24	€ 42,24	€ 42,24	€ 42,24
Totaal	**€ 70,14**	**€ 70,14**	**€ 49,37**	**€ 49,37**
Verschil in %				
OZB	3,75%	3,75%	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	2,97%	2,97%	2,97%	2,97%
Rioolheffing	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
Totaal	**6,98%**	**6,98%**	**10,95%**	**10,95%**

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oirschot kent de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen voor de afvalstoffenheffing (uitsluitend het vast recht), de rioolheffing en de onroerende - zaakbelastingen. Voor het beoordelen van verzoeken volgen wij de rijksregeling. De procedure kent zowel een inkomenstoets als een vermogenstoets. Kwijtschelding is bedoeld voor natuurlijke personen.
Bij dit onderdeel van onze lokale belastingen zien wij de gevolgen van de huidige financiële situatie van veel inwoners: zowel het aantal toegekende aanvragen als de bedragen nemen toe.

Tabel 10. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Jaar	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Kwijtscheldingen	€ 22.787	€ 16.044	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In artikel 16 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is vastgelegd dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste de volgende aspecten behandelt:

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

A. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Bezien vanuit het grondbeleid zijn twee programma's relevant, te weten:

- Programma 2 ondernemen, voor ontwikkelingen rondom het centrumplan en de complexen waar bedrijventerreinen worden gerealiseerd
- Programma 3 ruimtelijke leefomgeving, voor de complexen waar woningbouw wordt gerealiseerd.

De essentie van programma 2 noemen we:

Speerpunt 1. Strategische positionering en profilering

We werken aan de strategische positionering en profilering van Oirschot. We benutten de economische kracht van de Brainportregio en zorgen dat de belangen van Oirschot daarin goed vertegenwoordigd zijn. Ook werken we verder aan een aantrekkelijk en goed bereikbaar centrum.
In aanloop naar de fusie brengen we samen met Best in beeld welke economische samenwerkingen en afspraken vanaf 2028 aandacht vragen.
De activiteiten die hieruit volgen, hebben met name betrekking op regionale afspraken rondom werklocaties en uitgifte protocollen. Ook wordt gestart met de uitvoering van het Centrumplan.

Speerpunt 2. Versterken ondernemerschap

We versterken het ondernemerschap in Oirschot. We zorgen voor voldoende ruimte en goede voorwaarden voor ondernemers om zich te ontwikkelen. We werken aan aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen en versterken de samenwerking tussen gemeente en ondernemers. In aanloop naar Best-Oirschot kijken we hoe ondernemers zich vanaf 2028 kunnen organiseren en hoe gezamenlijke ondernemersactiviteiten kunnen worden gefinancierd.
Daarbij onderzoeken we welke rol een ondernemersfonds hierin kan spelen.
De activiteiten die hieruit volgen, hebben met name betrekking op de revitalisering van bedrijventerreinen Steenfort en de Stad en de verdere ontwikkeling en uitbreiding van bedrijventerrein de Scheper.

Speerpunt 3. UVP Vitaal Landelijk Gebied
We blijven uitvoering geven aan een vitaal landelijk gebied. Het Landschapskwaliteitsplan (LKP) blijft de basis voor onze activiteiten in het buitengebied.
De activiteiten die hieruit volgen, hebben met name betrekking op het uitbreiden van de groene en recreatieve infrastructuur. Het uitbreiden van de groen - blauwe dooradering. We maken onderdeel uit van verschillende samenwerkingen (GGA Kempenland West en GGA Kampina & Oisterwijkse vennen) waarin we plannen uitwerken om verdroging tegen te gaan, de kwaliteit van het water te bevorderen en de natuur en biodiversiteit te versterken.

Bij de essentie van programma 3 kennen we in de begroting van 2027 twee speerpunten:
Speerpunt 1 - We blijven uitvoering geven aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren.
De activiteiten die hieruit volgen, hebben met name betrekking op het realiseren van woningen (zowel nieuwbouw als transformatie) in alle kernen en voor alle doelgroepen.

Speerpunt 2 - We sturen integraal op het vergroten van de aantrekkelijkheid als woongemeente.
Naast dat we ons richten op het toevoegen van woningen, hebben we ook aandacht voor andere aandachtsvelden. Denk hierbij aan de kwaliteit van de nieuwe woningen, maar ook aan de omgeving van de woningen (voldoende groen, voldoende voorzieningen, bereikbaarheid et cetera).

In 2027 werken we op basis van de 'Nota Grondbeleid' en het 'Omgevingsprogramma kostenverhaal en financiële bijdragen'. We verhalen hiermee de investeringen voor publieke voorzieningen op initiatiefnemers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kosten voor de vaststelling van een bestemmings-/ omgevingsplan en de aanleg van straatverlichting, wegen, riolering of groenvoorzieningen (zowel binnen het plangebied als investeringen buiten dit gebied). Om realisatie van sociale huurwoningen door woningcorporaties niet te bemoeilijken, is besloten dat woningcorporaties (toegelaten instellingen) zijn vrijgesteld van een financiële bijdrage. De gemeenteraad van Oirschot stelde de 'Nota grondbeleid' en het 'Omgevingsprogramma kostenverhaal en financiële bijdragen' vast op 19 december 2023.

In het 'Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0' spraken we al af dat we actieve grondpolitiek toepassen in situaties dat dit past.

B. Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert

We onderschrijven in gemeente Oirschot drie vormen van grondbeleid:

- **Actief grondbeleid (actieve houding)**

De gemeente kiest voor actief grondbeleid als een ruimtelijk initiatief in belangrijke mate bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke ambities en de gemeente absolute regie wil houden op de gewenste uitkomst. Bij deze variant koopt de gemeente zelf gronden aan, maakt de gronden bouw- en woonrijp én verkoopt de aangekochte gronden als bouwgrond. Een eventueel overschot komt ten goede aan de gemeente. Andersom geldt hetzelfde. Is er sprake van een

tekort in plaats van een overschot? Dan komt dat tekort ook volledig ten laste van de gemeente. De invloed van de gemeente op de ontwikkeling/realisatie in het gebied is maximaal. Denk bij de invloed die de gemeente heeft aan bijvoorbeeld het type woningen die worden gerealiseerd, de bebouwingsdichtheid en een eventuele fasering van het plangebied.

- **Actief faciliterend grondbeleid (actieve houding)**

Ook bij actief faciliterend grondbeleid draagt het ruimtelijk initiatief in belangrijke mate bij aan de realisatie van gemeentelijke ambities. Het verschil met actief grondbeleid is dat de gemeente niet als private partij en risicodragend op de markt treedt én geen gemeentelijke grondexploitatie voert.

- **Faciliterend grondbeleid (passieve houding)**

Het ruimtelijk initiatief past binnen het beleid of visie, maar heeft geen prioriteit of urgentie. De gemeente neemt in dat geval een passieve houding aan. Het college kiest voor een zuiver faciliterende rol. De gemeente werkt aan het ruimtelijk initiatief mee en stuurt op basis van de bestemming en beleidskaders. Derden - vaak projectontwikkelaars - dragen zorg voor de aankoop van gronden, het omvormen van maagdelijke grond naar bouwrijpe grond én het verkopen van de grond. De gemeente stelt voorwaarden voor de inrichting van het gebied, het overdragen van gronden voor openbaar gebruik naar de gemeente en brengt de ontwikkelaar bijdragen in rekening voor ambtelijke kosten en boven-wijkse voorzieningen. Uitgangspunt is dat de gemeente met de projectontwikkelaar (of een andere derde partij) een anterieure overeenkomst afsluit. Hierin komen onder meer de hiervoor genoemde elementen terug.

Het in december 2023 door de gemeenteraad vastgestelde 'Nota grondbeleid' bevat een afwegingskader. Dit afwegingskader wordt gebruikt om de houding af te wegen en de rol ten aanzien van grondbeleid vast te stellen. De gemeente Oirschot hanteert dus een situationeel grondbeleid. Daarbij stelde de gemeenteraad kaders vast voor strategische grondaankopen. Om strategische aankopen mogelijk te maken, stelde de gemeenteraad krediet beschikbaar.

C. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Bij aanvang van 2027 kent de gemeente Oirschot drie actieve grondexploitaties:
- Veld 7 Moorland;
- Scheper II;
- Eindhovensedijk/De Kemmer.

Het streven is om Ekerschot-Noord CPO te sluiten in 2026 en Willibrordus (voormalige basisschool Middelbeers, St Jorisstraat 1) te openen.

De prognose van de grondexploitaties wordt beïnvloed door plan specifieke en algemene uitgangspunten.

Bij deze grondexploitaties hanteren we de volgende parameters:
- Rente volgens de berekeningsmethodiek van het BBV: 1,22%
- Opbrengststijging 0,00%.

De onderstaande indices voor 2027 zijn gebaseerd op de Outlook Grondexploitaties 2025, waarbij we voorzichtigheidshalve een conservatieve inschatting hanteren.
1. Inflatie 2,50%
2. Bouwkosten 3,00%
3. GWW-kosten 2,00%

Prognose ontwikkeling boekwaarde
Tabel 1 geeft inzicht in de lopende complexen. We gaan daarbij uit van de boekwaarde per 31 december 2025 (op basis van cijfers vastgestelde jaarrekening) en rekenen vervolgens de (begrote) uitgaven en inkomsten in 2026 en 2027 door naar een te verwachten boekwaarde per 31 december 2026 (en verder).

Bij 'Veld 7 Moorland' hanteert de gemeente Oirschot een actief grondbeleid. In 2027 maken we het gehele plangebied woonrijp. Dit houdt in dat het openbaar gebied definitief wordt ingericht.

Naar verwachting wordt in 2027 het omgevingsplan van woningbouwproject Willibrordus (voormalige basisschool Middelbeers, St Jorisstraat 1) vastgesteld. Ook verwachten we in 2027 het omgevingsplan voor de Scheper 2 vast te stellen en worden de kavels uitgegeven.

Tabel 1. Verloop boekwaarde inclusief prognose

Bedragen x € 1.000

Complex	Saldo 2024	Uitgaaf 2025	Inkomst 2025	Saldo 2025	Uitgaaf 2026	Inkomst 2026	Saldo 2026	Afsluiting
Eindhovensedijk/ De Kemmer	3.859	1.075		4.934	4.102		9.036	31/12/2034
Veld 7 Moorland	2.020	503	1.062	2.579	2.060		519	31/12/2027
Ekerschot noord CPO	44	25		68	55		123	31/12/2026
Woningbouw	**1.882**	**1.604**	**1.062**	**2.424**	**6.217**		**8.641**	
De Scheper 2B	42	63		105	635		740	31/12/2031
Bedrijventerreinen	**42**	**63**		**105**	**635**		**740**	
Totaal GREX	**1.924**	**1.667**	**1.062**	**2.529**	**6.852**		**9.381**	

Tabel 2. Prognose resultaten grondexploitatie

Bedragen x € 1.000

Complex	Prognose resultaat	Positief of negatief	Afsluiting complex	Afwikkeling
Eindhovensedijk/ De Kemmer	414	positief	31/12/2034	Reserve GREX/RO
Veld 7 Moorland	564	positief	31/12/2027	Reserve GREX/RO
Ekerschot Noord CPO	123	negatief	31/12/2026	Reserve GREX/RO
Woningbouw	**855**			
De Scheper 2B	3.059	positief	31/12/2031	Reserve GREX/RO
Bedrijventerreinen	**3.059**			
Totaal GREX	**3.914**	**positief**		

D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Het verwachte resultaat in tabel 2 is afgeleid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan het raadsbesluit bij de vaststelling van de jaarrekening 2025 van 23 juni 2026 voor alle lopende grondexploitaties. De volgende uitgangspunten gelden als basis voor het opstellen van de berekeningen:

- Informatie van de projectleiders Wonen;
- Gegevens over loon-en prijsontwikkelingen in de weg- en waterbouw;
- Planningen ten aanzien van de uitvoering van bouw- en woonrijp maken van plangebieden.

Vanaf 2016 zijn de voorschriften gewijzigd. Voortaan moet jaarlijks beoordeeld worden in welke mate tussentijds winstneming mogelijk is. Bij 'Veld 7 Moorland' heeft die situatie zich voorgedaan in de grondexploitatie van 2024. Dit betekent dat conform de POC-methode (POC staat voor percentage wat is afgerond) er winst genomen is. Voor 2026 verwachten we geen winstneming.

E. De beleidsuitgangspunten van de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Voor dit onderdeel gelden de volgende uitgangspunten:

- Als bij een complex op enig moment een verlies wordt verwacht (bijvoorbeeld bij de jaarlijkse actualisatie of een tussentijdse berekening), wordt direct een voorziening gevormd ter hoogte van dit verlies. Deze voorziening komt ten laste van de nieuwe reserve Grondexploitatie/ Ruimtelijke ontwikkeling.
- Bij 'Veld 7 Moorland', Eindhovensedijk/De Kemmer en de Scheper verwachten we een positief resultaat.

- Alle aanslagen die betrekking hebben op betaling of ontvangsten van vennootschapsbelasting (voor zover die grondexploitatie betreffen), worden gedekt uit de reserve Grondexploitatie/ Ruimtelijke ontwikkeling. De uiteindelijke resultaten worden tenslotte ook verrekend met deze reserve.
- Alle (bruto) winsten (zowel tussentijds als bij het afsluiten van een complex) komen ten gunste van de Grondexploitatie/Ruimtelijke ontwikkeling. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de grondexploitatie een gesloten systeem is, waarbij in principe de algemene dienst niet relevant is.

F. Grondbezit

Naast de financiële situatie van de grondexploitatie is ook het verloop van de voorraad grond in vierkante meters van belang. Zie tabel 3.

Tabel 3. Nog te verkopen gronden - oppervlakte in m²

Complex	Nog te verkopen na 2024	Verkocht in 2025	Verkopen 2025	Nog te verkopen na 2025	Aantal nog te verkopen
Veld 7 Moorland	1.809	1.809	0	0	0,00%
De Kemmer	25.800	0	0	25.800	100,00%
Ekerschot Noord CPO	1.501	1.501	0	0	0,00%
Totaal GREX	**29.110**	**3.310**	**0**	**25.800**	

Paragraaf Openbaarheid

Inleiding
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo heeft als doel om de transparantie en toegankelijkheid van overheidsinformatie te vergroten. De Wet open overheid brengt drie verplichtingen met zich mee:

1. **Actieve openbaarmaking:** Onder actieve openbaarmaking verstaan wij de stappen die vanuit de gemeente worden gezet om de 11 geformuleerde informatiecategorieën die voor de gemeente geldt uit eigen beweging openbaar te maken. Hierbij volgen wij de landelijke, gefaseerde planning.
2. **Passieve openbaarmaking:** Onder passieve openbaarmaking verstaan wij het openbaar maken van informatie wanneer een inwoner, bedrijf of journalist daarom vraagt. Dit wordt ook wel een Woo-verzoek genoemd.
3. **Informatiehuishouding op orde:** Informatie moet volledig, juist en vindbaar worden gearchiveerd zodat deze toegankelijk is en eenvoudig te openbaren. Hiertoe moet de informatie gestructureerd worden beheerd, met metadata (gegevens over gegevens) en goede documentatie. Op deze manier is informatie gemakkelijk vindbaar en begrijpelijk voor zowel interne medewerkers als externe belanghebbenden. Hiermee zorgen wij ook voor de juiste bewaartermijn en worden persoonlijke gegevens beschermd.

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld, zowel incidenteel voor de implementatie van de wet als structureel voor de uitvoering op de lange termijn. Dit Woo-budget zetten wij in voor de implementatie van de Woo en het vormgeven en aanpassen van processen en systemen binnen de organisatie.

Op grond van artikel 3.5 van de Woo is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de jaarstukken aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering. Deze paragraaf dient als invulling van deze verplichting voor de begroting van 2027. In de jaarrekening worden relevante cijfers over de actieve en passieve openbaarmaking van het afgelopen jaar beschreven.

Actieve openbaarmaking

In 2026 heeft de gemeente Oirschot uitvoering gegeven aan tranche 2 van de gefaseerde invoering van de actieve openbaarmaking. Daarbij is gewerkt aan de voorbereiding van de informatiecategorieën agenda's van het college, ontwerp van wet- en regelgeving en adviesaanvragen. Daarnaast zijn de processen ingericht om te voldoen aan de verplichting om adviezen openbaar te maken.

In 2027 wordt de implementatie van tranche 1 en tranche 2 verder afgerond. De focus ligt daarbij op het op één niveau brengen van de uitvoering binnen de toekomstige gemeente Best-Oirschot, zodat een solide basis ontstaat voor de verdere implementatie van de Woo binnen de nieuwe organisatie.

Passieve openbaarmaking

In 2026 is het Woo-proces verder verbeterd en beter onder de aandacht gebracht binnen de organisatie. Hierbij is gewerkt aan het vergroten van de bewustwording over de Woo onder medewerkers, het optimaliseren van werkprocessen en het verder verduidelijken van de toepassing van de verschillende weigeringsgronden. Ook is ingezet op een beter overzicht van afgesloten, lopende en gepubliceerde Woo-verzoeken en -besluiten.

In 2027 worden deze ontwikkelingen voortgezet. Daarbij ligt de nadruk op het verder borgen van de werkwijze binnen de organisatie en het blijven verbeteren van de kwaliteit en doorlooptijden van Woo-verzoeken.

Informatiehuishouding op orde

Een goede informatiehuishouding vormt de basis voor een transparante overheid. Het betreft het geheel aan processen, systemen en gedrag, gericht op het duurzaam toegankelijk maken van informatie.

In 2026 zijn verdere stappen gezet om de informatiehuishouding te verbeteren en aan te sluiten op de eisen van de Woo. Hiermee is de basis verder versterkt voor zowel de actieve als de passieve openbaarmaking.

In 2027 blijft het verbeteren van de informatiehuishouding een speerpunt. De organisatie werkt verder aan het duurzaam toegankelijk maken van informatie en aan het verder versterken van de informatiehuishouding als basis voor de uitvoering van de Woo binnen de toekomstige gemeente Best-Oirschot. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de concrete maatregelen die hiervoor worden getroffen.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Financiële begrotingsuitgangspunten

Inleiding
De begrotingsuitgangspunten van de gemeente Oirschot, zijn de basisprincipes waarop het financiële beleid en de begroting van een gemeente worden gebaseerd. Deze uitgangspunten zorgen ervoor dat de gemeentelijke financiën op een gezonde manier worden beheerd. Gemeenten hanteren vaak vergelijkbare uitgangspunten, maar ze kunnen variëren op basis van lokale prioriteiten. Hier is een beschrijving van de belangrijkste begrotingsuitgangspunten die voor de gemeente Oirschot gelden:

De conceptbegroting 2026 vormde de basis voor de meerjarenraming 2027 2030. Hierbij gaan we uit van het aanvaarde beleid. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren wordt doorgetrokken. Hierbij zijn de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming verrekend.

De uitgangspunten die we hanteren bij het opstellen van de begroting bestaan uit:
A. Algemene uitgangspunten (spelregels)
B. Financieel-technische uitgangspunten

A. Algemene uitgangspunten (spelregels)

1. Structureel en reëel evenwicht
Structureel evenwicht: De gemeente moet zorgen voor een begroting waarin de structurele inkomsten voldoende zijn om de structurele uitgaven te dekken. Dit betekent dat er geen tekorten mogen ontstaan door tijdelijke financiële meevallers of korte-termijn oplossingen. Dit betekent dat als de begroting in het eerste jaar niet sluitend is, deze in ieder geval in het laatste jaar sluitend moet zijn. Reëel evenwicht: De begroting moet gebaseerd zijn op realistische en behoedzame ramingen van zowel inkomsten als uitgaven. De verwachte kosten en opbrengsten moeten haalbaar en betrouwbaar zijn.
2. Structurele uitgaven worden structureel gedekt
Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan. Uit de post ‘Onvoorzien’ worden géén structurele uitgaven gedaan. Deze post is bedoeld voor incidentele en uitsluitend eenmalige (a-structurele) zaken die geen uitstel dulden en waarin de reguliere begrotingsposten niet voorzien. De raad heeft het budgetrecht en beschikt derhalve over deze post, op voorstel van het college.
3. Tegenvallers binnen programma’s opvangen
Tegenvallers door hogere lasten of lagere baten worden in principe binnen het programma opgevangen. Pas als dit niet mogelijk is wordt een voorstel gedaan hoe anderszins in de dekking kan worden voorzien. De inzet van hogere baten wordt integraal afgewogen.
4. Kostendekkende tarieven
Gemeentelijke tarieven voor de diensten (zoals rioolheffing, afvalstoffenheffing, etc.) moeten kostendekkend zijn. Dit betekent dat de inkomsten uit deze tarieven gelijk moeten zijn aan de kosten die de gemeente maakt voor het leveren van deze diensten.

B. Financieel-technische uitgangspunten

Deze financieel-technische uitgangspunten hebben betrekking op de te hanteren percentages voor rente en loon- en prijsstijging, de ontwikkeling van de lokale lasten e.d. We lichten ze in dit hoofdstuk nader toe, met per onderdeel een concreet voorstel. Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds
2. Ontwikkeling van de lokale lasten
3. Prijsstijging (inflatie)
4. Loonstijging
5. Rente
6. Afschrijvingen
7. Bestemmingsreserve kapitaallasten
8. Ramingen Sociaal domein
9. Begrotingscirculaires 2026
10. Risicoparagraaf
11. Financiële kengetallen

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

In de conceptbegroting 2027 2030 zijn de gevolgen van de meicirculaire 2026 verwerkt. Deze circulaire is op 29 mei 2026 verschenen. In de raadsinformatiebrief van 16 juni hebben we u hierover geïnformeerd. Er is in deze begroting nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire 2026. We streven ernaar u nog voor de begrotingsbehandeling over de uitkomsten hiervan te informeren, zodat u deze kunt betrekken bij de besluitvorming.
Voor de berekening van de meicirculaire maken wij gebruik van de meest recente informatie van onze gemeente. Deze berekening wijkt af van de berekening die het rijk hanteert. De afwijking wordt met name veroorzaakt doordat wij rekening houden met een jaarlijkse teruggaaf uit het BCF fonds, terwijl dat het rijk hier geen rekening mee houdt.

2. Ontwikkeling van de lokale lasten

De algemene uitgangspunten voor de lokale heffingen zijn:

- Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.
- Opbrengst OZB en forensenbelasting worden jaarlijks verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) uit de meicirculaire van 2026; bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties.
- Het tarief toeristenbelasting voor overige accommodaties is met € 0,05 verhoogd naar € 2,60.
- De leges en de tarieven die opgenomen zijn in de algemene tarievenverordening worden verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP uit de meicirculaire 2026.
- De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd.

3. Prijsstijging (inflatie)

Reguliere budgetten begroting

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK 2026) van de provincie m.b.t. het begrotingstoezicht staat dat de gemeente in het kader van het reëel opstellen van de ramingen rekening houdt met een mutatie van de prijsontwikkeling van ten minste het in de gehanteerde circulaire genoemde Bruto Binnenlands Product (BBP). Wanneer we een afwijkend percentage toepassen moet dit in de programmabegroting beargumenteerd zijn. Wij baseren ons echter op de

prijsontwikkeling van het BBP. Jaarlijks berekenen we op basis van de meicirculaire van de algemene uitkering wat de grootte van de post prijsstijging voor de komende jaren moet zijn. Dit hebben we gedaan bij de meicirculaire 2026 en de uitkomsten ervan zijn verwerkt in de cijfers van deze conceptbegroting 2027 2030.

Indexering bijdrage verbonden partijen

In onze meerjarenbegroting nemen we de bijdragen aan de verbonden partijen zoals deze zijn opgenomen in de afzonderlijke begrotingen van de betreffende verbonden partij één op één over (uitgaven voor verbonden partijen zijn op basis van de Gemeentewet verplichte uitgaven).
De GRSK, de ODZOB, de VRBZO en de MRE houden in hun begrotingen alleen voor het 1e jaar (2027) rekening met een verhoging voor loon-en prijsstijging en houden de meerjarenbegroting (2027- 2029) constant. De GGD is hierbij een uitzondering en neemt in de begroting meerjarig de loon- en prijsstijging wel mee. Dit betekent dat 4 verbonden partijen in hun begroting geen rekening houden met toekomstige kostenstijgingen. In onze begroting houden wij voor deze verbonden partijen rekening met loon- en prijsstijgingen tot en met 2030.

4. Loonstijging

De huidige CAO gemeenten heeft een looptijd tot 01 04 2027. Voor de periode daarna is op dit moment nog geen Cao-akkoord. Daarom is in de begroting voor de salarissen uitgegaan van de prijsontwikkeling bruto binnenlands product (bbp), zoals ook gehanteerd in de meicirculaire 2026. Dit betekent dat we uitgaan van een indexatie van 2,5% in 2027, 2,9% in 2028, 2,5% in 2029 en 2,6% in 2030.

5. Rente

Het te hanteren rentepercentage moet worden berekend op basis van de werkelijk betaalde rente. Voor de begroting 2027 gelden voor de toerekening van rente de volgende percentages:
Gerealiseerde investeringen:1,82% in 2027, 1,95% in 2028 en 1,98% in 2029 en 1,98% in 2030

6. Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de afschrijvingstabel uit de Financiële verordening 2017 (vastgesteld op 18 december 2018).

7. Bestemmingreserve kapitaallasten

Zolang de gemeente voldoende eigen middelen heeft, kunnen de middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten worden gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Het college kan de raad voorstellen om gelijktijdig met het beschikbaar stellen van een nieuw krediet, tevens een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen ter hoogte van de som van de kapitaallasten voor de gehele levensduur van het activum.
Een bestemmingsreserve kapitaallasten kan enkel gevormd worden voor investeringen met een eenmalig karakter. De mutaties in deze bestemmingsreserve worden inzichtelijk gemaakt in het (verplichte) overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

8. Ramingen Sociaal domein

De ramingen voor 2027 2030 zijn gebaseerd op:

- Jeugd: Gebaseerd op de werkelijke uitgaven 2020 t/m 2024;
- Wmo: We volgen de ramingen op dit onderdeel van de afdeling MD die gebaseerd zijn op de werkelijke uitgaven 2025 en de prognose voor de komende jaren;
- Participatie: Gebaseerd op de afspraken die hierover zijn gemaakt met de WSD waarin we de (voormalige)deeluitkering Participatie doorbetalen ter uitvoering van deze taak.

9. Begrotingscirculaire 2026

De provincie houdt toezicht op de begroting van de gemeenten. Vanuit die rol stuurt de Provincie Noord-Brabant de gemeenten jaarlijks een zogenaamde aanvulling begrotingscirculaire waarmee zij informeert over belangrijke onderwerpen die voortkomen uit de meicirculaire 2026. Daarnaast geeft zij informatie over de manier waarop zij deze onderwerpen beoordeelt in de komende en meerjarenbegroting. Indien deze onderwerpen van toepassing zijn op de gemeente Oirschot is hiermee rekening gehouden in de begroting.

10. Risicoparagraaf

Bij het opstellen van de begroting 2027 actualiseren we de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hieruit zetten we de risico's die de gemeente loopt af tegen het beschikbare weerstandsvermogen om inzichtelijk te maken of dit voldoende is om de risico's af te dekken.
We rekenen met betrekking tot het benodigde weerstandsvermogen met de ratio 1,2. Dit wordt landelijk gezien als de norm 'voldoende'. Het werkelijke weerstandsvermogen van onze gemeente is op dit moment voldoende. Uitgangspunt voor de komende raadsperiode is het handhaven van het weerstandsvermogen op het huidige werkelijke waarderingsniveau A 'voldoende' (NAR). Dit houdt in dat we willen voorstellen om uit te gaan van minimaal de ratio 1,2. Op basis van de berekening van het benodigde weerstandsvermogen wordt het saldo van de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing aangepast.

11. Oirschotse norm financiële kengetallen

Vanaf de begroting 2021 hanteren we voor de financiële kengetallen de signaleringswaarden die de provincie aanhoudt bij de beoordeling van de begroting. In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK 2026) van de provincie zijn de volgende signaleringswaarden vastgelegd.
Ook voor de begroting 2027 houden we deze signaleringswaarden aan als Oirschotse norm.

Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) provincie			
Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsrisico	> 50%	20 - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Ontwikkeling meerjarig begroting saldo

Inleiding
Bij het opstellen van de prognoses voor het financiële perspectief van de gemeente Oirschot, blijft financiële stabiliteit een constante prioriteit voor het college. Het begrotingsjaar 2027 is het jaar voorafgaand aan de fusiedatum en daarom wordt ook door de toezichthouder prudent en terughoudend financieel beleid verwacht. Besluiten die de nieuwe gemeente aangaan, dienen niet meer door de huidige gemeente genomen te worden.

Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen in onze gemeente die om actie vragen. Dat gaat om zaken die onoverkomelijk, onvoorzien, onuitstelbaar of in overeenstemming zijn:
- Onoverkomelijk: Er is geen andere optie of uitweg; de uitgave vloeit voort uit wetgeving, contracten of zwaarwegende verplichtingen.
- Onvoorzien: De kosten of de situatie konden vooraf niet worden voorzien bij het opstellen van de begroting.
- Onuitstelbaar: Het kan niet wachten tot de volgende reguliere begrotingsbehandeling of afronding van de P&C-cyclus.
- Overeenstemming tussen betrokken gemeenten.

Nieuwe financiële uitgaven die zijn opgenomen in deze begroting, zijn in dat kader behandeld.
In deze paragraaf wordt toegelicht hoe de financiële doorkijk die in de koersnota beschreven staat, landt in deze begroting én er wordt toegelicht hoe de nieuwe financiële uitgaven passen binnen het kader wat er is conform wet Arhi.

Doorvertaling financiële doorkijk

In de koersnota worden 5 technische aspecten benoemd die opgepakt worden om aan de kant van financiële techniek te bekijken of er ruimte in de begroting te vinden is.

Nota reserves en voorzieningen
Tijdens het schrijven van deze begroting 2027 is het herzien van de nota reserves en voorzieningen nog onderhanden. Omdat de begroting sluitend is in jaarschijf 2027 en 2028 is ook toepassing van de 10% regeling niet noodzakelijk. Er wordt nog wel doorgewerkt aan een nieuwe nota reserves en voorzieningen.

Aanpassing wijze loon- en prijsindexatie
Bij de beoordeling van de begroting 2026 heeft de provincie geen goedkeuring gegeven aan de opzet van de loon- en prijsontwikkeling voor de jaren 2028 en 2029. Voor deze 2 jaarschijven werden de ramingen op aangeven van de provincie fors naar boven bijgesteld. Met andere woorden: de ramingen voor de uitgaven in 2028 en 2029 werden veel hoger.

De opzet voor de loon- en prijsontwikkeling voor de begroting 2027 inclusief meerjarenraming tot en met 2030 is nu vooraf aan de provincie voorgelegd. De provincie heeft ingestemd met onze werkwijze en hierop zijn de ramingen aangepast. Dit had amper invloed op het geraamde budget voor 2027, terwijl de correcties op de latere jaren wel aanzienlijk waren: voor 2028 en 2029 een voordeel van ruim 1,5 miljoen euro per jaar en 2030 een nadeel van 1 miljoen euro.

Harmonisatie afschrijvingsmethodiek
De harmonisatie van de afschrijvingsmethodiek heeft meer tijd nodig, onder andere doordat deze veel verschillen. De methodes die in beide gemeenten worden gebruikt kennen hun eigen voor- en nadelen. Er is geen sprake van een eenduidige 'best practice', waardoor eenvoudige samenvoeging niet voorhanden was. De harmonisatie wordt nu niet vooruitlopend op de fusie gerealiseerd, maar wordt in het proces van het project 'financiën' meegenomen.

Bijstellen investeringen
Alle investeringen zijn doorgelopen en de fasering van de investering is aangepast naar een meer realistische raming. Daarbij is ook specifieke aandacht besteed aan projecten die rond het jaareinde klaar zijn; in veel gevallen volgt dan nog een onderhoudstermijn van de aannemer of er komen nog facturen net over de jaargrens heen. Deze bijstelling van de fasering heeft niet geleidt tot grote aanpassingen van de kredieten, maar wel in ramingen. Gezien de overhevelingen van de afgelopen jaren wordt ingeschat dat er nu een meer realistische investeringsplanning wordt getoond.

Bijstelling begroting n.a.v. jaarrekeningresultaat
Uit analyse van de jaarrekeningresultaten van 2022 tot en met 2025 bleek, dat binnen programma 3 jaarlijks budgetten niet volledig besteed zijn. Deze onderuitputting is reeds verwerkt in de begroting 2026 en werkt derhalve door in de begroting 2027. Voor programma 2 en 4 is geen structurele onderuitputting geconstateerd die tot een vermindering van lasten leidt.

Nieuwe financiële uitgaven

De begroting 2027 kent de volgende nieuwe financiële uitgaven:

Structurele uitgaven

Per programma, met het krediet waar dat er is. Een positief bedrag is een nadeel.

Bedragen x € 1.000

Progr.	Structurele uitgaven	Investering	2027	2028	2029	2030
1	Stelpost maatschappelijke dienstverlening in de begroting		–	–	–	549
1	Wijk GGD		55	55	55	55
1	W01 · Inrichting gymzaal Avontuurrijk	100	–	10	10	10
1	W04 · Extra krediet voor nieuwbouw Avontuurrijk en De Linde, extra kapitaallast	1.307	–	33	33	33
1	W03 · De Kemmer als toekomstbestendige sportaccommodatie, vervanging sportvloeren	100	–	4	4	4
1	Budget WSD aanpassen conform inkomsten Algemene Uitkering		108	93	-2	-94
2	W05 · Revitalisering de Stad/Steenfort	500	–	12	12	12
4	Aanvullende dotatie voorziening onderhoud wegen		–	697	697	697
4	W02 · Vervanging fietspad Westelbeersedijk	846	21	21	21	21
4	Aanvullende dotatie voorziening speeltoestellen		78	78	78	78
12	Beveiliging avondopenstelling publiekshal		20	20	20	20
Totaal structurele uitgaven		**2.853**	**282**	**1.023**	**928**	**1.385**

Incidentele uitgaven

Per programma. Een positief bedrag is een nadeel.

Bedragen x € 1.000

Progr.	Incidentele uitgaven Investering	2027	2028	2029	2030
1	De Kemmer actualisatie exploitatiekosten	104	–	–	–
1	Subsidie Kunstloc Brabant	17	17	–	–
1	't Opstapje	25	–	–	–
1	Sloop d'n Deel	214	–	–	–
1	Extra budget leefbaarheidsinitiatieven	50	–	–	–
2	Fondsbijdrage Metropoolregio Eindhoven, Korte Termijn Maatregelenpakket 2, ten laste van de algemene reserve	630	–	–	–
2	GLOW 2027	70	–	–	–
2	Subsidie Museum Oirschot	10	–	–	–
3	Toevoeging Energiegemeenschappen	50	50	–	–
3	Transitievisie warmteprogramma	100	–	–	–
3	Aanpak Verenigingen van Eigenaren	50	–	–	–
4	Beschoeiing Visvijver 't Lisje	100	–	–	–
5	Uitvoeringsbudget fusie Best - Oirschot	3.970	1.039	464	464
5	Rijksbijdrage fusie Best - Oirschot	-582	-929	-464	-464
11	Compensatie onroerendezaakbelasting maatschappelijke partijen	35	–	–	–
12	Inwonersinitiatieven extra formatie	50	–	–	–
Totaal incidentele uitgaven		**4.894**	**177**	**–**	**–**

Toelichting structurele uitgaven

Investering: Vervangen sportvloer de Kemmer (€ 100.000)

Uit de inspectie van 2026 blijkt dat de sportvloeren forse beschadigingen vertonen. Het advies is om de toplaag tijdig te vernieuwen om te voorkomen dat de vloer los komt te liggen. Uitstel vergroot veiligheidsrisico's voor gebruikers en leidt tot hogere herstelkosten in de toekomst. Met de investering zijn structurele kapitaallasten gemoeid.

Wijk-GGD'er

De wijk-GGD'er wordt ingezet in onze gemeente en werd de afgelopen jaren deels betaald uit subsidiegelden. Deze inkomsten vallen weg, maar de inzet van de wijk-GGD'er wordt gecontinueerd. Derhalve zijn deze uitgaven onontkoombaar. Mogelijk komt er nog wel een overbruggingssubsidie vanuit het Rijk voor 2027.

Compensatie verlaging rijksmiddelen
Jaarlijks ontvangen we rijksmiddelen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Door het beëindigen van deze regeling en de afname van het aantal WSW-medewerkers bij WSD nemen de bijbehorende kosten en opbrengsten evenredig af.

Investering: nieuwbouw Avontuurrijk en renovatie de Linde (€ 1,3 miljoen)
De sportzaal De Linde is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen voor toekomstbestendig bewegingsonderwijs. Daarnaast beschikt Avontuurrijk niet over een eigen sportvoorziening. Nieuwbouw en renovatie/vernieuwbouw van beide gymzalen zijn noodzakelijk om voldoende en kwalitatief goede binnensportcapaciteit voor onderwijs, verenigingen en andere gebruikers te waarborgen. Uitstel leidt tot verdere achteruitgang van de bestaande voorziening en een tekort aan geschikte sportaccommodaties. Een aanzienlijk deel van de investeringen zijn reeds eerder gevoteerd. Dit is een nadere aanvulling op basis van de huidige eisen die aan de gebouwen worden gesteld. Met de investering zijn structurele kapitaallasten gemoeid.

Investering: inrichting gymzaal Avontuurrijk (€ 100.000)
Bij nieuwbouw van een gymzaal is de eerste inrichting een wettelijke taak. Met de investering zijn structurele kapitaallasten gemoeid.

Investering: Revitalisering de Stad/Steenfort (€ 500.000)
Revitalisering van het bedrijventerrein is wenselijk vanwege achterstallig onderhoud. Daarnaast is het rioleringsstelsel aan vervanging toe. Bij het upgraden van het bedrijventerrein wordt rekening gehouden met de beleidskaders van de gemeente Oirschot. Dit project is in 2024 al gestart met afstemming met de ondernemers i.v.m. aanwezige wateroverlast.
De uitdaging is om te komen tot een klimaatbestendige inrichting (integraal) van de openbare ruimte op het bedrijventerrein De Stad. Ook zaken als klimaatadaptie, gezondheid, verkeersveiligheid, biodiversiteit en mobiliteit komen aan de orde.
Vanwege het project HWA-structuurplan De Stad, waarbij we een gescheiden rioolstelsel met wadi's en een retentievoorziening aanleggen kunnen we werk combineren. Dit was noodzakelijk i.v.m. wateroverlast op het industrieterrein. Hierdoor kunnen we nu de bovengrondse infrastructuur meenemen in het kader van de revitaliseringsvraag. Door nu werk met werk te maken en € 500.000 extra beschikbaar te stellen voor klimaat adaptatie en vergroening, kunnen we nu meteen werk met werk maken en worden extra kosten in de toekomst voorkomen. Dit betekent een extra kapitaalslast van 15K per jaar. N.B. het betreft hier de eerste fase van de revitalisering van het bedrijventerrein. Met de investering zijn structurele kapitaallasten gemoeid.

Investering: fietspad Westelbeersedijk (€ 846.000)
Vergelijkbaar met de Spoordonkseweg wordt ook het fietspad Westelbeersedijk voorzien van betonplaten. Deze oplossing verlengt de levensduur van het fietspad tot circa 40 jaar, terwijl de leverancier zelfs uitgaat van een levensduur van 70 jaar. Gedurende deze periode is geen groot onderhoud noodzakelijk.
Met het tot op heden geplande onderhoud van het fietspad aan de Westelbeersedijk, waarbij de bestaande elementenverharding wordt vervangen, is een investering gemoeid van € 332.000. Hiermee is het fietspad 'slechts' 11 jaar vrij van groot onderhoud.

Hoewel de initiële investering hoger is, levert deze keuze op de lange termijn een financieel voordeel op voor de gemeente ten opzichte van het uitsluitend uitvoeren van het geplande onderhoud. Met de investering zijn structurele kapitaallasten gemoeid.

Onderhoud speelvoorzieningen
Om de veiligheid van speelterreinen te waarborgen, is tijdig onderhoud en vervanging van speeltoestellen noodzakelijk. Uit het meerjarig onderhoudsprogramma blijkt dat het beschikbare budget hiervoor onvoldoende is. Uitstel leidt ertoe dat toestellen niet meer aan de veiligheidsnormen voldoen en buiten gebruik moeten worden gesteld, waardoor het aantal speelvoorzieningen binnen de gemeente afneemt.

Aanvulling voorziening wegen
Herziening van het onderhoud aan wegen (vastgesteld door college) heeft aangetoond dat er een hogere dotatie aan de voorziening wegen nodig is om het door uw raad vastgestelde en wettelijke vereiste kwaliteitsniveau te behalen. Deze dotatie wordt als nieuwe financiële uitgave opgevoerd in de exploitatiebegroting.

Avondbeveiliging voor de publiekshal
Sinds 2024 is er avondbeveiliging in onze publiekshal. De afgelopen jaren is dit bekostigd uit een onbesteed deel van de salariskosten, maar deze structurele inzet vraagt ook om structurele dekking in onze begroting. Het stoppen van de beveiliging is om veiligheidsredenen ongewenst.

CAO-stijging van salarissen
De huidige CAO gemeenten heeft een looptijd tot 01 04 2027. Voor de periode daarna is op dit moment nog geen CAO-akkoord. Daarom is in de begroting voor de salarissen uitgegaan van de prijsontwikkeling bruto binnenlands product (bbp), zoals ook gehanteerd in de meicirculaire 2026. Dit betekent dat we uitgaan van een indexatie van 2,5% in 2027, 2,9% in 2028, 2,5% in 2029 en 2,6% in 2030. Zodra de nieuwe CAO-afspraken bekend zijn zullen eventuele afwijkingen worden verwerkt in de begroting.

Toelichting incidentele uitgaven

't Opstapje in Oirschot
't Opstapje in Oirschot is in 2026 incidenteel geraamd. De eerste resultaten zijn erg positief en vragen eigenlijk om een uitbreiding naar andere locaties. Die financiële keuze voor de toekomst kan op dit moment nog niet gemaakt worden. Om tot besluitvorming over het beleid van de gemeente Best-Oirschot deze waardevolle vervoersdienst wél te laten voortbestaan, wordt dit budget in 2027 eenmalig verlengd.

Te verstrekken subsidie Kunstloc & Te ontvangen subsidie Kunstloc
Er is ten onrechte voor 2027 en 2028 niets begroot voor Cultuureducatie met kwaliteit (CMK) onderwijs Oirschot (Kunstloc). De toekenning van de subsidie Kunstloc van € 34.000 loopt t/m 2028. Tegenover deze uitgaven staan subsidie-inkomsten van € 17.000, ook die zijn niet eerder geraamd voor bovenstaande jaren. Dit bedrag wordt in 2027 gedekt vanuit de reserve Kunst & Cultuur.

Exploitatie De Kemmer
De exploitatie van sporthal de Kemmer is de afgelopen jaren enkele keren gewijzigd. De afgelopen periode hebben we gebruik gemaakt van een externe partij waar recent afscheid van is genomen. Voor het laatste deel van 2026 én 2027 wordt gebruik gemaakt van een beheerder in loondienst en een externe horecaexploitant. Voor jaarschijf 2025 en 2026 zijn er veel meerkosten gemaakt, waarover ook in de bestuursrapportages is gerapporteerd. De voorlopige doorrekening van 2027 laat zien dat we ook dan een overschrijding verwachten van het budget. Doordat we pas recent deze wijziging hebben doorgevoerd is het onvoorzien én omdat de sporthal een belangrijke maatschappelijke voorziening is, zien wij het ook als onoverkomelijk. We groeien op dit moment toe naar een situatie waarin het beheer van de sporthallen meer gelijk met de gemeente Best is: ook zij hebben de sporthallen in eigen beheer. Voor het jaar 2028 moet daarom nog bekeken worden of er een efficiencyslag gemaakt kan worden waardoor de kosten weer binnen de oorspronkelijke begroting kunnen vallen.

Extra projectsubsidies
De afgelopen jaren is de projectsubsidie succesvol gebleken en is de beschikbare projectenpot telkens voortijdig uitgeput geweest. Om ook in 2027 onze inwoners te kunnen faciliteren in projecten, wordt het budget met 50.000 euro uitgebreid.

Aanpassing begroting MD
Vanuit MD hebben we een herziene begroting ontvangen waarin indexering meerjarig is opgenomen, deze nemen we hierbij voor 2030 mee.

Subsidie Nieuw Museum Oirschot
Het museum Oirschot heeft een spilfunctie voor het Materiele en Immateriële erfgoed. Er is een opdracht verstrekt aan stichting Erfgoed Museum Oirschot waar het museum onder valt met daarnaast de overige stichtingen en verenigingen die zich ontfermen over het (immaterieel erfgoed van gemeente Oirschot) Deze opdracht houdt in dat al deze organisaties nauw samenwerken en uiteindelijk opgaan in de Stichting Erfgoed Museum Oirschot zodat er een sterk en zichtbaar orgaan voor het (immaterieel) erfgoed ontstaat. De subsidie vanuit de gemeente gaat hier al in voor door jaarlijks een bedrag te beschikken aan Stichting Erfgoed Museum Oirschot dat ten goede komt aan alle erfgoedinitiatieven die samenwerken onder dit verband. Advies m.b.t. de hoogte van dit bedrag is €100.000,- per jaar excl. Indexatie. De incidentele uitgaven 2027 worden gedekt vanuit de reserve Kunst & Cultuur.

GLOW
GLOW is de afgelopen jaren incidenteel bekostigd en er is jaarlijks opnieuw beoordeeld of er financiële ruimte is om deel te nemen. De gemeente Best heeft deelname aan GLOW structureel in de begroting zitten. Binnen de gemeente Oirschot nemen we deelname aan GLOW daarom incidenteel op voor 2027. Deze kosten worden gedekt vanuit de reserve Kunst & Cultuur.

Fondsbijdrage MRE - KTM2
Oirschot draagt €630.000 bij aan de regiobrede KTM2-maatregelen (maatregelen ter verbetering van de doorstroming, OV-bereikbaarheid van en naar Eindhoven/Brainport) conform de bekostigingssystematiek waaraan alle MRE-gemeenten zich in 2024 hebben gecommitteerd. In de

risicoparagraaf is een positief risico geformuleerd inzake bestuursovereenkomsten, als dat zich voordoet kunnen deze kosten hieruit worden gedekt.

Vereniging Van Eigenaren (VVE) Aanpak
Dit betreft uitvoering van het energiebeleidsplan 2023 – 2028, enkel vanwege de gewijzigde uitkeringssystematiek van de CDOKE-middelen van SPUK naar decentrale uitkering dient dit bedrag expliciet opgenomen te worden in de begroting.
Sinds 2024 werken de gemeenten Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Veldhoven samen om VVE's te ondersteunen bij verduurzaming via een gecontracteerde marktpartij. Begin juni 2026 heeft het college besloten ook deel te nemen aan deze aanpak. Omdat het contract met de marktpartij is verlopen wordt een nieuwe Europese aanbesteding voorbereid, het aanbestedingsproces is inmiddels gestart. Voor 2027 en 2028 is hiervoor € 50.000,- benodigd.

Warmteprogramma
Dit betreft uitvoering van het energiebeleidsplan 2023 - 2028, enkel vanwege de gewijzigde uitkeringssystematiek van de CDOKE-middelen van SPUK naar decentrale uitkering dient dit bedrag expliciet opgenomen te worden in de begroting.
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht om de Transitievisie Warmte uiterlijk in 2027 te concretiseren via een warmteprogramma. De voorbereidingen voor het opstellen van het warmteprogramma zijn gestart. Vanwege de aanstaande fusie hebben de colleges van Best en Oirschot besloten om één gezamenlijk warmteprogramma voor de toekomstige gemeente Best-Oirschot op te stellen. Voor het opstellen van het warmteprogramma is € 100.000,- benodigd. Deze kosten worden gedekt vanuit de reserve Warmtetransitie.

Energiegemeenschappen
Dit betreft uitvoering van het energiebeleidsplan 2023 - 2028, enkel vanwege de gewijzigde uitkeringssystematiek van de CDOKE-middelen van SPUK naar decentrale uitkering dient dit bedrag expliciet opgenomen te worden in de begroting.
We geven vervolg aan het onderzoek of een lokale energiegemeenschap kan worden opgericht om kleinschalige duurzame energie-initiatieven te stimuleren en bij te dragen aan oplossingen voor netcongestie. Hierbij ligt de focus op bestaande bebouwing en lokale initiatieven. In 2027 en 2028 is hiervoor € 50.000,- benodigd.

Inwonersinitiatieven
Er is lopend beleid op inwonersinitiatieven. Er is echter geen formatie om dit beleid uit te voeren, wat ook in 2026 tot moeilijkheden heeft geleid. Juist omdat voor de fusie extra wordt geïnvesteerd in inwonerinitiatieven, is het belangrijk hier ook capaciteit aan te verbinden. Vooral om een initiatief daadwerkelijk tot uitvoering te kunnen brengen. Omdat nog niet helder is hoe de nieuwe gemeente aankijkt tegen inwonersinitiatieven, wordt deze formatie incidenteel opgenomen.

Beschoeiing Visvijver 't Lisje
De bestaande beschoeiing van de visvijver 't Lisje heeft het einde van haar levensduur bereikt en moet worden vervangen om de veiligheid van gebruikers te waarborgen. Uitstel leidt tot afkalving van de oevers en onveilige situaties. Vervanging is noodzakelijk om deze belangrijke recreatieve voorziening voor circa 1.500 verenigingsleden in stand te houden.

Sloop Den Deel
De aanbouw van Den Deel staat al jarenlang leeg, heeft geen bestemming en verkeert door achterstallig onderhoud in een slechte staat. Sloop is noodzakelijk om verdere achteruitgang en veiligheidsrisico's te voorkomen. Renovatie is niet doelmatig gezien het ontbreken van een gebruiksfunctie.

OZB-compensatie
De afgelopen jaren heeft Oirschot voor verenigingen OZB-compensatie vastgesteld ter hoogte van 35.000 per jaar. Voor de jaren na 2028 is het van belang dat er nieuw beleid is van de nieuwe gemeente Best-Oirschot. Om de verenigingen in afwachting van dat nieuwe beleid nu niet te confronteren met een wijziging in 2027 en vervolgens weer een mogelijke wijziging in 2028 is ervoor gekozen de huidige lijn te continueren in 2027.

Bijlagen

Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma

Hieronder vindt u een overzicht van de lasten en baten op taakveldniveau.

Rubriek 6 na alle begrotingswijzigingen. Lasten en baten staan beide positief. De totalen per programma zijn inclusief de mutaties reserves op taakveld 0.10. Het financieel perspectief toont die apart en telt baten en lasten exclusief reservemutaties: in 2027 gaat het om 9.519.000 aan onttrekkingen en 5.697.000 aan toevoegingen, in 2028 om 677.000 en 324.000, in 2029 om 241.000 en 302.000 en in 2030 om 240.000 en 302.000. Wie die bedragen van de totalen hieronder aftrekt, komt uit op de baten en lasten uit het financieel perspectief.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
Progr. 1	**Sociale leefomgeving**					
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	953	1.319	1.897	3.041
		S	-953	-1.319	-1.897	-3.041
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	B	73	73	73	73
		L	1.699	1.721	1.623	1.624
		S	-1.626	-1.648	-1.550	-1.551
1.2	Openbare orde en veiligheid	B	12	12	12	12
		L	489	498	505	513
		S	-477	-486	-493	-501
4.1	Openbaar basisonderwijs	B	–	–	–	–
		L	15	15	16	16
		S	-15	-15	-16	-16
4.2	Onderwijshuisvesting	B	133	133	133	133
		L	1.346	1.473	1.572	1.585
		S	-1.213	-1.340	-1.439	-1.452
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	B	–	–	–	–
		L	606	611	616	621
		S	-606	-611	-616	-621
5.1	Sportbeleid en activering	B	98	98	98	98
		L	381	389	396	398
		S	-283	-291	-298	-300
5.2	Sportaccommodaties	B	568	568	549	549
		L	1.775	1.705	1.699	1.656
		S	-1.207	-1.137	-1.150	-1.107
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur	B	17	17	–	–
		L	557	568	540	547
		S	-540	-551	-540	-547

5.6	Media	B	–	–	–	–
		L	373	367	376	377
		S	-373	-367	-376	-377
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	B	667	489	489	489
		L	2.985	2.474	2.551	2.561
		S	-2.318	-1.985	-2.062	-2.072
6.3	Inkomensregelingen	B	3.293	3.293	3.149	3.149
		L	4.534	4.506	4.418	4.427
		S	-1.241	-1.213	-1.269	-1.278
6.4	WSW en beschut werk	B	–	–	–	–
		L	2.533	2.392	2.309	2.218
		S	-2.533	-2.392	-2.309	-2.218
6.5	Arbeidsparticipatie	B	–	–	–	–
		L	807	817	827	837
		S	-807	-817	-827	-837
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	B	–	–	–	–
		L	255	262	268	271
		S	-255	-262	-268	-271
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	B	–	–	–	–
		L	236	242	247	252
		S	-236	-242	-247	-252
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	B	–	–	–	–
		L	2.207	2.212	2.213	2.198
		S	-2.207	-2.212	-2.213	-2.198
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	B	316	462	462	462
		L	747	722	723	723
		S	-431	-260	-261	-261
6.91	Coördinatie en beleid WMO	B	–	–	–	–
		L	189	189	189	189
		S	-189	-189	-189	-189
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	B	–	220	220	220
		L	413	415	418	420
		S	-413	-195	-198	-200
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	B	–	–	–	–
		L	1.578	1.579	659	615
		S	-1.578	-1.579	-659	-615
6.712	Begeleiding (WMO)	B	–	–	–	–
		L	628	629	629	629
		S	-628	-629	-629	-629
6.713	Dagbesteding (WMO)	B	–	–	–	–
		L	515	515	515	515
		S	-515	-515	-515	-515
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	B	–	–	–	–
		L	–	–	–	–
		S	–	–	–	–

6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	B	–	–	–	–
		L	2.548	2.548	2.548	2.548
		S	-2.548	-2.548	-2.548	-2.548
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	B	–	–	–	–
		L	40	40	40	40
		S	-40	-40	-40	-40
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	B	–	–	–	–
		L	252	252	252	252
		S	-252	-252	-252	-252
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	B	–	–	–	–
		L	40	40	40	40
		S	-40	-40	-40	-40
6.811	Beschermd wonen (WMO)	B	–	–	–	–
		L	190	194	199	199
		S	-190	-194	-199	-199
6.821	Jeugdbescherming	B	–	–	–	–
		L	140	140	120	120
		S	-140	-140	-120	-120
6.822	Jeugdreclassering	B	–	–	–	–
		L	15	15	15	15
		S	-15	-15	-15	-15
7.1	Volksgezondheid	B	–	–	–	–
		L	1.064	1.089	984	986
		S	-1.064	-1.089	-984	-986
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	B	–	–	–	–
		L	–	–	–	–
		S	–	–	–	–
0.10	Mutaties reserves	B	496	177	160	160
		L	923	26	26	26
		S	-427	151	134	134
	Totaal P1	**B**	**5.672**	**5.541**	**5.345**	**5.345**
		L	**31.032**	**29.964**	**29.428**	**30.460**
	Saldo P1	**S**	**-25.360**	**-24.424**	**-24.083**	**-25.1**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
Progr. 2	**Ondernemen**					
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	19	26	38	49
		S	-19	-26	-38	-49
2.3	Recreatieve havens	B	1	1	1	1
		L	16	16	16	16
		S	-15	-15	-15	-15

3.1	Economische ontwikkeling	B	12	12	12	12
		L	898	271	275	278
		S	-886	-259	-263	-266
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	B	–	–	–	–
		L	2	2	2	2
		S	-2	-2	-2	-2
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	B	–	–	–	–
		L	–	–	–	–
		S	–	–	–	–
3.4	Economische promotie	B	46	46	46	46
		L	407	334	366	381
		S	-361	-288	-320	-335
5.4	Musea	B	–	–	–	–
		L	107	99	102	102
		S	-107	-99	-102	-102
5.5	Cultureel erfgoed	B	–	–	–	–
		L	323	329	335	340
		S	-323	-329	-335	-340
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	B	–	–	–	–
		L	242	195	197	197
		S	-242	-195	-197	-197
8.1	Ruimte en leefomgeving	B	–	–	–	–
		L	5	5	5	5
		S	-5	-5	-5	-5
0.10	Mutaties reserves	B	80	–	–	–
		L	–	–	–	–
		S	80	–	–	–
	Totaal P2	**B**	**139**	**59**	**59**	**59**
		L	**2.018**	**1.279**	**1.336**	**1.370**
	Saldo P2	**S**	**-1.879**	**-1.220**	**-1.277**	**-1.312**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
Progr. 3	**Ruimtelijke leefomgeving**					
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	B	287	287	287	287
		L	617	427	435	442
		S	-330	-140	-148	-155
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	44	58	78	102
		S	-44	-58	-78	-102
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	B	–	–	–	–
		L	20	20	20	20
		S	-20	-20	-20	-20

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	B	–	–	–	–
		L	10	10	10	10
		S	-10	-10	-10	-10
7.3	Afval	B	2.758	2.840	2.918	2.979
		L	2.202	2.258	2.293	2.356
		S	556	582	625	623
7.4	Milieubeheer	B	10	10	10	10
		L	1.418	1.274	1.229	1.235
		S	-1.408	-1.264	-1.219	-1.225
8.1	Ruimte en leefomgeving	B	340	340	340	340
		L	1.318	1.843	1.487	1.512
		S	-978	-1.503	-1.147	-1.172
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	B	10.343	3.581	4.709	4.712
		L	9.777	3.578	4.707	4.710
		S	566	3	2	2
8.3	Wonen en bouwen	B	1.154	1.154	1.154	1.154
		L	1.960	1.739	1.752	1.765
		S	-806	-585	-598	-611
0.10	Mutaties reserves	B	1.422	–	–	–
		L	564	104	81	81
		S	858	-104	-81	-81
	Totaal P3	**B**	**16.314**	**8.211**	**9.418**	**9.481**
		L	**17.930**	**11.312**	**12.093**	**12.234**
	Saldo P3	**S**	**-1.616**	**-3.100**	**-2.675**	**-2.752**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
Progr. 4	**Beheer openbare ruimte**					
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	-242	-239	-234	-229
		S	242	239	234	229
2.1	Verkeer en vervoer	B	463	463	463	463
		L	5.664	6.482	6.855	7.125
		S	-5.201	-6.019	-6.392	-6.662
2.2	Parkeren	B	7	7	4	4
		L	–	–	–	–
		S	7	7	4	4
3.4	Economische promotie	B	667	669	670	670
		L	–	–	–	–
		S	667	669	670	670
5.4	Musea	B	–	–	–	–
		L	114	114	114	114
		S	-114	-114	-114	-114

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	B	42	42	42	42
		L	2.349	2.270	2.311	2.345
		S	-2.307	-2.228	-2.269	-2.303
7.2	Riolering	B	3.038	3.339	3.671	4.035
		L	2.390	2.643	3.116	3.482
		S	648	696	555	553
0.10	Mutaties reserves	B	51	78	77	77
		L	194	194	194	194
		S	-143	-116	-117	-117
	Totaal P4	**B**	**4.269**	**4.598**	**4.927**	**5.292**
		L	**10.470**	**11.465**	**12.356**	**13.032**
	Saldo P4	**S**	**-6.201**	**-6.867**	**-7.429**	**-7.741**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
Progr. 5	**Bestuur en dienstverlening**					
0.1	Bestuur	B	–	–	–	–
		L	2.386	2.433	2.477	2.524
		S	-2.386	-2.433	-2.477	-2.524
0.2	Burgerzaken	B	581	499	339	300
		L	1.043	967	892	893
		S	-462	-468	-553	-593
0.4	Overhead	B	–	–	–	–
		L	3.970	1.039	464	464
		S	-3.970	-1.039	-464	-464
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	33	40	49	60
		S	-33	-40	-49	-60
0.10	Mutaties reserves	B	6.888	110	–	–
		L	3.499	–	–	–
		S	3.389	110	–	–
	Totaal P5	**B**	**7.469**	**609**	**339**	**300**
		L	**10.931**	**4.478**	**3.882**	**3.941**
	Saldo P5	**S**	**-3.462**	**-3.869**	**-3.543**	**-3.640**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2027	2028	2029	2030
P11	**Algemene dekkingsmiddelen**					
0.5	Treasury	B	121	121	121	121
		L	84	107	115	142
		S	37	14	6	-21
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen ge	B	40.299	40.253	40.175	42.014
		L	10	10	11	11
		S	40.289	40.243	40.164	42.003

0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	27	39	56	74
		S	-27	-39	-56	-74
0.61	OZB woningen	B	4.872	5.013	5.138	5.272
		L	334	302	306	309
		S	4.538	4.711	4.832	4.963
0.62	OZB niet-woningen	B	4.829	4.969	5.093	5.226
		L	100	102	105	108
		S	4.729	4.867	4.988	5.118
0.64	Belastingen overig	B	46	46	46	46
		L	35	36	37	38
		S	11	10	9	8
0.10	Mutaties reserves	B	517	–	–	–
		L	517	–	–	–
		S	–	–	–	–
	Totaal P11	**B**	**50.685**	**50.403**	**50.575**	**52.679**
		L	**1.107**	**597**	**629**	**682**
	Saldo P11	**S**	**49.578**	**49.806**	**49.945**	**51.997**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2026	2027	2028	2029
P12	**Overhead**					
0.4	Overhead	B	31	31	31	31
		L	10.417	10.562	10.737	10.950
		S	-10.386	-10.531	-10.706	-10.919
0.8	Overige baten en lasten	B	–	–	–	–
		L	68	96	144	190
		S	-68	-96	-144	-190
0.10	Mutaties reserves	B	61	311	–	–
		L	–	–	–	–
		S	61	311	–	–
	Totaal P12	**B**	**92**	**341**	**31**	**31**
		L	**10.485**	**10.658**	**10.882**	**11.140**
	Saldo P12	**S**	**-10.393**	**-10.316**	**-10.851**	**-11.109**

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Taakveldomschrijving		2026	2027	2028	2029
P13	**VPB**					
0.10	Mutaties reserves	B	3	3	3	3
		L	–	–	–	–
		S	3	3	3	3
	Totaal P13	**B**	**3**	**3**	**3**	**3**
		L	**–**	**–**	**–**	**–**
	Saldo P13	**S**	**3**	**3**	**3**	**3**

Bijlage 2: Kerngegevens begroting

Hieronder vindt u een overzicht van diverse kerngegevens van de gemeente Oirschot, ontleend uit openbare bronnen of aangeleverde informatie vanuit beleidsmedewerkers.

De werkelijke stand 2025 en de raming voor 2026 en 2027. De financiële structuur staat in duizenden euro.

Kerngegevens	werkelijk 2025	raming 2026	raming 2027
Sociale bevolkingssamenstelling			
Aantal inwoners	**19.738**	**19.938**	**19.941**
0 tot en met 19 jaar	3.763	3.804	3.606
20 tot en met 64 jaar	11.002	10.977	10.840
65 tot en met 74 jaar	2.719	2.822	2.941
75 tot en met 84 jaar	1.674	1.731	1.854
85 jaar en ouder	580	604	700
Aantal uitkeringen	**279**	**289**	**298**
Bijstandsuitkeringen	160	167	175
Loonkostensubsidies	40	45	50
Beschut Werk	10	11	12
Wet Sociale Werkvoorziening	69	65	61
Aantal leerlingen basisonderwijs	**1.402**	**1.402**	**1.402**
openbaar onderwijs	178	178	178
bijzonder onderwijs	1.224	1.224	1.224
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	**795**	**795**	**795**
Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente (in ha.)	**10.180**	**10.178**	**10.180**
waarvan binnenwater	105	105	105
historische dorpskern	10	10	10
Aantal woningen	**8.544**	**8.639**	**8.734**
waarvan sociale verhuur	1.110	1.146	1.158
Overige woonruimten	**257**	**257**	**257**
logiesfunctie	239	239	239
personen zorginstelling	0	0	0
uitwonende studenten	18	18	18

Kerngegevens	werkelijk 2025	raming 2026	raming 2027
Infrastructuur			
Lengte van wegen buiten de bebouwde kom (in km.)	159	159	159
Lengte van wegen binnen de bebouwde kom (in km.)	75	75	78
Lengte van de fietspaden (in km.)	62	83	83
Lengte van de waterwegen (in km.)	209	209	209
Lengte van de onverharde wegen (in km.)	84	84	84
Sportaccommodaties (in ha)	25	13	13
Beplanting (km2)	1	2	2
Bomen (st)	30.073	32.838	33.100
Gras- en kruidachtigen (km2)	2	2	2
Bos- en natuurterreinen	320	495	495
Lengte van de vrijvervalriolering (in km.)	115	115	115
Lengte van de druk- en vacuümriolering (in km.)	182	182	182
Drukrioolpompen (in aantal)	575	558	558
Hoofdgemalen (in aantal)	30	32	33
Vacuumstation (in aantal)	1	1	1
Iba-systemen (in aantal)	8	8	8
Aansluitingen	8.595	9.479	9.497
Personeelssamenstelling			
aantal medewerkers	174	178	159
aantal formatieplaatsen	147	150	149
Financiële structuur (x € 1.000)			
Totaal lasten	80.841	74.914	78.997
Totaal baten	80.814	74.673	79.838
Saldo	27	241	841
Opbrengst belastingen	8.684	8.915	9.366
Opbrengst rioolrechten	1.930	2.393	3.013
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.959	2.122	2.183
Algemene uitkering gemeentefonds	37.855	38.115	39.718
Vaste activa	79.202	92.702	106.100
Reserves, fondsen en voorzieningen	47.611	40.140	40.755
Schuldrestant geldleningen	28.615	25.574	42.431

Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen

Specificatie van het verloop van de reserves en voorzieningen op basis van de ingeschatte toevoegingen en onttrekkingen meerjarig.

Stand per 31 december van elk jaar

Bedragen x € 1.000

Reserve	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
8000001	Algemene reserve	3.468	940	1.285	1.174	1.302
8000002	Reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing	6.214	4.800	4.800	4.800	4.800
	Subtotaal 1. Algemene reserve en weerstandsvermogen	**9.682**	**5.740**	**6.085**	**5.974**	**6.102**
8000003	Reserve kunst en cultuur	113	16	–	–	–
8000004	Reserve dekking kapitaallasten	5.415	5.193	4.946	4.699	4.453
8000005	Reserve landschap	708	708	765	809	854
8000006	Reserve sociaal domein	147	147	147	147	147
8000007	Reserve BUIG uitkering	30	14	14	14	14
8000008	Reserve rehabilitatie wegen	3.669	3.844	4.019	4.194	4.369
8000009	Reserve sanering wegen	291	291	291	291	291
8000010	Reserve ruimte voor ruimte	672	672	672	672	672
8000011	Reserve warmtetransitie	99	–	–	–	–
8000012	Reserve personeel en organisatie	750	750	750	750	750
8000013	Reserve grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkeling	6.232	6.638	6.681	6.715	6.749
8000014	Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	153	142	142	142	142
8000015	Reserve strategische grondaankopen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
8000020	Reserve fusie	149	259	149	149	149
8000021	Reserve groot onderhoud sportvelden	647	672	698	724	750
8000022	Reserve financiële bijdragen grondexploitatie	300	300	300	300	300
	Subtotaal 2. Overige bestemmingsreserves	**24.375**	**24.646**	**24.575**	**24.608**	**24.640**

Reserve	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Cluster	Cluster onderhoud gebouwen	2.109	2.061	1.577	1.816	1.068
Cluster	Cluster onderhoud wegen	1.017	32	298	428	10
8500022	Voorziening speeltoestellen	166	266	366	466	566
8500023	Voorziening huishoudelijk afval	596	541	467	370	273
8500024	Voorziening riolering	706	1.027	1.481	1.979	2.814
8500026	Voorziening spaarverlof	156	156	156	156	156
Cluster	Voorziening pensioen wethouders	2.324	2.324	–	–	–
	Subtotaal 3. Voorzieningen	**7.074**	**6.407**	**4.345**	**5.216**	**4.888**
	Totaal reserves en vorozieningen	**41.131**	**36.794**	**35.005**	**35.797**	**35.630**

Bijlage 4: Specificatie stortingen en beschikkingen reserves en voorzieningen

Per reserve en voorziening het verloop van beginsaldo naar eindsaldo

Bedragen x € 1.000

Reserves

Omschrijving	Stortingen	Onttrekkingen	S I
Algemene reserve 8000001			
Beginsaldo	**3.468**		
Saldi uit de P&C-producten tot en met 2026	3.240	3.907	I
Actualisatie AU, heffingen en belastingen 2027	2.192		S
Aanvullende financiële mutaties 2027		1.749	I
Overige mutaties begroting 2027	1.200	455	I
Storting in de reserve fusie, besluit Best en Oirschot		3.499	I
Onderzoek en advieskosten voor wonen		221	I
Uitbestede werkzaamheden voor wonen		50	I
Verlenging projectsubsidieregeling, incidenteel deel		100	I
Verlenging projectsubsidieregeling, structureel deel		100	S
Personeelsbudget voor wonen		250	S
Structureel budget inwonersparticipatie		17	S
Verhoging van de storting in de gebouwenvoorzieningen		226	I
Aanpassing risico-inventarisatie begroting 2027	1.414		I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**8.046**	**10.573**	
Eindsaldo	**940**		
Reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing 8000002			
Beginsaldo	**6.214**		
Aanpassing risico-inventarisatie begroting 2027		1.414	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**1.414**	
Eindsaldo	**4.800**		

Omschrijving	Stortingen	Onttrekkingen	S I
Reserve kunst en cultuur 8000003			
Beginsaldo	**113**		
Dekking GLOW, Museum Oirschot en Kunstloc		97	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**97**	
Eindsaldo	**16**		
Reserve dekking kapitaallasten 8000004			
Beginsaldo	**5.415**		
Dekking van de kapitaallasten van de onderwijshuisvesting, waaronder IKC de Vliertuin		190	S
Dekking van de kapitaallasten van de wegen- en infrastructuurinvesteringen		32	S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**222**	
Eindsaldo	**5.193**		
Reserve BUIG uitkering 8000007			
Beginsaldo	**30**		
Inzet van de reserve voor het tekort op de BUIG-uitkeringen		16	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**16**	
Eindsaldo	**14**		
Reserve rehabilitatie wegen 8000008			
Beginsaldo	**3.669**		
Jaarlijkse toevoeging voor het onderhoud van wegen sinds 2022	194		S
Meerkosten onderhoud groen sinds 2022		19	S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**194**	**19**	
Eindsaldo	**3.844**		
Reserve warmtetransitie 8000011			
Beginsaldo	**99**		
Dekking transitievisie warmteprogramma		99	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**99**	
Eindsaldo	**–**		

Omschrijving	Stortingen	Onttrekkingen	S I
Reserve grondexpl/ruimtelijke ontw 8000013			
Beginsaldo	**6.232**		
Winstneming grondexploitatie Veld 7 Moorland	564		I
Inzet van eerder beschikbaar gesteld budget voor ruimtelijke ontwikkeling		155	I
Dekking van de vennootschapsbelasting over het project Wooninc		3	S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**564**	**158**	
Eindsaldo	**6.638**		
Reserve nog uit te voeren werkzaamheden 8000014			
Beginsaldo	**153**		
Overgeheveld budget voor de verbetering van het klantcontactcentrum		11	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**–**	**11**	
Eindsaldo	**142**		
Reserve fusie 8000020			
Beginsaldo	**149**		
Storting in de reserve fusie, besluit Best en Oirschot	3.499		I
Onttrekking voor het uitvoeringsbudget fusie		3.389	I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**3.499**	**3.389**	
Eindsaldo	**259**		
Reserve groot onderhoud sportvelden 8000021			
Beginsaldo	**647**		
Jaarlijkse dotatie groot onderhoud sportvelden	26		S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**26**	**–**	
Eindsaldo	**672**		
Subtotaal reserves	**12.328**	**15.998**	

Voorzieningen

Omschrijving	Stortingen	Onttrekkingen	S I
Voorziening onderhoud sportaccommodaties 8500016			
Beginsaldo	**676**		
Bestedingen volgens het nieuwe uitvoeringsplan gebouwen		282	I
Jaarlijkse storting voor het onderhoud van de sportaccommodaties	81		S
Doorwerking samenvoeging voorzieningen 2026	23		S
Verlaging van de jaarlijkse storting, per saldo		32	I
Tweede storting in de gebouwenvoorzieningen	63		I
Correctie realisatievermogen	96		I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**263**	**314**	
Eindsaldo	**625**		
Voorziening onderhoud openbare gebouwen 8500019			
Beginsaldo	**1.433**		
Bestedingen volgens het nieuwe uitvoeringsplan gebouwen		403	I
Doorwerking samenvoeging voorzieningen 2026	50		S
Doorwerking budgetoverheveling 2026	50		S
Tweede storting in de gebouwenvoorzieningen	137		I
Verhoging van de jaarlijkse storting	58		S
Storting rioolgebouwtjes naar de rioolvoorziening		2	S
Correctie realisatievermogen	113		I
Totaal stortingen en onttrekkingen	**409**	**406**	
Eindsaldo	**1.436**		
Voorziening onderhoud wegen 8500021			
Beginsaldo	**137**		
Bestedingen volgens het uitvoeringsprogramma wegen		**1.770**	**I**
Jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud wegen	785		S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**785**	**1.770**	
Eindsaldo	**-848**		

Omschrijving	Stortingen	Onttrekkingen	S I
Voorziening speeltoestellen 8500022			
Beginsaldo	**166**		
Aanvullende storting in de voorziening speeltoestellen	78		S
Jaarlijkse storting in de voorziening speeltoestellen	23		S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**100**	**–**	
Eindsaldo	**266**		
Voorziening huishoudelijk afval 8500023			
Beginsaldo	**596**		
Storting in de voorziening uit de afvalstoffenbegroting	44		S
Jaarlijkse storting in de voorziening huishoudelijk afval	21		S
Onttrekking voorziening huishoudelijk afval		56	I
Dotatie voorziening afval volgens de begroting 2027	14		S
Correctie storting voorziening huishoudelijk afval		65	S
Bijstelling afvalbegroting		14	S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**79**	**134**	
Eindsaldo	**541**		
Voorziening riolering 8500024			
Beginsaldo	**706**		
Actualisatie rioolheffing	245		S
Doorwerking van de rioolbegroting 2026	184		S
Terugname van de rioolboeking	-109		S
Totaal stortingen en onttrekkingen	**321**	**–**	
Eindsaldo	**1.027**		
Subtotaal voorzieningen	**1.957**	**2.624**	
TOTAAL ALLE RESERVES EN VOORZIENINGEN	**14.285**	**18.622**	

Bijlage 5: Overzicht mutaties reserves en incidentele baten en lasten

De posten die na de beoordeling incidenteel blijven. Een positief bedrag is een last.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030	Einddatum
PROGRAMMA 1 · Sociale leefomgeving					
De Kemmer actualisatie exploitatiekosten	104	–	–	–	alleen 2027
Subsidie Kunstloc	17	17	–	–	laatste jaar 2028
t Opstapje	25	–	–	–	laatste jaar 2027
Sloop d'n Deel	214	–	–	–	laatste jaar 2027
Verkeersmaatregelen noodopvang COA	17	–	–	–	laatste jaar 2027
Bijdrage Rijk noodopvang asielzoekers	-14	–	–	–	laatste jaar 2027
Communicatiemiddelen armoedebeleid	16	–	–	–	laatste jaar 2027
PROGRAMMA 2 · Ondernemen					
Fondsbijdrage MRE KTM2 tlv AR	630	–	–	–	laatste jaar 2027
GLOW 2027	70	–	–	–	laatste jaar 2027
Subsidie Museum Oirschot	10	–	–	–	laatste jaar 2027
Herverdeling Vitaal Landelijk Gebied	50	–	–	–	laatste jaar 2027
PROGRAMMA 3 · Ruimtelijke leefomgeving					
Bestemming winstneming naar de reserve grondexploitatie	564	–	–	–	eenmalig in 2027
Transitievisie warmteprogramma	100	–	–	–	laatste jaar 2027
Toevoeging Energiegemeenschappen	50	50	–	–	laatste jaar 2028
VVE aanpak	50	–	–	–	laatste jaar 2027
Budget voor externe inhuur	72	–	–	–	laatste jaar 2027
Projectleiders omgevingsvisie en omgevingsplan	–	311	–	–	laatste jaar 2028
Winstneming Veld 7 Moorland	-564	–	–	–	eenmalig in 2027
Onderzoek en advieskosten ten behoeve van wonen	221	–	–	–	laatste jaar 2027
Uitbestede werkzaamheden ten behoeve van wonen	50	–	–	–	laatste jaar 2027
PROGRAMMA 4 · Beheer openbare ruimte					
Beschoeiing Visvijver 't Lisje	100	–	–	–	laatste jaar 2027
PROGRAMMA 11 · Algemene dekkingsmiddelen					
Compensatie OZB maatschappelijke partijen	35	–	–	–	laatste jaar 2027

PROGRAMMA 12 · Overhead					
Inwonersinitiatieven extra formatie	50	–	–	–	laatste jaar 2027
Eerder beschikbaar gesteld budget, dekking uit de reserve vorig jaar toegekend	155	–	–	–	geen - het budget is
Mutaties reserves					
Dekking verlenging projectsubsidieregeling, wens college begroting 2026	-100	–	–	–	laatste jaar 2027
Inzet reserve BUIG voor het tekort op de BUIG-uitkering	-16	–	–	–	laatste jaar 2027
Dekking onderzoek en uitbesteed werk voor wonen, wens college begroting 2026	-271	–	–	–	laatste jaar 2027
Eerder beschikbaar gesteld budget wat opnieuw aangevraagd wordt	-155	–	–	–	laatste jaar 2027
Dekking verbeterplan Burgerzaken (2027) en projectleiders omgevingsvisie en omgevingsplan (2028)	-50	-311	–	–	laatste jaar 2028
Budgetoverheveling 25-26 verbetering KCC	-11	–	–	–	laatste jaar 2027
Dekking transitievisie warmteprogramma	-99	–	–	–	laatste jaar 2027
Dekking GLOW 2027 en Museum Oirschot	-80	–	–	–	laatste jaar 2027
Dekking Subsidie Kunstloc	-17	-16	–	–	laatste jaar 2028
Extra budget leefbaarheidsinitiatieven	50	–	–	–	eenmalig 2027
Rijksbijdrage fusie Best-Oirschot	-582	-929	-464	-464	t/m 2031
Uitvoeringsbudget fusie uit de rijksbijdrage	582	929	464	464	t/m 2031
Uitvoeringsbudget fusie uit eigen middelen	3.389	110	–	–	laatste jaar 2028
Onttrekking fusiereserve	-3.389	-110	–	–	laatste jaar 2028
Eenmalige storting gebouwenvoorzieningen 2027	200	–	–	–	alleen 2027
Eenmalige verlaging budget economische promotie	–	-25	–	–	alleen 2028
Totaal	**1.473**	**26**	**–**	**–**	

Het structurele begrotingssaldo

De lasten, baten, toevoegingen en onttrekkingen staan alle positief; de richting blijkt uit de aanduiding U of I. De saldoregels daartussen dragen wel een teken: een negatief saldo van baten en lasten betekent dat de lasten de baten overtreffen. Het begrotingssaldo en het structurele begrotingssaldo zijn in alle jaarschijven voordelig. Deze opzet volgt het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincie.
Bedragen × € 1.000.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Baten, exclusief mutaties reserves (I)	75.123	69.087	70.456	72.950
Lasten, exclusief mutaties reserves (U)	78.276	69.429	70.305	72.558
Saldo baten en lasten	-3.153	-341	151	392
Onttrekkingen aan de reserves (I)	9.519	677	241	240
Toevoegingen aan de reserves (U)	5.697	324	302	302
Saldo mutaties reserves	3.822	353	-61	-61
Begrotingssaldo, voordelig	669	12	90	331
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	1.473	26	–	–
Structureel begrotingssaldo, voordelig	**2.142**	**38**	**90**	**331**

De eerste twee jaren kent de exploitatie een tekort dat bewust uit de reserves wordt gedekt. In 2027 overtreffen de lasten de baten met € 3,2 miljoen en in 2028 met € 344.000. Daar staat een onttrekking uit de reserves tegenover van € 3,8 miljoen en € 354.000, waardoor de begroting in beide jaren sluit met een voordelig saldo.

Het tekort van 2027 komt vrijwel geheel voort uit de fusie met Best. Het uitvoeringsbudget drukt de exploitatie dat jaar met € 3,4 miljoen, na aftrek van de rijksbijdrage uit het gemeentefonds. Zonder die post zou het saldo van baten en lasten in 2027 niet negatief zijn geweest maar positief: een overschot van € 236.000 vóór verrekening met de reserves. De dekking komt uit de fusiereserve, waarvoor de middelen eerder opzij zijn gezet. In 2028 speelt dit nog beperkt, namelijk € 110.000, en is het resterende tekort van andere aard.

Daarnaast kent deze begroting mutaties die los van de fusie staan en die aandacht vragen. Het betreft de aanvullende dotatie aan de voorziening onderhoud wegen, de verhoging van de onroerendezaakbelasting, de taakstelling op programma 3 en de stelposten die uit de algemene uitkering voortkomen. Deze zijn per programma toegelicht bij de aanvullende financiële mutaties. Vanaf 2029 draait het beeld om. Dan is het saldo van baten en lasten zelf voordelig: € 183.000 in 2029 en € 451.000 in 2030. Per saldo wordt er dan weer geld toegevoegd aan de reserves. De exploitatie staat vanaf dat moment op eigen benen.

Bijlage 6: Mutaties reserves met een structureel karakter

Bedragen x € 1.000

Reserve	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Toevoegingen					
8000001 Algemene reserve	Structureel deel van het begrotingssaldo	–	29	29	29
8000005 Landschap	Jaarlijkse toevoeging voor het landschapsfonds	–	57	45	45
8000008 Rehabilitatie wegen	Jaarlijkse toevoeging voor het onderhoud van wegen	194	194	194	194
8000013 Grondexploitatie en ruimtelijke ontwikkeling	Structurele voeding uit de grondexploitaties	–	47	37	37
8000021 Groot onderhoud sportvelden	Jaarlijkse dotatie groot onderhoud sportvelden	26	26	26	26
	Totaal structurele toevoegingen	**220**	**352**	**330**	**330**
Onttrekkingen					
8000001 Algemene reserve	Structurele inzet van de algemene reserve	174	–	–	–
8000004 Dekking kapitaallasten	Afschrijvingslasten extra krediet rotonde Lidl	–	16	16	16
8000004 Dekking kapitaallasten	Dekking van de kapitaallasten van de onderwijshuisvesting	190	189	189	189
8000004 Dekking kapitaallasten	Dekking van de kapitaallasten van de wegen- en infrastructuurinvesteringen	32	32	32	32
8000004 Dekking kapitaallasten	Rentelasten extra krediet rotonde Lidl	–	10	10	9
8000008 Rehabilitatie wegen	Meerkosten onderhoud groen	19	19	19	19
8000013 Grondexploitatie en ruimtelijke ontwikkeling	Dekking van de vennootschapsbelasting over het project Wooninc	3	3	3	3
	Totaal structurele onttrekkingen	**418**	**269**	**269**	**269**
	SALDO STRUCTURELE RESERVEMUTATIES	**-198**	**83**	**61**	**61**

Bijlage 7: Activiteitenplan investeringen

We stellen voor deze opgenomen investeringen voor de betreffende begrotingsjaren (2027 t/m 2030) te autoriseren bij de begrotingsbehandeling.

In het overzicht op de volgende pagina's zijn de verwachte investeringen 2027-2030 weergegeven. De investeringen die wij u vragen te autoriseren bij de begrotingsbehandeling lichten wij nader toe om u in staat te stellen de kredieten beschikbaar te stellen.

Bedragen in euro. De jaarlast is de afschrijving vanaf het eerste jaar na gereedkomen.

Programma	Taakveld	Investering	Gevraagd krediet	Termijn in jaren	Eerste afschr.	Jaarlast
Sociale leefomgeving	4.2 Onderwijshuisvesting	Inrichting gymzaal Avontuurrijk	100.000	10	2028	10.000
Sociale leefomgeving	4.2 Onderwijshuisvesting	Extra krediet voor nieuwbouw Avontuurrijk	1.307.000	40	2028	32.675
Sociale leefomgeving	5.2 Sportaccommodaties	De Kemmer als toekomstbestendige sportaccommodatie	100.000	25	2028	4.000
Ondernemen	3.4 Economische promotie	Revitalisering de Stad/Steenfort (wegen)	500.000	40	2028	12.500
Beheer openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	Vervanging fietspad Westelbeersedijk	846.000	40	2027	21.150
Totaal			**2.853.000**			**80.325**

Deel A - De kredieten die al zijn gevoteerd

Bedragen × € 1.000.

Programma	Taakveld	Oorspronkelijk krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
Sociale leefomgeving	4.2 Onderwijshuisvesting	14.366	12.353	2.013
Sociale leefomgeving	5.2 Sportaccommodaties	779	232	547
Ondernemen	3.1 Economische ontwikkeling	56	–	56
Ondernemen	3.4 Economische promotie	13.089	316	12.773
Ruimtelijke leefomgeving	8.3 Wonen en bouwen	6.590	1.081	5.509
Beheer openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	27.996	8.168	19.828
Beheer openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	3.467	1.840	1.626
Beheer openbare ruimte	7.2 Riolering	16.925	3.010	13.914
Overhead	0.4 Overhead	1.859	989	870

Deel B - Specificatie van de reeds gevoteerde kredieten

Per krediet het rubriek 7-nummer, de omschrijving en het restant.

Bedragen × € 1.000.

Taak-veld	Rubriek 7 en omschrijving	Krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
	Sociale leefomgeving			
4.2	7422401 · IKC de Vliertuin	12.894	12.078	815
4.2	7422501 · Renovatie gymzaal de Linde	450	60	390
4.2	7422502 · Gymzaal avontuurrijk	872	64	808
4.2	7422503 · Meubilair de Beuk	85	85	–
4.2	7422504 · Toiletten voor de Plataan	65	65	–
	Subtotaal 4.2 Onderwijshuisvesting	**14.366**	**12.353**	**2.013**
5.2	7522209 · V.V. Beerse Boys dakbedekking kantine	129	–	129
5.2	7522301 · Atletiek, Renovatie toplaag	331	153	178
5.2	7522504 · Beerse Boys Veld 1 renovatie toplaag	18	18	–
5.2	7522506 · Oirschot Vooruit vervanging ballen	30	–	30
5.2	7522507 · V.V. Beerse Boys toplaagrenovatie vervanging	22	–	22
5.2	7522603 · Spoordonkse Boys diverse vervangingen	75	61	14
5.2	7522604 · Spoordonkse Boys toplaagrenovatie	57	–	57
5.2	7522605 · Vervanging verlichting naar LED vervanging	14	–	14
5.2	7522606 · V.V. Spoordonkse Boys, Wandafwerking tegels	23	–	23
5.2	7522607 · V.V. Spoordonkse Boys, Veld 2 toplaagrenovatie	64	–	64
5.2	7522608 · Hockey Oirschot HCO vervanging sporttechnische laag	18	–	18
	Subtotaal 5.2 Sportaccommodaties	**779**	**232**	**547**
	Ondernemen			
3.1	7311801 · Regionaal Ontwikkelfonds Werklocatie	56	–	56
	Subtotaal 3.1 Economische ontwikkeling	**56**	**–**	**56**
3.4	7212560 · Centrumplan	12.589	251	12.338
3.4	7342501 · Revitalisering Steenfort	500	65	435
	Subtotaal 3.4 Economische promotie	**13.089**	**316**	**12.773**
	Ruimtelijke leefomgeving			
8.3	7831702 · Strategische grondverwerving	6.590	1.081	5.509
	Subtotaal 8.3 Wonen en bouwen	**6.590**	**1.081**	**5.509**

Taak-veld	Rubriek 7 en omschrijving	Krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
	Beheer openbare ruimte			
2.1	7211907 · Verbindingsweg Kempenweg-Eindhoven	914	216	698
2.1	7212004 · Herinrichting/uitbreiding parkeerplaats	240	–	240
2.1	7212105 · woonrijpmaken Lubberstraat	208	127	81
2.1	7212302 · Renovatie OV 2023 Armaturen	147	147	–
2.1	7212310 · Eindhovensedijk	235	–	235
2.1	7212405 · Bijdrage multimodale knoop XL	993	15	978
2.1	7212408 · Lindeakkers wegen (2024)	354	354	–
2.1	7212409 · Renovaties in 2024 meubilair	71	71	–
2.1	7212410 · Lindeakkers openbare verlichting	24	24	–
2.1	7212411 · Renovaties in 2024 openbare verlichting	487	407	80
2.1	7212412 · Vervangen voegovergangen Pr. Irene	100	–	100
2.1	7212414 · Implementatie maatregelen verkeer IMMP	39	5	34
2.1	7212415 · Hoofdmeter hemelwater straatplan Kempenweg	37	–	37
2.1	7212418 · Kempenweg (deel Bestseweg - kanaal)	22	1	21
2.1	7212419 · Lieveld ten behoeve van huisnummer 1 en 2	15	–	15
2.1	7212420 · Zwanenburg ten behoeve van huisnummer 1	15	–	15
2.1	7212421 · Vervangen voegconstructie project Irene	7	–	7
2.1	7212422 · De la Courtweg	30	–	30
2.1	7212423 · Kruispunt Logtsebaan - Nieuwedijk	106	17	89
2.1	7212424 · Voorbereiding projecten 2025 10%	33	33	–
2.1	7212426 · Planrealisatie F58 deel Oirschot	1.924	368	1.556
2.1	7212427 · Doorfietsroute Groene Corridor	2.432	421	2.011
2.1	7212428 · Aanpak rotonde Lidl	1.134	262	872
2.1	7212429 · Aanpassen fietspaden en wegprofiel	500	100	400
2.1	7212430 · Voorbereiding projecten 2025 Wegen	247	189	58
2.1	7212505 · Project IMBK 2025	450	382	68
2.1	7212550 · Renovaties verkeer in 2025	48	48	–
2.1	7212551 · Implementeren maatregelen vanuit IMMP	375	75	300
2.1	7212552 · Kruispunt Logtsebaan - Nieuwedijk	194	103	91
2.1	7212554 · Advies en toezicht projecten 2025	59	10	49
2.1	7212555 · Renovaties verlichting in 2025	534	534	–
2.1	7212556 · Renovaties meubilair in 2025	72	72	–
2.1	7212557 · Groen-renovaties in 2025	420	208	212

Taak-veld	Rubriek 7 en omschrijving	Krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
2.1	7212559 · Verkenning verkeersstructuur	100	–	100
2.1	7212605 · Project IMBK 2026	250	–	250
2.1	7212701 · Project IMBK 2027	65	–	65
2.1	7212702 · Renovaties in 2026 meubilair	71	71	–
2.1	7212703 · Rehabilitaties 2026 wegen - gevoteerd	1.043	3.439	843
2.1	7212703 · Rehabilitaties 2026 wegen - ophoging	3.239		
2.1	7212704 · Renovaties in 2026 verkeer	48	30	18
2.1	7212705 · Implementeren maatregelen	375	75	300
2.1	7212706 · Advies en toezicht projecten 2026	59	30	29
2.1	7212707 · Renovaties in 2026 verlichting	534	334	200
2.1	7212709 · Verkeersstructuur Moorland	250	–	250
2.1	7212710 · Renovaties in 2027 meubilair	71	–	71
2.1	7212711 · Rehabilitaties 2027 wegen - gevoteerd	1.045	–	4.806
2.1	7212711 · Rehabilitaties 2027 wegen - ophoging	3.761		
2.1	7212712 · Renovaties in 2027 verkeer	48	–	48
2.1	7212713 · Implementeren maatregelen	307	–	307
2.1	7212714 · Advies en toezicht projecten 2027	59	–	59
2.1	7212715 · Renovaties in 2027 verlichting	534	–	534
2.1	7212717 · Rehabilitaties 2028 wegen	910	–	910
2.1	7212718 · Renovaties in 2028 meubilair	71	–	71
2.1	7212719 · Voorbereiding projecten 2026 10%	54	–	54
2.1	7212720 · Voorbereiding projecten 2027 10%	54	–	54
2.1	7212721 · Planvoorbereiding 2e fase Randweg	250	–	250
2.1	7212723 · Renovaties in 2029 meubilair	71	–	71
2.1	7212724 · Renovaties in 2028 verlichting	534	–	534
2.1	7212725 · Renovaties in 2028 verkeer	48	–	48
2.1	7212726 · Implementeren maatregelen	375	–	375
2.1	7212727 · Advies en toezicht projecten 2028	59	–	59
2.1	7212728 · Voorbereiding projecten 2028 10%	54	–	54
2.1	7212729 · Planrealisatie F58 deel Oirschot	900	–	900
2.1	7212734 · Voorbereiding projecten 2029 10%	54	–	54
2.1	7212735 · Bijdrage multimodale knoop XL	193	–	193
2.1	7212745 · Renovaties in 2030 meubilair	51	–	51
	Subtotaal 2.1 Verkeer en vervoer	**27.996**	**8.168**	**19.828**

Taak-veld	Rubriek 7 en omschrijving	Krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
5.7	7212558 · Rehabilitaties 2025	1.552	1.528	24
5.7	7212708 · Renovaties in 2026 groen	420	220	200
5.7	7212716 · Renovaties in 2027 groen	365	–	365
5.7	7212722 · Renovaties in 2028 groen	406	–	406
5.7	7212731 · Groen-renovaties in 2029	212	–	212
5.7	7212746 · Groen/renovaties in 2030	420	–	420
5.7	7572403 · Lindeakkers groenrenovaties (2024)	92	92	–
	Subtotaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) re	**3.467**	**1.840**	**1.626**
7.2	7212416 · Lindeakkers afkoppelen HWA	87	87	–
7.2	7212747 · Mechanische vervanging riolering	265	–	265
7.2	7212748 · Vervangen vrijverval riolering	850	–	850
7.2	7572802 · Rioolvervanging Deken Frankenstraat	506	–	506
7.2	7721901 · Groot. onderhoud en renovatie riolering	416	404	12
7.2	7722201 · Groot onderhoud vrijverval riolering	100	100	–
7.2	7722204 · Gijzelaar / Melklanden	483	447	36
7.2	7722301 · Groot onderhoud vrijverval riolering	50	21	29
7.2	7722305 · de Stad en Notel	1.839	271	1.568
7.2	7722306 · Gasthuisstraat en Nieuwstraat	–	–	–
7.2	7722404 · Lindeakkers riolering (2024)	342	342	–
7.2	7722405 · Hoofdmaatregelen hemelwaterstructuur	1.831	165	1.667
7.2	7722407 · Groot onderhoud.diversen riool	19	6	14
7.2	7722552 · Afkoppelen Deken Frankenstraat	854	–	854
7.2	7722553 · Bijdrage hemelwaterriool Eindhoven	117	–	117
7.2	7722554 · Bijdrage hemelwaterriool revitalisatie	270	–	270
7.2	7722555 · Bijdrage hemelwaterriool revitalisatie	332	1	331
7.2	7722556 · Bijdrage hemelwaterriool Sportpark	160	1	159
7.2	7722557 · Groot onderhoud / renovatie riool	115	12	103
7.2	7722604 · Mechanische vervanging riolering 2	272	272	–
7.2	7722605 · Groot onderhoud vrijverval riolering	236	236	–
7.2	7722606 · Vervangen persleiding Spoordonkseweg	260	236	24
7.2	7722607 · Rioolvervanging en afkoppelen Kennedylaan	726	200	526
7.2	7722608 · Groot onderhoud diverse rioleringen	110	110	–
7.2	7722609 · Lindenlaan rioolvervanging en afkoppeling	900	86	814
7.2	7722610 · Afkoppelen/hydraulische knelpunten	665	–	665

Taak-veld	Rubriek 7 en omschrijving	Krediet	Besteed t/m 2026	Restant 1-1-2027
7.2	7722611 · Rioolvervanging en afkoppelen Molenstraat	407	–	407
7.2	7722612 · Mechanische vervanging riolering	265	–	265
7.2	7722613 · Afkoppelen/hydraulische knelpunten	696	–	696
7.2	7722614 · Vervangen vrijverval riolering	932	–	932
7.2	7722615 · Mechanische vervanging riolering	265	–	265
7.2	7722616 · Groot onderhoud vrijverval riolering	480	–	480
7.2	7722617 · Afkoppelen/hydraulische knelpunten	500	–	500
7.2	7722618 · Mechanische vervanging riolering	265	–	265
7.2	7722619 · Vervangen vrijverval riolering	536	–	536
7.2	7722644 · Lindenlaan wegen	191	–	191
7.2	7722645 · Kennedylaan wegen	80	–	80
7.2	7722646 · Aanpak wateroverlast Oostelbeers	500	13	487
	Subtotaal 7.2 Riolering	**16.925**	**3.010**	**13.914**
	Overhead			
0.4	7042302 · Vrachtwagen met kraan en container	500	500	–
0.4	7042403 · Iveco Pick Up tbv bomen en civie	100	100	–
0.4	7042407 · Team Wagenpark 2026	215	–	215
0.4	7042408 · Team Wagenpark 2027	360	–	360
0.4	7042409 · Team Wagenpark 2028	170	–	170
0.4	7042414 · Team Wagenpark 2029	114	–	114
0.4	7042415 · Vervanging CV en koelinstallatie SJ	300	300	–
0.4	7042550 · Natzoutstrooier 1m3	44	44	–
0.4	7042551 · Sneeuwploeg	11	–	11
0.4	7042552 · Natzoutstrooier 1m3 2026	45	45	–
	Subtotaal 0.4 Overhead	**1.859**	**989**	**870**
	Totaal alle kredieten	**85.127**	**27.990**	**57.137**

Toelichting investeringen 2027-2030

Voor toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het onderdeel Ontwikkeling meerjarig begrotingssaldo.

Bijlage 8: Overhead (o.b.v. IV3-indeling)

Taakveld 0.4 Overhead, na alle begrotingswijzigingen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
LASTEN				
Salarissen en sociale lasten, bruto	13.810	14.211	14.566	15.143
Af: toerekening salaris aan de taakvelden	-9.209	-9.563	-9.786	-10.023
Overige personeelslasten	946	1.102	1.050	852
Netto salarislast op de overhead	**5.548**	**5.749**	**5.830**	**5.971**
Belastingen	19	19	19	19
Sociale uitkeringen in natura	2	2	2	2
Ingeleend personeel	462	415	417	419
Overige goederen en diensten	986	986	1.031	1.043
Inkomensoverdrachten - overige overheden	2.911	2.885	2.882	2.882
Mutatie voorzieningen	50	50	50	50
Afschrijvingen	363	363	403	458
Toegerekende rente	75	92	103	106
Totaal lasten	**10.416**	**10.561**	**10.737**	**10.950**
BATEN				
Huren	10	10	10	10
Leges en andere rechten	2	2	2	2
Overige goederen en diensten	19	19	19	19
Totaal baten	**31**	**31**	**31**	**31**
TOTAAL LASTEN EN BATEN	**10.385**	**10.530**	**10.706**	**10.919**

Het fusiebudget staat ook op taakveld 0.4

De Iv3-catalogus wijst de kosten van de fusie met Best toe aan taakveld 0.4 Overhead. Bestuurlijk hoort het budget bij programma 5 Bestuur en dienstverlening; daarom staat het hier als afzonderlijk overzicht en niet in de overheadtabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030	2031
6040190 Fusie Best - Oirschot · uit de fusiereserve	3.389	110	–	–	–
6040190 Fusie Best - Oirschot · uit de rijksbijdrage	582	929	464	464	464
Totaal fusiebudget op taakveld 0.4	**3.971**	**1.039**	**464**	**464**	**464**

Het budget is saldoneutraal: de last staat tegenover de onttrekking uit de fusiereserve en de rijksbijdrage uit het gemeentefonds. Voor de aansluiting op bijlage 1 tellen beide overzichten samen.

Bijlage 9: Subsidies

In deze bijlage is per thema het bedrag aan uitgaande subsidies opgenomen dat in de meerjarenbegroting is verwerkt.

Per thema het bedrag aan uitgaande subsidies dat in de meerjarenbegroting is verwerkt.

Bedragen in euro

Categorie	2026	Indexatie 3,20%	2027	Grondslag
Maatschappelijke organisaties	850.145	34.006	884.151	Indexering 3,92% cf. ASV
Lokale omroep	23.000		23.000	Geen indexering
Stichting Adviesraad Zorg en Samenleving Oirschot	15.000	480	15.480	3,2% CPI
Nadere regel vrijwilligers en deskundigheidstoets	2.942	94	3.036	3,2% CPI
Muziek- en toneelverenigingen	19.921	637	20.558	3,2% CPI
Concerten	510	16	526	3,2% CPI
Musea	84.023	2.689	86.712	3,2% CPI
Heemkundeverenigingen	926	30	956	3,2% CPI
Gilden	1.820	58	1.878	3,2% CPI
Carnavals-Sinterklaas- en Oranjeverenigingen	6.168	197	6.365	3,2% CPI
Sportverenigingen	192.540	6.161	198.701	3,2% CPI
Scouting	36.317	1.162	37.479	3,2% CPI
EHBO-verenigingen	6.476	207	6.683	3,2% CPI
Jeugdvakantiewerk en Roefeldagen	11.100	355	11.455	3,2% CPI
Leefbaarheidsnetwerken	40.000	1.280	41.280	3,2% CPI
TOTAAL	**1.290.888**	**47.374**	**1.338.262**	

Bijlage 10: Huren

In bijgaande bijlage tonen we de in de meerjarenbegroting opgenomen bedragen van te ontvangen huren.

De huuropbrengsten in de meerjarenbegroting.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden						
Eigendom niet op diensten	3	5	5	5	5	5
Huisvesting BIZOB	6	23	23	23	23	23
Markt 1 Oude Raadhuis	80	–	43	43	43	43
0.4 Overhead						
Huisvesting secretarie	11	10	10	10	10	10
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Crisisbeheersing en brandweer	73	73	73	73	73	73
4.2 Onderwijshuisvesting						
Basisonderwijs huisvesting	11	120	120	120	120	120
5.2 Sportaccommodaties						
Ov buitensportaccommodaties	1	1	1	1	1	1
Sportcentrum de Kemmer sporthal	74	200	130	130	130	130
De Kemmer overig	8	1	1	1	1	1
Sporthal de Klep	57	62	62	62	62	62
Gymlokaal de Halm	17	16	16	16	16	16
Sportpark Moorland	163	156	156	156	156	156
Sportpark 't Horstje	70	74	74	74	74	74
Sportpark de Klep	83	84	84	84	84	84
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie						
Kinderdagverblijven	32	33	33	33	33	33
Buurt- en clubhuizen	1	–	–	–	–	–
Totaal	**690**	**858**	**831**	**831**	**831**	**831**

Bijlage 11: Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABF	ABF Research - leverancier van bevolkings- en woningprognoses
AR	Algemene reserve
ASV	Algemene subsidieverordening
AU	Algemene uitkering uit het gemeentefonds
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
B&W	Burgemeester en Wethouders
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	Bedrijfscontactfunctionaris
BIZOB	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid - een SPUK
CISO	Chief Information Security Officer
CMK	Cultuureducatie met kwaliteit
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus disease - de pandemie van 2020
CPI	Consumentenprijsindex
CPO	Collectief particulier opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond , Water- en Wegenbouw
CV	Commanditaire vennootschap
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EHBO	Eerste hulp bij ongelukken
EMU	Economische en Monetaire Unie of Europese Monetaire Unie
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GFT	Groente Fruit en Tuinafval
GGA	Gebiedsgerichte aanpak
GGD	Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
GO	Groot onderhoud
GR	Gemeenschappelijke regeling
GREX	Grondexploitatie
GRSK	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten
GTK	Gemeenschappelijk Toezichtkader
GWW	Grond , weg- en waterbouw
HCO	Hockey Oirschot - de hockeyvereniging

HR	Human Resources - personeelszaken
HWA	Hemelwaterafvoer
ICC	Inwoner Contact Center
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kind Centrum
IM	Integraal Maatschappelijk - verwijst naar het IMBK, Integraal Maatschappelijk Beheerkader
IMBK	Integraal Maatschappelijk Beheer Kader
IMMP	Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma
IV3	Informatie voor derden - de verantwoordingsstructuur naar het CBS
KCC	Klantcontactcentrum
KTM2	Kortetermijnmaatregelenpakket 2 - het mobiliteitsprogramma van de Metropoolregio Eindhoven, voortbouwend op KTM1 rond de Randweg A2/N2
LED	Light-Emitting Diode (licht-emitterende diode/ licht uitstralende diode)
LEV	LEV-groep - welzijnsorganisatie
LISA	Databestand met gegevens over vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt
LKP	Landschapskwaliteitsplan
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MD	Maatschappelijke Dienstverlening
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MRE	Metropool Regio Eindhoven
MS365	Microsoft 365
MT	Managementteam
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NV	Naamloze Vennootschap
NW	Noordwest
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OV	Openbare verlichting
OVVP	Oirschots Verkeers- en Vervoersplan
OZB	Onroerende Zaakbelastingen
P&C	Planning en Control
POC	Percentage of completion - de methode van tussentijdse winstneming bij grondexploitaties
PWR	Programma Water en Riolering
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
ROK	Regionaal Operationeel Kader
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SGE	Stedelijk Gebied Eindhoven
SPUK	Specifieke uitkering
SSC	Shared Service Center
UVP	Uitvoeringsprogramma
VIC	Verbijzonderde interne controle

VLG	Vitaal Landelijk Gebied
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring omtrent het gedrag
VPB	Vennootschapsbelasting
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VV	Voetbalvereniging
VVE	Vereniging van eigenaren
VZ	Voorziening
WBO	Woning Bedrijf Oirschot
WKR	Werkkostenregeling
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSD	Werkvoorzieningsschap de Dommel
WSW	Wet Sociale Werkvoorzieningen
XL	Extra large - aanduiding van een omvangcategorie
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie
ZonMW	ZonMw - Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie

Oirschot